

М. Я. Купчак, А. В. Саміло

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Навчальний посібник

Львів – 2020

УДК 336.2.02(075.8)

Купчак М. Я., Саміло А. В. Податковий менеджмент. Навчальний посібник. – Львів, 2020. – 185 с.

Рецензенти:

Доктор економічних наук, професор Живко З. Б.
Кандидат юридичних наук, доцент Люблін В. Д.

Навчальний посібник підготовлено відповідно до програми навчальної дисципліни «Податковий менеджмент», яку вивчають майбутні фахівці за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Навчальний посібник «Податковий менеджмент» складено у структурно-логічних схемах, що дозволить досягти дидактичної мети побудови оптимальної з точки зору раціонального засвоєння й економії часу структури наукових знань.

В посібнику відображено понятійно-категоріальний апарат податкового менеджменту з урахуванням рівня розвитку суспільних економіко-правових відносин та розкрито основні положення податкового законодавства.

Посібник розраховано на студентів закладів вищої освіти, майбутніх фахівців у галузі економіки, права, управління та адміністрування.

Рекомендовано вченою радою
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
Протокол № 3 від «30» жовтня 2020 р.

© Купчак Мар'яна, 2020
© Саміло Андрій, 2020
© ЛДУ БЖД, 2020

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
РОЗДІЛ I. СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ	6
РОЗДІЛ II. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	36
Глава 1. Загальні положення податкового менеджменту	36
Тема 1.1. Органи контролю та органи стягнення у сфері оподаткування	36
Тема 1.2. Податкова звітність	51
Тема 1.3. Визначення суми податкових та грошових зобов'язань платника податків, порядок їх сплати, оскарження рішень органів контролю	61
Тема 1.4. Податковий контроль	71
Тема 1.5. Облік платників податків	79
Глава 2. Повноваження органів контролю	91
Тема 2.1. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів контролю	91
Тема 2.2. Перевірки, їх види та порядок проведення	99
Тема 2.3. Погашення податкового боргу платників податків	107
Глава 3. Грошові зобов'язання платників податків, порядок їх сплати та оскарження рішень органів контролю	121
Тема 3.1. Відповідальність за порушення вимог оподаткування	121
Тема 3.2. Пеня	129
РОЗДІЛ III. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	138
Глава 1. Запитання та відповіді у сфері оподаткування	138
Глава 2. Формули для вирішення практичних завдань з податкового менеджменту	169
Глава 3. Практичні завдання з податкового менеджменту	177
РЕКОМЕНДОВАНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ДЖЕРЕЛА	183

ПЕРЕДМОВА

Метою вивчення навчальної дисципліни «Податковий менеджмент» є підготовка висококваліфікованих бакалаврів, здатних вміло застосовувати норми податкового законодавства, виконувати необхідні завдання у сфері професійної діяльності та забезпечувати економіко-правову складову під час практичної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» є формування знань про: економіко-правові явища та відносини, які виникають при регулюванні нормами податкового законодавства; понятійно-категоріальний апарат податкового менеджменту з урахуванням рівня розвитку суспільних економіко-правових відносин.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати: нормативно-правову базу з основ податкового менеджменту; особливості визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків, порядок їх сплати та оскарження рішень органів контролю; інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів контролю; особливості погашення податкового боргу платників податків; порядок притягнення до відповідальності за порушення вимог оподаткування.

Засвоївши курс «Податковий менеджмент» студенти повинні вміти використовувати норми та принципи національного і міжнародного права стосовно сфери податкових правовідносин, тлумачити податкове законодавство та правильно його застосовувати.

Навчальний посібник «Податковий менеджмент» складено у структурно-логічних схемах і включає 3 розділи й рекомендовані нормативно-правові акти та джерела.

Розділ I «Словник основних термінів і понять» вміщує витяги норм чинного законодавства, юридичної літератури та юридичних енциклопедій і в повній мірі розкриває основні положення податкового менеджменту.

Розділ II «Теоретичні положення податкового менеджменту» складається з трьох глав: загальні положення податкового менеджменту; повноваження органів контролю; грошові зобов'язання платників податків, порядок їх сплати та оскарження рішень органів контролю. В даному розділі розкрито основні положення щодо: діяльності органів контролю та органів стягнення у сфері оподаткування; податкової звітності; визначення суми податкових та грошових зобов'язань платника податків, порядок їх сплати, оскарження рішень органів контролю; податкового контролю; обліку платників податків; інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів контролю; порядку проведення перевірок та їх види; погашення податкового боргу платників податків; відповідальності за порушення вимог оподаткування; порядку нарахування та сплати пені. До кожної теми запропоновано план, запитання для самоконтролю та тестові завдання для якісної підготовки до семінарського заняття та вивчення дисципліни.

Розділ III «Практична частина податкового менеджменту» вміщує три глави, які охоплюють відповіді на найбільш поширені практичні запитання у сфері оподаткування, практичні завдання з податкового менеджменту та формули для їх вирішення. Практичні завдання згруповані відповідно до тем, визначених програмою нормативної навчальної дисципліни «Податковий менеджмент». Зміст практичної частини сформульований із урахуванням усіх змін і доповнень сучасного податкового законодавства. Запитання та відповіді у сфері оподаткування дозволять студентам не тільки опанувати норми

податкового законодавства, але й навчитись їх використовувати у практичних ситуаціях у сфері публічного адміністрування.

Навчальний посібник містить перелік рекомендованих нормативно-правових актів та джерел, які можуть бути використані студентами при вирішенні тестових та практичних завдань, у процесі підготовки до семінарських занять та підсумкового контролю, а також сприятиме формуванню в них цілісного уявлення про систему оподаткування та функціонування податкового менеджменту.

Вивчення положень податкового менеджменту є важливою складовою у підготовці до професійної діяльності майбутніх фахівців у галузі знань «Управління та адміністрування».

Навчальний посібник «Податковий менеджмент» розрахований на застосування податкового законодавства у різних сферах суспільного життя, висуває багато проблем, які ускладнюються специфікою сучасного стану податкової системи України та проблемами функціонування у сфері оподаткування.

РОЗДІЛ I. СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ

А

Аваль	вексельне поручительство, згідно з яким банк бере на себе відповідальність перед векселедержателем за виконання векселедавцем оплати податкового векселя, яке оформляється шляхом проставляння гарантійного напису банку на кожному примірнику податкового векселя.
Адміністрування податків, зборів, платежів	сукупність рішень та процедур контролюючих органів і дій їх посадових осіб, що визначають інституційну структуру податкових та митних відносин, організують ідентифікацію, облік платників податків і платників єдиного внеску та об'єктів оподаткування, забезпечують сервісне обслуговування платників податків, організацію та контроль за сплатою податків, зборів, платежів відповідно до порядку, встановленого законом.
Адміністративне правопорушення (проступок)	протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність.
Актив з права користування	визнаний орендарем згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності актив, який представляє право орендаря використовувати базовий актив протягом строку оренди.
Акцизний податок	непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених Податковим кодексом України як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції).
Амортизація	систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних та нематеріальних активів, що амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації).
Асоціація платників податків України	добровільна неприбуткова та неполітична всеукраїнська громадська організація громадян, що створена на основі єдності інтересів для спільної реалізації своїх прав і свобод, на засадах добровільності та рівноправності, з метою представництва і захисту прав, економічних, соціальних, інших інтересів платників податків на місцевому, регіональному, галузевому, всеукраїнському рівнях, а також з метою координації та консолідації дій своїх членів.
Аукціон (публічні торги)	публічний спосіб продажу активів з метою отримання максимальної виручки від продажу активів у визначений час і в установленому місці.
Б	
Базова ставка фрахту	сума фрахту, включаючи витрати з навантаження, розвантаження, перевантаження та складування (схову) товарів, збільшена на суму витрат за рейс судна або іншого транспортного засобу, сплачуваних (відшкодовуваних) фрахтувальником згідно з укладеним договором фрахтування.
Бартерна (товарообмінна)	господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у негрошовій формі в

операція	рамках одного договору.
Безнадійна заборгованість	заборгованість, що відповідає одній з таких ознак: заборгованість за зобов'язаннями, щодо яких минув строк позовної давності; прострочена заборгованість померлої фізичної особи, за відсутності у неї спадкового майна, на яке може бути звернено стягнення; прострочена заборгованість осіб, які у судовому порядку визнані безвісно відсутніми, оголошені померлими; прострочена понад 180 днів заборгованість особи, розмір сукупних вимог кредитора за якою не перевищує мінімально встановленого законодавством розміру безспірних вимог кредитора для порушення провадження у справі про банкрутство, а для фізичних осіб - заборгованість, що не перевищує 25 відсотків мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року (у разі відсутності законодавчо затвердженої процедури банкрутства фізичних осіб); актив у вигляді корпоративних прав або не боргових цінних паперів, емітента яких визнано банкрутом або припинено як юридичну особу у зв'язку з його ліквідацією; сума залишкового призового фонду лотереї станом на 31 грудня кожного року; прострочена заборгованість фізичної або юридичної особи, не погашена внаслідок недостатності майна зазначеної особи, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості; заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством; заборгованість суб'єктів господарювання, визнаних банкрутами у встановленому законом порядку або припинених як юридичні особи у зв'язку з їх ліквідацією.
Безповоротна фінансова допомога	це: сума коштів, передана платнику податків згідно з договорами дарування, іншими подібними договорами або без укладення таких договорів; сума безнадійної заборгованості, відшкодована кредитору позичальником після списання такої безнадійної заборгованості; сума заборгованості одного платника податків перед іншим платником податків, що не стягнута після закінчення строку позовної давності; основна сума кредиту або депозиту, що надані платнику податків без встановлення строків повернення такої основної суми, за винятком кредитів, наданих під безстрокові облігації, та депозитів до запитання у банківських установах, а також сума процентів, нарахованих на таку основну суму, але не сплачених (списаних).
Бюджетне	відшкодування від'ємного значення податку на додану

<i>відшкодування</i>	вартість на підставі підтвердження правомірності сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість за результатами перевірки платника.
<i>В</i>	
<i>Ввезення товарів на митну територію України, вивезення товарів за межі митної території України</i>	сукупність дій, пов'язаних із переміщенням товарів через митний кордон України у будь-який спосіб у відповідному напрямку, відповідно до Митного кодексу України.
<i>Великий платник податків</i>	юридична особа або постійне представництво нерезидента на території України, у якої обсяг доходу від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 50 мільйонів євро, визначений за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період, або загальна сума податків, зборів, платежів, сплачених до Державного бюджету України, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи, за такий самий період перевищує еквівалент 1 мільйона євро, визначений за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період, у разі якщо сума таких податків, зборів, платежів, крім митних платежів, перевищує еквівалент 500 тисяч євро.
<i>Виробнича дотація з бюджету</i>	фінансова допомога з боку держави, що надається суб'єкту господарювання на безповоротній основі з метою зміцнення його фінансово-економічного становища та/або для забезпечення виробництва товарів, виконання робіт, надання послуг.
<i>Вироблена продукція</i>	загальний обсяг продукції, видобутої відповідно до угоди про розподіл продукції і доставленої в пункт виміру.
<i>Виробництво підакцизних товарів (продукції)</i>	технологічний процес, в тому числі змішування, здійснення якого внаслідок зміни форми, властивостей або складу сировини, напівфабрикатів або готової продукції призводить до отримання підакцизних товарів (продукції, у тому числі сировини), надання таким товарам інших властивостей, що призводить або не призводить до збільшення обсягів таких товарів.
<i>Відступлення права вимоги</i>	операція з переуступки кредитором прав вимоги боргу третьої особи новому кредитору з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу кредитору або без такої компенсації.
<i>Відповідальне зберігання</i>	господарська операція, що здійснюється платником податків і передбачає передачу згідно з договорами схову матеріальних цінностей на зберігання іншій фізичній чи юридичній особі без права використання у господарському обороті такої особи з подальшим поверненням таких матеріальних цінностей платнику податків без зміни якісних або кількісних характеристик.
<i>Відчуження майна</i>	будь-які дії платника податків, унаслідок вчинення яких такий платник податків у порядку, передбаченому законом, втрачає

	право власності на майно, що належить такому платнику податків, або право користування, зокрема, природними ресурсами, що у визначеному законодавством порядку надані йому в користування.
Військовий збір	податок, введений в 2014 році для фінансування Збройних сил України, яким обкладаються доходи фізичних осіб на території України. Ставка військового збору становить 1,5% від нарахованої заробітної плати.
Вільна (спеціальна) економічна зона	частина території країни, виділена із загального митного кордону держави, яка має повну свободу в режимі господарських питань, з особливим режимом управління і пільговими умовами діяльності, податковими пільгами для місцевих підприємців та іноземних фірм.
Власник підзвітного рахунка	будь-яка особа, яка: звертається за наданням послуг до фінансового агента; користується послугами фінансового агента; є стороною договору (для фінансових агентів, перелік яких встановлений відповідним регулятором ринків фінансових послуг, у межах повноважень, визначених статтею 21 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", а також у випадках, передбачених статтею 64 Закону України "Про банки і банківську діяльність").
Г	
Господарська діяльність	діяльність особи, що пов'язана з виробництвом (виготовленням) та/або реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, спрямована на отримання доходу і проводиться такою особою самостійно та/або через свої відокремлені підрозділи, а також через будь-яку іншу особу, що діє на користь першої особи, зокрема за договорами комісії, доручення та агентськими договорами.
Грошове зобов'язання платника податків	сума коштів, яку платник податків повинен сплатити до відповідного бюджету як податкове зобов'язання та/або штрафну (фінансову) санкцію, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також санкції за порушення законодавства у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
Грошове зобов'язання в міжнародних правовідносинах	зобов'язання платника податків сплатити до бюджету іноземної держави відповідну суму коштів у порядку та строки, визначені законодавством такої іноземної держави.
Гудвіл (вартість ділової репутації)	нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між ринковою ціною та балансовою вартістю активів підприємства як цілісного майнового комплексу, що виникає в результаті використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів, послуг, нових технологій тощо. Вартість гудвілу не підлягає амортизації і не враховується під час визначення витрат платника податку, щодо активів якого виник такий гудвіл.

<i>Д</i>	
<i>Дебітор</i>	особа, у якій внаслідок минулих подій утворилася заборгованість перед іншою особою у формі певної суми коштів, їх еквіваленту або інших активів.
<i>Депозит (вклад)</i>	кошти, які надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із законодавством України, або нерезиденту на строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі спливом встановленого договором строку. Залучення депозитів може здійснюватися у формі випуску (емісії) ощадних (депозитних) сертифікатів. Правила здійснення депозитних операцій встановлюються: для банківських депозитів - Національним банком України відповідно до законодавства; для депозитів (внесків) до інших фінансових установ - державним органом, визначеним законом.
<i>Державне податкове планування</i>	формалізована послідовність дій усіх гілок влади, пов'язаних з розробкою прогнозних даних щодо збирання податкових платежів, їх розглядом та затвердженням задля визначення основних параметрів податкової системи з метою реалізації податкової, бюджетної та фінансової політики держави.
<i>Державне регулювання економіки</i>	сукупність форм і методів цілеспрямованого впливу держави на економіку, спрямованих на досягнення цілей державної економічної політики.
<i>Державний податковий менеджмент</i>	сукупність принципів, методів, засобів і форм управління податковою системою держави.
<i>Державні цінні папери</i>	облігації внутрішніх і зовнішніх державних позик та казначейські зобов'язання України, розміщені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.
<i>Дериватив</i>	документ, що засвідчує право та/або зобов'язання придбати чи продати у майбутньому цінні папери, матеріальні або нематеріальні активи, а також кошти на визначених ним умовах. Порядок випуску та обігу деривативів встановлюється законодавством.
<i>Діяльність у сфері розваг</i>	господарська діяльність юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, що полягає у проведенні лотерей, а також розважальних ігор, участь в яких не передбачає одержання її учасниками грошових або майнових призів (виграшів), зокрема більярд, кегельбан, боулінг, настільні ігри, дитячі відеоігри тощо.
<i>Дивіденди</i>	платіж, що здійснюється юридичною особою, у тому числі емітентом корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів чи інших цінних паперів на користь власника таких корпоративних прав, інвестиційних сертифікатів та інших цінних паперів, що засвідчують право власності інвестора на частку (пай) у майні (активах) емітента, у зв'язку з розподілом частини його прибутку, розрахованого за правилами бухгалтерського обліку.

<p>Договір довгострокового страхування життя</p>	<p>договір страхування життя строком на п'ять і більше років, який передбачає страхову виплату одноразово або у вигляді анuitету, якщо застрахована особа дожила до закінчення терміну дії договору страхування чи події, передбаченої у договорі страхування, або досягла віку, визначеного договором. Такий договір не може передбачати часткових виплат протягом перших п'яти років його дії, крім тих, що здійснюються у разі настання страхових випадків, пов'язаних із смертю чи хворобою застрахованої особи або нещасним випадком, що призвело до встановлення застрахованій особі інвалідності I або II групи чи встановлення інвалідності особі, яка не досягла вісімнадцятирічного віку. При цьому платник податку - роботодавець не може бути вигодонабувачем за такими договорами страхування життя.</p>
<p>Договір добровільного медичного страхування</p>	<p>договір страхування, який передбачає страхову виплату, що здійснюється закладам охорони здоров'я у разі настання страхового випадку, пов'язаного із хворобою застрахованої особи або нещасним випадком. Такий договір має також передбачати мінімальний строк його дії один рік та повернення страхових платежів виключно страхувальнику при достроковому розірванні договору.</p>
<p>Договір страхування додаткової пенсії</p>	<p>це договір страхування, який передбачає обов'язок страховика щодо здійснення страхової виплати (виплат) та/або виплат у вигляді анuitету в разі досягнення застрахованою особою пенсійного віку, визначеного за заявою застрахованої особи у договорі страхування відповідно до законодавства з урахуванням того, що такий пенсійний вік не може бути меншим більше ніж на 10 років від пенсійного віку, який надає право на пенсію за загальнообов'язковим державним пенсійним страхуванням. Дострокове припинення договору до досягнення застрахованою особою зазначеного в договорі пенсійного віку неможливе, крім випадків: наявності медично підтвердженого критичного стану здоров'я (онкозахворювання, інсульт тощо) або встановлення застрахованій особі інвалідності I або II групи; виїзду страхувальника та/або застрахованої особи на постійне проживання за межі України; смерті застрахованої особи. Вигодонабувачем за таким договором може бути лише застрахована особа або спадкоємці відповідно до законодавства. Особливості зміни страховика за договором страхування додаткової пенсії встановлюються відповідно до закону.</p>
<p>Додаткові блага</p>	<p>кошти, матеріальні чи нематеріальні цінності, послуги, інші види доходу, що виплачуються (надаються) платнику податку податковим агентом, якщо такий дохід не є заробітною платою та не пов'язаний з виконанням обов'язків трудового найму або не є винагородою за цивільно-правовими договорами (угодами), укладеними з таким платником податку (крім випадків, прямо передбачених нормами розділу IV Податкового кодексу України).</p>
<p>Документ</p>	<p>документ, створений у паперовій або електронній формі з</p>

	дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг" та "Про електронні довірчі послуги", складення та/або подання, та/або надіслання якого передбачається Податковим кодексом України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими на підставі та на виконання Податкового кодексу України, та/або пов'язане з реалізацією прав та обов'язків платника податків, та/або контролюючих органів.
<i>Документ іноземної держави, за яким здійснюється стягнення суми податкового боргу в міжнародних правовідносинах</i>	рішення компетентного органу іноземної держави про нарахування податкового боргу до бюджету такої держави, що на запит зазначеного компетентного органу відповідно до міжнародного договору України підлягає виконанню на території України.
<i>Домогосподарство</i>	інституційна соціальна одиниця, яка складається з однієї або відносно невеликої групи громадян, які проживають разом, в тій чи іншій мірі об'єднують свої доходи і ресурси та використовують їх на власний розсуд членів даного утворення.
<i>Дохід з джерелом їх походження з України</i>	будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні, у тому числі, але не виключно, доходи у вигляді: процентів, дивідендів, роялті та будь-яких інших пасивних (інвестиційних) доходів, сплачених резидентами України; доходів від надання резидентам або нерезидентам в оренду (користування) майна, розташованого в Україні, включаючи рухомий склад транспорту, приписаного до розташованих в Україні портів; доходів від продажу рухомого та нерухомого майна, доходів від відчуження корпоративних прав, цінних паперів, у тому числі акцій українських емітентів; доходів, отриманих у вигляді внесків та премій на страхування і перестраховання ризиків на території України; доходів страховиків - резидентів від страхування ризиків страхувальників - резидентів за межами України; інших доходів від діяльності, у тому числі пов'язаних з повною або частковою переуступкою прав та обов'язків за угодами про розподіл продукції на митній території України або на територіях, що перебувають під контролем контролюючих органів (у зонах митного контролю, на спеціалізованих ліцензійних митних складах тощо); спадщини, подарунків, вигащів, призів; заробітної плати, інших виплат та винагород, виплачених відповідно до умов трудового та цивільно-правового договору; доходів від зайняття підприємницькою та незалежною професійною діяльністю.

Дохід, отриманий з джерел за межами України	будь-який дохід, отриманий резидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності за межами митної території України, включаючи проценти, дивіденди, роялті та будь-які інші види пасивних доходів, спадщину, подарунки, виграші, призи, доходи від виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими та трудовими договорами, від надання резидентам в оренду (користування) майна, розташованого за межами України, включаючи рухомий склад транспорту, приписаного до розташованих за межами України портів, доходи від продажу майна, розташованого за межами України, дохід від відчуження інвестиційних активів, у тому числі корпоративних прав, цінних паперів тощо; інші доходи від будь-яких видів діяльності за межами митної території України або територій, непідконтрольних контролюючим органам.
Е	
Електронна адреса	адреса електронної пошти платника податків, що складається з ідентифікатора, позначки "@" та доменного імені, що використовується платником податків для листування з державними, у тому числі контролюючими, органами та повідомляється шляхом внесення адреси електронної пошти до облікових даних платника податків, зокрема в електронному кабінеті.
Електронна ідентифікація	процедура використання ідентифікаційних даних особи в електронній формі, які однозначно визначають фізичну особу, юридичну особу або представника фізичної чи юридичної особи. Дозволені для використання технології для ідентифікації платників податків в електронному кабінеті платника податків визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.
Електронний кабінет	електронна система взаємовідносин між платниками податків та державними, у тому числі контролюючими, органами з питань реалізації їхніх прав та обов'язків, передбачених Податковим кодексом України, що складається з: апаратно-програмного комплексу; портального рішення для користувачів - платників податків, робота в якому здійснюється он-лайн (через Інтернет у режимі реального часу) та не вимагає обов'язкового використання спеціалізованого клієнтського застосування; портального рішення для користувачів - державних, у тому числі контролюючих, органів; програмного інтерфейсу (API), що дає змогу реалізувати повноту функціоналу електронного кабінету; інших засобів інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем. Порядок функціонування електронного кабінету визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.
Екологічний податок	загальнодержавний обов'язковий платіж, що справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря, скидів у

	водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року.
<i>Емісійний дохід</i>	сума перевищення надходжень, отриманих емітентом від емісії (випуску) власних акцій (інших корпоративних прав) та інвестиційних сертифікатів, над номінальною вартістю таких акцій (інших корпоративних прав) та інвестиційних сертифікатів (під час їх первинного розміщення), або над ціною зворотного викупу під час наступних розміщень інвестиційних сертифікатів та акцій інвестиційних фондів.
Є	
<i>Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців</i>	автоматизована система збирання, накопичення, захисту, обліку та надання інформації про юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
<i>Єдиний реєстр податкових накладних</i>	реєстр відомостей щодо податкових накладних та розрахунків коригування, який ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику, в електронному вигляді згідно з наданими платниками податку на додану вартість електронними документами.
<i>Єдиний реєстр акцизних накладних</i>	реєстр відомостей щодо акцизних накладних, який ведеться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, в електронному вигляді згідно з наданими платниками акцизного податку електронними документами.
<i>Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування</i>	обов'язковий платіж до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування, що справляється в Україні з метою забезпечення страхових виплат за поточними видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.
<i>Єдиний соціальний внесок (Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ))</i>	обов'язковий платіж до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування, що справляється в Україні з метою забезпечення страхових виплат за поточними видами загальнообов'язкового державного соціального страхування.
З	
<i>Заходи нетарифного регулювання</i>	ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій; застосування спеціальних заходів щодо імпорту товарів в Україну; процедура реєстрації зовнішньоекономічних контрактів; процедура видачі ліцензій на право імпорту, експорту - спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів; дозвільна система служби експортного контролю; сертифікація товарів, що ввозяться в Україну; дозвільна система органів державної влади, що здійснюють санітарно-епідеміологічний, ветеринарний, фітосанітарний, екологічний та інші види контролю;

	реєстрація лікарських засобів, виробів медичного призначення, імунобіологічних препаратів, харчових добавок; застосування державного пробірнього контролю.
Звичайна ціна	ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору, якщо інше не встановлено Податковим кодексом України. Якщо не доведено зворотне, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню ринкових цін.
Звітний (податковий) період	період, за який платник податку зобов'язаний проводити розрахунки податку та сплачувати його до бюджету.
Земельний податок	обов'язковий платіж, що справляється з власників земельних ділянок та земельних часток (паїв), а також постійних землекористувачів.
I	
Інвестиції	господарські операції, які передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав та/або цінних паперів в обмін на кошти або майно. Інвестиції поділяються на: <u>капітальні інвестиції</u> - господарські операції, що передбачають придбання будинків, споруд, інших об'єктів нерухомої власності, інших основних засобів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації відповідно до норм цього Кодексу; <u>фінансові інвестиції</u> - господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та/або інших фінансових інструментів. Фінансові інвестиції поділяються на: - прями інвестиції - господарські операції, що передбачають внесення коштів або майна в обмін на корпоративні права, емітовані юридичною особою при їх розміщенні такою особою; - портфельні інвестиції - господарські операції, що передбачають купівлю цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на фондовому ринку або біржовому товарному ринку; <u>реінвестиції</u> - господарські операції, що передбачають здійснення капітальних або фінансових інвестицій за рахунок прибутку, отриманого від інвестиційних операцій;
Інвестиційна складова	кошти, передбачені в тарифі на виробництво, передачу та постачання електричної енергії, виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, а також транспортування, зберігання та постачання природного газу ліцензіата як частина прибутку, що залишається в розпорядженні суб'єкта господарювання для цільового фінансування видатків, пов'язаних із відновленням, реконструкцією, модернізацією основних засобів (у тому числі заходів з підвищення безпеки та дотримання екологічних норм) та будівництвом нових об'єктів підприємств паливно-енергетичного комплексу, перелік яких встановлюється Кабінетом Міністрів України;
Індивідуальна податкова	роз'яснення контролюючого органу, надане платнику податків щодо практичного використання окремих норм

консультація	податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган, та зареєстроване в єдиному реєстрі індивідуальних податкових консультацій.
Інжиніринг	надання послуг (виконання робіт) із складення технічних завдань, проектних пропозицій, проведення наукових досліджень і техніко-економічних обстежень, виконання інженерно-розвідувальних робіт з будівництва об'єктів, розроблення технічної документації, проектування та конструкторського опрацювання об'єктів техніки і технології, надання консультації та авторського нагляду під час монтажних та пусконаладжувальних робіт, а також надання консультацій, пов'язаних із такими послугами (роботами).
Інститути спільного інвестування (ІСІ)	інвестиційні фонди та взаємні фонди інвестиційних компаній, корпоративні інвестиційні фонди та пайові інвестиційні фонди, створені відповідно до законодавства.
Інтегрована картка платника	форма оперативного обліку податків, зборів, митних платежів, єдиного внеску та передоплати (доплати), що включає комплекс облікових показників з інтегрованих підсистем, за повноту, достовірність і своєчасність відображення яких несуть відповідальність структурні підрозділи органів Державної податкової служби України за функціональними напрямками роботи.
Іпотечний житловий кредит	фінансовий кредит, що надається фізичній особі банківською чи іншою фінансовою установою відповідно до закону строком не менш як на п'ять повних календарних років для фінансування витрат, пов'язаних з придбанням квартири (кімнати) чи житлового будинку (його частини) або будівництвом житлового будинку (його частини), що надаються у власність позичальника, з прийняттям кредитором такого житла (землі, що знаходиться під таким житловим будинком, у тому числі присадибної ділянки) у заставу.
Іпотечний сертифікат (у тому числі іпотечний сертифікат участі та іпотечний сертифікат з фіксованою дохідністю)	іпотечний цінний папір, забезпечений іпотечними активами або іпотеками відповідно до закону.
К	
Касовий метод для цілей оподаткування	метод податкового обліку, за яким дата виникнення податкових зобов'язань визначається як дата зарахування (отримання) коштів на банківський рахунок (у касу) платника податку або дата отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів (послуг), а дата віднесення сум податку до податкового кредиту визначається як дата списання коштів з банківського рахунку (видачі з каси) платника податку або дата надання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) йому товарів (послуг).

Консолідований іпотечний борг	зобов'язання за договорами про іпотечний кредит, реформовані кредитором відповідно до закону.
Контролюючими органами є органи доходів і зборів	центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування єдиної державної податкової, державної митної політики в частині адміністрування податків і зборів, митних платежів та реалізує державну податкову, державну митну політику, забезпечує формування та реалізацію державної політики з адміністрування єдиного внеску, забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями при застосуванні податкового та митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, його територіальні органи.
Корпоративний податковий менеджмент	система управління податками суб'єктів господарювання-платників податків, яка регулює їх фінансові взаємовідносини з державою у процесі перерозподілу доходів господарюючих суб'єктів і формування доходів бюджету.
Корпоративні права	права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами.
Компенсаційна продукція	частина виробленої продукції, що передається у власність інвестора в рахунок компенсації його витрат.
Кошти	гривня або іноземна валюта.
Кредитор	юридична або фізична особа, яка має підтвержені у встановленому порядку вимоги щодо грошових зобов'язань до боржника, у тому числі щодо виплати заборгованості із заробітної плати працівникам боржника, а також контролюючі органи - щодо податків та зборів.
Л	
Лізингова (орендна) операція	господарська операція (крім операцій з фрахтування (чартеру) морських суден та інших транспортних засобів) фізичної чи юридичної особи (орендодавця), що передбачає надання основних засобів у користування іншим фізичним чи юридичним особам (орендарям) за плату та на визначений строк.
Лізингові операції (види)	<u>оперативний лізинг (оренда)</u> - господарська операція фізичної або юридичної особи, що передбачає передачу орендарю основного фонду, придбаного або виготовленого орендодавцем, на умовах інших, ніж ті, що передбачаються фінансовим лізингом (орендою); <u>фінансовий лізинг (оренда)</u> - господарська операція, що здійснюється фізичною або юридичною особою і передбачає передачу орендарю майна, яке є основним засобом згідно з цим Кодексом і придбане або виготовлене орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування та володіння об'єктом лізингу.

М	
Магазин безмитної торгівлі	заклад торгівлі товарами, що знаходяться в митному режимі безмитної торгівлі відповідно до глав 22 та 60 Митного кодексу України.
Майданчики для платного паркування	площа території (землі), що належить на правах власності територіальній громаді або державі, на якій відповідно до рішення органу місцевого самоврядування здійснюється платне паркування транспортних засобів.
Максимальні роздрібні ціни	ціни, встановлені на підакцизні товари (продукцію з урахуванням усіх видів податків (зборів). Акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів не включається до максимальної роздрібною ціни.
Марка акцизного податку	спеціальний знак для маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів, віднесений до документів суворого обліку, який підтверджує сплату акцизного податку, легальність ввезення та реалізації на території України цих виробів.
Маркетингові послуги (маркетинг)	послуги, що забезпечують функціонування діяльності платника податків у сфері вивчення ринку, стимулювання збуту продукції (робіт, послуг), політики цін, організації та управління руху продукції (робіт, послуг) до споживача та післяпродажного обслуговування споживача в межах господарської діяльності такого платника податків. До маркетингових послуг належать, у тому числі: послуги з розміщення продукції платника податку в місцях продажу, послуги з вивчення, дослідження та аналізу споживчого попиту, внесення продукції (робіт, послуг) платника податку до інформаційних баз продажу, послуги зі збору та розповсюдження інформації про продукцію (роботи, послуги).
Материнські компанії	юридичні особи, які є власниками інших юридичних осіб або здійснюють контроль над такими юридичними особами, як пов'язані особи.
Менеджмент	сукупність прийомів та методів цілеспрямованого впливу на об'єкт для досягнення певного результату.
Метод (від ст.-грец. Μέθοδος - шлях дослідження або пізнання)	систематизована сукупність кроків, дій, які націлені на рішення певної задачі або досягнення певної мети.
Методи податкового контролю	сукупність прийомів, застосовуваних уповноваженими органами для встановлення об'єктивних даних про повноту і своєчасність сплати податків і зборів до відповідного бюджету або у позабюджетний фонд, а також про виконання покладених на осіб інших податкових обов'язків.
Методи податкового регулювання	систематизована сукупність кроків, дій держави у сфері оподаткування, які націлені на підтримку певних галузей економіки чи суб'єктів оподаткування.
Методи прогнозування і планування	конкретні прийоми і способи, які використовуються для обґрунтування планових показників.
Методолог	центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну

<i>електронного кабінету</i>	податкову та митну політику.
<i>Методологічна помилка електронного кабінету</i>	невідповідність методології та/або алгоритмів роботи електронного кабінету положенням податкового законодавства, яка призводить до помилки, в тому числі в розрахунку об'єкта оподаткування, суми податку, суми надмірної сплати податку, суми пені, штрафних санкцій, показників формули обрахунку, які використовуються в електронних системах адміністрування, інших показників, що впливають на права та обов'язки платників податків.
<i>Митні платежі</i>	податки, що відповідно до цього Кодексу або митного законодавства справляються під час переміщення або у зв'язку з переміщенням товарів через митний кордон України та контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи.
<i>Мінімальне акцизне податкове зобов'язання</i>	мінімальна величина податкового зобов'язання зі сплати акцизного податку з сигарет, виражена у твердій сумі за 1000 штук сигарет одного найменування, реалізованих на митній території України чи ввезених на митну територію України.
<i>Н</i>	
<i>Надміру сплачені грошові зобов'язання</i>	суми коштів, які на певну дату зараховані до відповідного бюджету понад нараховані суми грошових зобов'язань, граничний строк сплати яких настав на таку дату.
<i>Напрямки податкового контролю</i>	відносно відокремлені у структурі податкового контролю сфери контрольної діяльності, що охоплюють однорідні за своїм змістом дії платників податків по виконанню покладених на них обов'язків у сфері оподаткування.
<i>Недержавне пенсійне забезпечення</i>	пенсійне забезпечення, яке здійснюється недержавними пенсійними фондами, страховими організаціями та банками відповідно до Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" та/або страховими організаціями за договорами страхування довічної пенсії відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" та/або страховиками за договорами страхування додаткової пенсії відповідно до підпункту 14.1.52-2 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України.
<i>Незалежна професійна діяльність</i>	участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, діяльність лікарів, приватних нотаріусів, приватних виконавців, адвокатів, арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів), аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів, особи, зайнятої релігійною (місіонерською) діяльністю, іншою подібною діяльністю за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою-підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб.
<i>Неприбуткові підприємства, установи та організації</i>	неприбуткові підприємства, установи та організації, які не є платниками податку на прибуток підприємств відповідно до пункту 133.4 статті 133 Податкового кодексу України.
<i>Нерезиденти</i>	це: іноземні компанії, організації, утворені відповідно до

	законодавства інших держав, їх зареєстровані (акредитовані або легалізовані) відповідно до законодавства України філії, представництва та інші відокремлені підрозділи з місцезнаходженням на території України; дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва інших держав і міжнародних організацій в Україні; фізичні особи, які не є резидентами України.
Нерезиденти, що мають офшорний статус	нерезиденти, розташовані на території офшорних зон, крім нерезидентів, які надали платнику податку виписку з правоустановчих документів, легалізовану у встановленому законодавством порядку, що свідчить про звичайний (неофшорний) статус такого нерезидента.
Норматив витрат на виплати страховим посередникам	гранично допустима величина будь-яких виплат (винагород) страховим посередникам та іншим особам за надані послуги щодо укладання (продлонгації) договорів страхування, встановлена для цілей цього Кодексу за методикою, визначеною уповноваженим органом, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.
О	
Облікова ставка Національного банку України	ключова процентна ставка Національного банку України, яка є основним індикатором змін у грошово-кредитній політиці та орієнтиром вартості залучених та розміщених грошових коштів для банків та інших суб'єктів грошово-кредитного ринку.
Операційний (банківський) день	частина робочого дня, протягом якої приймаються документи на переказ та на їх відкликання і, за наявності технічної можливості, здійснюється їх обробка, передача та виконання.
Операція РЕПО	операція купівлі (продажу) цінних паперів із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі єдиного договору РЕПО. Строк між датами виконання першої та другої частин операції РЕПО (строк РЕПО) не може перевищувати одного року.
Оптимізація податкових платежів	вибір у межах податкового планування з числа альтернативних такого варіанта організації і ведення господарської діяльності, який забезпечує найкращий кінцевий фінансовий результат за рахунок раціональної податкової політики підприємства і ефективного використання податкових інструментів.
Опціон	цивільно-правовий договір, згідно з яким одна сторона контракту одержує право на придбання (продаж) базового активу, а інша сторона бере на себе безумовне зобов'язання продати (придбати) базовий актив у майбутньому протягом строку дії опціону чи на встановлену дату (дату виконання) за визначеною під час укладання такого контракту ціною базового активу. За умовами опціону покупець виплачує

	продавцю премію опціону.
Орган стягнення	державний орган, уповноважений здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу в межах повноважень, встановлених Податковим кодексом України та іншими законами України.
Оскарження рішень контролюючих органів	оскарження платником податку податкового повідомлення-рішення про визначення сум грошового зобов'язання платника податків або будь-якого рішення контролюючого органу в порядку і строки, які встановлені Податковим кодексом України за процедурами адміністративного оскарження або в судовому порядку.
Основні засоби	- матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 6000 гривень, невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік).
Офшорна компанія	компанія, зареєстрована в юрисдикції з низьким оподаткуванням, власниками якої є іноземці.
Офшорний центр (зона) (від англ. "off shore" - "поза берегом")	територія, на якій відносно низький рівень податків та діють податкові пільги, які відсутні в інших місцях.
II	
Пасивні доходи	доходи, отримані у вигляді: процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок, на вклад (депозит) у кредитних спілках, інших процентів (у тому числі дисконтних доходів); процентного або дисконтного доходу за іменним ощадним (депозитним) сертифікатом; плати (відсотків), що розподіляється відповідно до пайових членських внесків членів кредитної спілки; доходу, який виплачується компанією, що управляє активами інституту спільного інвестування, на розміщені активи відповідно до закону, включаючи дохід, що виплачується (нараховується) емітентом у результаті викупу (погашення) цінних паперів інституту спільного інвестування, який визначається як різниця між сумою, отриманою від викупу, та сумою коштів або вартістю майна, сплаченою платником податку продавцю (у тому числі емітенту) у зв'язку з придбанням таких цінних паперів, як компенсація їх вартості; доходу за іпотечними цінними паперами (іпотечними облігаціями та сертифікатами) відповідно до закону; відсотків (дисконту), отриманих власником облігації від їх емітента відповідно до закону;

	<p>доходу за сертифікатом фонду операцій з нерухомістю та доходу, отриманого платником податку в результаті викупу (погашення) управителем сертифікатів фонду операцій з нерухомістю в порядку, визначеному проспектом емісії сертифікатів;</p> <p>інвестиційного прибутку, включаючи прибуток від операцій з державними цінними паперами та з борговими зобов'язаннями Національного банку України з урахуванням курсової різниці;</p> <p>роялті;</p> <p>дивідендів;</p> <p>страхових виплат і відшкодувань.</p>
Пенсійний вклад	кошти, внесені на пенсійний депозитний рахунок, відкритий у банківській установі згідно з договором пенсійного вкладу відповідно до закону.
Пенсійний внесок	кошти, внесені до недержавного пенсійного фонду, страхової організації або на пенсійний депозитний рахунок до банківської установи у межах недержавного пенсійного забезпечення чи сплачені до Накопичувального пенсійного фонду загальнообов'язкового державного пенсійного страхування відповідно до закону. Для цілей оподаткування пенсійний внесок не є єдиним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
Пеня	сума коштів у вигляді відсотків, нарахована на суми грошових зобов'язань у встановлених Податковим кодексом України випадках та не сплачена у встановлені законодавством строки.
Персональний податковий менеджмент	система практичних заходів з цілеспрямованого впливу на оподаткування суб'єктів (фізичних осіб, сімей, домогосподарств) для максимізації чистого доходу, виконання індивідуальних потреб шляхом ефективного використання наявних фінансових ресурсів.
Підакцизні товари (продукція)	товари за кодами згідно з Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), на які Податковим кодексом України встановлено ставки акцизного податку.
Підзвітний рахунок	<p>фінансовий рахунок, що відповідає одному з таких критеріїв: власником фінансового рахунка є фізична особа - нерезидент; власником фінансового рахунка є юридична особа - нерезидент або представництво нерезидента - юридичної особи;</p> <p>власником фінансового рахунка є юридична особа, яка не є фінансовим агентом та кінцевим бенефіціарним власником (контролером) якої є фізична особа - нерезидент.</p>
Підприємництво	самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.
Пільги	надання переваги, часткове або повне звільнення від виконання встановлених правил, обов'язків або полегшення

	умов їх виконання.
План-графік документальних виїзних перевірок	перелік платників податків, що підлягають плановій перевірці контролюючими органами у відповідний період календарного року.
Планування	вид діяльності, пов'язаний з постановкою цілей, завдань і дій у майбутньому.
Плата за землю	обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.
Плата за марки акцизного податку	плата, що вноситься вітчизняними виробниками та імпортерами алкогольних напоїв і тютюнових виробів за покриття витрат з виробництва, зберігання та реалізації марок акцизного податку. Розмір плати за марки акцизного податку встановлюється Кабінетом Міністрів України.
Платники податків	фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з Податковим кодексом України або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів.
Платник рентної плати	платник рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин, платник рентної плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, платник рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, платник рентної плати за спеціальне використання води, платник рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів, платник рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України.
Platts	міжнародна, глобальна уніфікована система інформаційного моніторингу за динамікою ринку та ціноутворенням у галузі добувної та паливно-енергетичної промисловості.
Показники Platts	індекси, що офіційно визначені світовим інформаційним агентством Platts та є базою для використання суб'єктами господарської діяльності.
Поверотна фінансова допомога	сума коштів, що надійшла платнику податків у користування за договором, який не передбачає нарахування процентів або надання інших видів компенсацій у вигляді плати за користування такими коштами, та є обов'язковою до повернення.
Погашення податкового боргу	зменшення абсолютного значення суми такого боргу, підтверджене відповідним документом.
Податковий агент щодо податку на доходи фізичних осіб	юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ), самозайнята особа, представництво нерезидента - юридичної особи, інвестор (оператор) за угодою про розподіл продукції, які незалежно від організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками та/або форми

	<p>нарахування (виплати, надання) доходу (у грошовій або негрошовій формі) зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати податок, передбачений розділом IV Податкового кодексу України, до бюджету від імені та за рахунок фізичної особи з доходів, що виплачуються такій особі, вести податковий облік, подавати податкову звітність контролюючим органам та нести відповідальність за порушення його норм в порядку, передбаченому статтею 18 та розділом IV Податкового кодексу України .</p>
Податковий борг	<p>сума узгодженого грошового зобов'язання (з урахуванням штрафних санкцій за їх наявності), але не сплаченого платником податків у встановлений Податковим кодексом України строк, а також пеня, нарахована на суму такого грошового зобов'язання.</p>
Податковий борг в міжнародних правовідносинах	<p>грошове зобов'язання з урахуванням штрафних санкцій, пені за їх наявності та витрат, пов'язаних з його стягненням, несплачене в установленний строк, що на підставі відповідного документа іноземної держави є предметом стягнення, яке може бути звернуто відповідно до міжнародного договору України.</p>
Податковий бюджет підприємства	<p>оптимізований на альтернативній основі результуючий підсумок податкових доходів (економії на податках) і податкових витрат підприємства (витрат, пов'язаних з організацією корпоративного податкового менеджменту, податковим плануванням, оптимізацією і самоконтролем), націлений на отримання максимально можливого обсягу податкового прибутку і ефективно його використання.</p>
Податковий вексель, авальований банком (податкова розписка)	<p>простий вексель, авальований банком, що видається векселедавцем: до отримання з акцизного складу спирту етилового, до отримання з нафтопереробного підприємства нафтопродуктів, речовин, що використовуються як компоненти моторних палив, або до ввезення нафтопродуктів на митну територію України і є забезпеченням виконання ним зобов'язання сплатити суму акцизного податку у строк, визначений статтями 225, 229 Податкового кодексу України.</p>
Податкова вимога	<p>письмова вимога контролюючого органу до платника податків щодо погашення суми податкового боргу.</p>
Податкове законодавство	<p>сукупність нормативно-правових актів, що регулюють відносини, пов'язані із встановленням та скасуванням податків, зборів, обов'язкових платежів, а також відносини, що виникають у процесі їх сплати, здійснення податкового контролю та притягнення до відповідальності за вчинення правопорушень у сфері оподаткування.</p>
Податкова застава	<p>спосіб забезпечення сплати платником податків грошового зобов'язання та пені, не сплачених таким платником у строк, визначений Податковим кодексом України.</p>
Податкова знижка для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання	<p>документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку - резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів - фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального</p>

	річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати, у випадках, визначених Податковим кодексом України.
Податкове зобов'язання	сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена в установленій законом строк).
Податкові злочини	характеризуються тим, що платники податків ухиляються від їх сплати, порушуючи чинне законодавство.
Податковий календар	план податкових платежів суб'єкта господарювання, у якому визначено граничні терміни подання звітності (декларацій, розрахунків тощо) і сплати податків (зборів, внесків, обов'язкових платежів).
Податкова консультація	роз'яснення контролюючого органу, надане платнику податків щодо практичного використання окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган.
Податковий контроль	система заходів, що вживаються контролюючими органами з метою контролю правильності нарахування, повноти і своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань регулювання обігу готівки, проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.
Податковий кредит	сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду, визначена згідно з розділом V Податкового кодексу України.
Податковий менеджмент	сукупність прийомів і методів організації податкових відносин з метою забезпечення формування доходної частини бюджету та впливу податків на розвиток виробництва і соціальної сфери.
Податок на додану вартість (ПДВ)	це непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент). Основою для розрахунку ПДВ виступає додана вартість - знов створена вартість підприємством за рахунок його власних факторів виробництва (землі, капіталу, робочої сили, підприємництва. Відповідно, додана вартість складається з: 1) ренти, оренди; 2) амортизації; 3) заробітної плати; 4) прибутку.
Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)	загальнодержавний податок, що стягується з доходів фізичних осіб (громадян — резидентів) і нерезидентів, які отримують доходи з джерел їх походження в Україні (та за її межами для резидентів).
Податкове навантаження (тягар,	частка доходів, яка сплачується державі у вигляді податків.

<i>тиск)</i>	
Податковий облік	система збору, фіксації, обробки і передачі фінансової інформації, необхідної для правильного обчислення податкових зобов'язань платника.
Податкова оптимізація	процес, що здійснюється суб'єктом господарської діяльності за допомогою сукупності планових дій, об'єднаних у єдину систему, і передбачає вибір оптимальних варіантів фінансово-господарської діяльності з метою зменшення податкових платежів і збільшення прибутковості.
Податкова перевірка	діяльність податкових та інших контролюючих органів у межах визначеної компетенції з метою встановлення правильності обчислення та сплати податків і зборів.
Податкові пільги	право суб'єкта господарювання, передбачене чинним законодавством, на повне або часткове звільнення від оподаткування.
Податкове планування	це прогнозування суми податкових платежів у майбутньому періоді на підставі планованих техніко-економічних показників діяльності підприємства.
Податкове повідомлення-рішення	письмове повідомлення контролюючого органу (рішення) про обов'язок платника податків сплатити суму грошового зобов'язання, визначену контролюючим органом у випадках, передбачених Податковим кодексом України та іншими законодавчими актами, контроль за виконанням яких покладено на контролюючі органи, або внести відповідні зміни до податкової звітності.
Податкове повідомлення в міжнародних правовідносинах	письмове повідомлення контролюючого органу про обов'язок платника податків сплатити суму грошового зобов'язання, визначену документом іноземної держави, за яким здійснюється погашення такої суми грошового зобов'язання відповідно до міжнародного договору України.
Податкова політика	це система спрямованих дій та певних економічних, правових і організаційно-контрольних урядових заходів для досягнення визначених завдань, що ставляться перед суспільством, за допомогою податкової системи країни.
Податковий пост	пост, що утворюється на території підприємств, де виробляються продукти з використанням підакцизних товарів, на які встановлено нульову ставку податку, що визначені у статті 229 Податкового кодексу України. На податковому посту здійснюють постійний безпосередній контроль постійні представники контролюючого органу за місцем його розташування;
Податкове регулювання	цілеспрямований вплив держави на учасників економічних відносин шляхом використання засобів та інструментів податкової політики.
Податковий ризик держави	економічна категорія, яка характеризує невизначеність кінцевого результату діяльності щодо забезпечення надходжень коштів до бюджетів усіх рівнів, державних цільових фондів унаслідок можливого впливу (дії) на нього низки об'єктивних та/або суб'єктивних факторів, неефективного адміністрування податків та порушень

	податкового законодавства.
Податкова робота	це діяльність держави та її органів, а також платників у процесі правового регламентування, нарахування, сплати та зарахування податків і податкових платежів, а також контролю за своєчасністю та повнотою їх надходження до бюджету.
Податкова служба	сукупність державних органів, які організують і контролюють надходження податків і податкових платежів.
Позика	грошові кошти, що надаються резидентами, які є фінансовими установами, або нерезидентами, крім нерезидентів, які мають офшорний статус, позичальнику на визначений строк із зобов'язанням їх повернення та сплатою процентів за користування сумою позики.
Помилково сплачені грошові зобов'язання	суми коштів, які на певну дату надійшли до відповідного бюджету від юридичних осіб (їх філій, відділень, інших відокремлених підрозділів, що не мають статусу юридичної особи) або фізичних осіб (які мають статус суб'єктів підприємницької діяльності або не мають такого статусу), що не є платниками таких грошових зобов'язань.
Послуга з надання персоналу	господарська або цивільно-правова угода, відповідно до якої особа, що надає послугу (резидент або нерезидент), направляє у розпорядження іншої особи (резидента або нерезидента) одну або декількох фізичних осіб для виконання визначених цією угодою функцій. Угода про надання персоналу може передбачати укладання зазначеними фізичними особами трудової угоди або трудового контракту із особою, у розпорядження якої вони направлені. Інші умови надання персоналу (у тому числі винагорода особи, що надає послугу) визначаються угодою сторін.
Постачання послуг	будь-яка операція, що не є постачанням товарів, чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності та інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності.
Постійне представництво	постійне місце діяльності, через яке повністю або частково проводиться господарська діяльність нерезидента в Україні, зокрема: місце управління; філія; офіс; фабрика; майстерня; установка або споруда для розвідки природних ресурсів; шахта, нафтова/газова свердловина, кар'єр чи будь-яке інше місце видобутку природних ресурсів; склад або приміщення, що використовується для доставки товарів, сервер.
Працівник	фізична особа, яка безпосередньо власною працею виконує трудову функцію згідно з укладеним з роботодавцем трудовим договором (контрактом) відповідно до закону.
Прогноз (від грец. Πρόβωσις - передбачення)	передбачення майбутнього за допомогою наукових методів або сам результат передбачення.
Прогнозування	спеціальне наукове дослідження конкретних перспектив

	розвитку будь-якого процесу.
Продаж (реалізація) товарів	будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів. Не вважаються продажем товарів операції з надання товарів у межах договорів комісії (консигнації), поруки, схову (відповідального зберігання), доручення, довірчого управління, оперативного лізингу (оренди), інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачі прав власності на такі товари.
Продаж результатів робіт (послуг)	будь-які операції господарського, цивільно-правового характеру з виконання робіт, надання послуг, надання права на користування або розпоряджання товарами, у тому числі нематеріальними активами та іншими об'єктами власності, що не є товарами, за умови компенсації їх вартості, а також операції з безоплатного надання результатів робіт (послуг). Продаж результатів робіт (послуг) включає, зокрема, надання права на користування товарами за договорами оперативного лізингу (оренди), продажу, передачі права відповідно до авторських або ліцензійних договорів, а також інші способи передачі об'єктів авторського права, патентів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної, у тому числі промислової власності.
Простий вексель, авальований банком	цінний папір, який посвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ банку сплатити після настання строку платежу визначену суму векселедержателю. Вексель засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця сплатити до Державного бюджету України відповідну суму коштів і є податковим зобов'язанням, визначеним векселедавцем самостійно і узгодженим з дня взяття на облік векселя контролюючим органом за місцезнаходженням векселедавця, а в разі, якщо законодавством передбачено відстрочення із сплати митних платежів, - з дня митного оформлення товарів у відповідний режим.
Проценти	дохід, який сплачується (нараховується) позичальником на користь кредитора як плата за використання залучених на визначений або невизначений строк коштів або майна. До процентів включаються: платіж за використання коштів або товарів (робіт, послуг), отриманих у кредит; платіж за використання коштів, залучених у депозит; платіж за придбання товарів у розстрочку; платіж за користування майном згідно з договорами фінансового лізингу (оренди) (без урахування частини лізингового платежу, що надається в рахунок компенсації частини вартості об'єкта фінансового лізингу); винагорода (дохід) орендодавця як частина орендного платежу за договором оренди житла з викупом, сплачена фізичною особою платнику податку, на користь якого

	відступлено право на отримання таких платежів.
<i>P</i>	
<i>Реалізація підакцизних товарів (продукції)</i>	будь-які операції на митній території України, що передбачають відвантаження підакцизних товарів (продукції) згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими господарськими, цивільно-правовими договорами з передачею прав власності або без такої, за плату (компенсацію) або без такої, незалежно від строків її надання, а також безоплатного відвантаження товарів, у тому числі з давальницької сировини, реалізація суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів.
<i>Резиденти</i>	це: юридичні особи та їх відокремлені особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами; дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет; фізична особа - резидент - фізична особа, яка має місце проживання в Україні.
<i>Рентна плата</i>	загальнодержавний податок, який справляється за користування надрами для видобування корисних копалин; за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин; за користування радіочастотним ресурсом України; за спеціальне використання води; за спеціальне використання лісових ресурсів; за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України.
<i>Ризик</i>	ймовірність недекларування (неповного декларування) платником податків податкових зобов'язань, невиконання платником податків іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи.
<i>Ризики податкового планування суб'єктів господарювання</i>	спричинена невизначеністю та конфліктністю податкової сфери імовірність виникнення негативних наслідків у процесі прийняття альтернативних управлінських рішень щодо реалізації податкової політики підприємства, спрямованої на мінімізацію податкових платежів.
<i>Ринок товарів (робіт, послуг)</i>	сфера обігу товарів (робіт, послуг), що визначається виходячи з можливості покупця (продавця) без значних додаткових витрат придбати (реалізувати) товар (роботи, послуги) на найближчій для покупця (продавця) території.
<i>Ринкова ціна</i>	ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи, послуги), а покупець бажає їх отримати на добровільній основі, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності - однорідних) товарів

	(робіт, послуг) у порівняних економічних (комерційних) умовах.
Роботодавець	юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ чи її представництво) або самозайнята особа, яка використовує найману працю фізичних осіб на підставі укладених трудових договорів (контрактів) та несе обов'язки із сплати їм заробітної плати, а також нарахування, утримання та сплати податку на доходи фізичних осіб до бюджету, нарахувань на фонд оплати праці, інші обов'язки, передбачені законами.
Розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу	перенесення строків сплати платником податків його грошових зобов'язань або податкового боргу під проценти, розмір яких дорівнює розміру пені, визначеному згідно Податкового кодексу України.
Розумна економічна причина (ділова мета)	причина, яка може бути наявна лише за умови, що платник податків має намір одержати економічний ефект у результаті господарської діяльності.
Роялті	будь-який платіж, отриманий як винагорода за використання або за надання права на використання об'єкта права інтелектуальної власності, а саме на будь-які літературні твори, твори мистецтва або науки, включаючи комп'ютерні програми, інші записи на носіях інформації, відео- або аудіокасети, кінематографічні фільми або плівки для радіо- чи телевізійного мовлення, передачі (програми) організацій мовлення, інші аудіовізуальні твори, будь-які права, які охороняються патентом, будь-які зареєстровані торговельні марки (знаки на товари і послуги), права інтелектуальної власності на дизайн, секретне креслення, модель, формулу, процес, права інтелектуальної власності на інформацію щодо промислового, комерційного або наукового досвіду (ноу-хау).
С	
Самозайнята особа	платник податку, який є фізичною особою-підприємцем або провадить незалежну професійну діяльність за умови, що така особа не є працівником в межах такої підприємницької чи незалежної професійної діяльності.
Своп	цивільно-правова угода про здійснення обміну потоками платежів (готівкових або безготівкових) чи іншими активами, розрахованими на підставі ціни (котирування) базового активу, в тому числі процентних ставок, в межах суми, визначеної договором на конкретну дату платежів (дату проведення розрахунків) протягом дії контракту.
Сервісне обслуговування платників	надання адміністративних, консультаційних, довідкових, інформаційних, електронних та інших послуг, пов'язаних з реалізацією прав та обов'язків платника відповідно до вимог податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган.
Середньооблікова кількість працівників	кількість працівників у юридичних осіб, визначена за методикою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері статистики, з урахуванням усіх найманих працівників і осіб,

	що працюють за цивільно-правовими договорами та за сумісництвом більш як один календарний місяць, а також найманих працівників представництв, філій, відділень та інших відокремлених підрозділів в еквіваленті повної зайнятості, крім найманих працівників, які перебувають у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами та у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею передбаченого законодавством віку.
Сертифікат фонду операцій з нерухомістю	цінний папір, що засвідчує право його власника на отримання доходу від інвестування в операції з нерухомістю відповідно до закону.
Синдикований фінансовий кредит	кошти, що надаються кількома банками-резидентами та/або банками-нерезидентами, або нерезидентами, що кваліфікуються як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами та/або нерезидентами, які мають згідно з відповідним законодавством статус небанківських фінансових установ, а також іноземною державою або її офіційними агентствами, міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами-нерезидентами (учасники синдикату кредиторів) у межах одного кредитного договору в певних частках юридичним особам на визначений строк для цільового використання та під процент. Виплата доходу учасникам синдикату кредиторів може здійснюватися через агента, номінального утримувача (номінального власника) або посередника щодо такого доходу.
Строк сплати податку та збору	період, що розпочинається з моменту виникнення податкового обов'язку платника податку із сплати конкретного виду податку і завершується останнім днем строку, протягом якого такий податок чи збір повинен бути сплачений у порядку, визначеному податковим законодавством.
Строк фінансового лізингу	передбачений лізинговим договором строк, який розпочинається з дати передання ризиків, пов'язаних із зберіганням або використанням майна, чи права на отримання будь-яких вигод чи винагород, пов'язаних з його використанням, або будь-яких інших прав, що слідує з прав на володіння, користування або розпорядження таким майном, лізингоутримувачу (орендарю) та закінчується строком закінчення дії лізингового договору, включаючи будь-який період, протягом якого лізингоутримувач має право прийняти одноосібне рішення про продовження строку лізингу згідно з умовами договору.
Суб'єкт господарювання	юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, яка займається діяльністю з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншою господарською діяльністю; будь-яка юридична або фізична особа, яка здійснює контроль над суб'єктами господарювання, група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
T	

Територія пріоритетного розвитку	територія України в межах однієї адміністративно-територіальної одиниці, на якій склалися несприятливі соціально-економічні та екологічні умови, існує незадовільний стан зайнятості населення, введений спеціальний правовий режим інвестиційної діяльності з метою створення нових робочих місць.
Технічний адміністратор електронного кабінету (далі - технічний адміністратор) -	центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику, що здійснює заходи із розробки, створення, впровадження та супроводження програмного забезпечення електронного кабінету, відповідає за виконання всіх етапів життєвого циклу такого програмного забезпечення, за його технічне і технологічне забезпечення, впровадження, функціонування, оновлення, модифікацію, усунення помилок, забезпечення цілісності та автентичності вихідного програмного коду; здійснює технічні та технологічні заходи з надання, блокування та анулювання доступу до електронного кабінету, відповідає за збереження та захист даних цих електронних сервісів.
Технічна помилка	помилка, вада або дефект у програмному забезпеченні або програмних складових, програмно-апаратному устаткуванні, каналах зв'язку, функціонуванні кваліфікованого електронного підпису чи печатки, що викликає в ньому/них неправильний або неочікуваний результат, або призводить до неочікуваної роботи, або унеможлиблює роботу електронного кабінету.
Товари	матеріальні та нематеріальні активи, у тому числі земельні ділянки, земельні частки (паї), а також цінні папери та деривативи, що використовуються у будь-яких операціях, крім операцій з їх випуску (емісії) та погашення.
Товарний кредит	товари (роботи, послуги), що передаються резидентом або нерезидентом у власність юридичних чи фізичних осіб на умовах договору, що передбачає відстрочення остаточних розрахунків на визначений строк та під процент. Товарний кредит передбачає передачу права власності на товари (роботи, послуги) покупцеві (замовникові) у момент підписання договору або в момент фізичного отримання товарів (робіт, послуг) таким покупцем (замовником), незалежно від часу погашення заборгованості.
Торгівля валютними цінностями	операції, пов'язані з переходом права власності на національну валюту України, іноземну валюту, платіжні документи та інші цінні папери, виражені у національній валюті України, в іноземній валюті або банківських металах, банківські метали.
Торгівля іноземною валютою	валютні операції, пов'язані з переходом права власності на валютні цінності, за винятком операцій, що здійснюються між резидентами за умови, що такими валютними цінностями є національна валюта України, цінні папери та чеки, виражені у національній валюті України.
Торгівля у розстрочку	господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах розстрочення кінцевого розрахунку, на визначений

	строк та під процент. Торгівля у розстрочку передбачає передачу товарів у розпорядження покупця в момент здійснення першого внеску (завдатку) з передачею права власності на такі товари після кінцевого розрахунку.
У	
Узагальнююча податкова консультація	оприлюднення позиції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, щодо практичного використання окремих норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, що склалася за результатами узагальнення індивідуальних податкових консультацій, наданих контролюючими органами платникам податків, та/або у разі виявлення обставин, що свідчать про неоднозначність окремих норм такого законодавства.
Умовне звільнення від оподаткування митними платежами	звільнення від сплати митних платежів, застосування якого передбачає дотримання певних умов та обмежень під час використання товарів і транспортних засобів комерційного призначення, розпорядження ними після їх випуску.
Умовне звільнення від оподаткування податком на додану вартість та акцизним податком у разі ввезення товарів на митну територію України	звільнення (умовне повне або умовне часткове) від сплати нарахованого податкового зобов'язання у разі розміщення товарів у митних режимах, що передбачають звільнення від оподаткування за умови дотримання вимог митного режиму, встановлених Митним кодексом України.
Уникнення податків (tax avoidance)	мінімізація податкових зобов'язань за рахунок законного використання податкових пільг і будь-яких законодавчих можливостей, що існують у податковому законодавстві.
Уповноважена особа контролюючого органу	посадова (службова) особа контролюючого органу, уповноважена керівником такого органу на виконання певних його функцій в порядку, передбаченому Податковим кодексом України.
Ухилення від сплати податків (tax evasion)	це дії платників податків, спрямовані на несплату податків шляхом заниження доходу й оцінки майна чи їх повного приховання .
Ф	
Фізична особа - підприємець	яка: або є платником податків і зборів, встановлених Податковим кодексом України, крім єдиного податку; або є платником єдиного податку за ставкою, що передбачає сплату податку на додану вартість; або є платником єдиного податку за ставкою, що передбачає включення податку на додану вартість до складу єдиного податку, і добровільно переходить у встановленому Податковим кодексом України порядку на сплату єдиного податку за ставкою, що передбачає сплату податку на додану вартість.
Фінансовий агент	банк або небанківська фінансова установа, які відповідно до

	<p>вимог цього Кодексу та інших актів законодавства зобов'язані подавати звіт про підзвітні рахунки центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, та нести відповідальність за порушення покладених на них обов'язків у порядку, встановленому законодавством. Регулятори ринків фінансових послуг у межах повноважень, визначених статтею 21 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", встановлюють переліки небанківських фінансових установ, які зобов'язані виконувати обов'язки фінансових агентів відповідно до вимог міжнародних договорів, що містять положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або укладених на їх підставі міжвідомчих договорів. Не є фінансовими агентами особи, звільнені від надання інформації про підзвітні рахунки відповідно до Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки для поліпшення виконання податкових правил й застосування положень Закону США "Про податкові вимоги до іноземних рахунків" (FATCA), а також іншого міжнародного договору, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладеного на його підставі міжвідомчого договору.</p>
Фінансова допомога	фінансова допомога, надана на безповоротній або поворотній основі.
Фінансова звітність	бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансове становище, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.
Фінансовий кредит	кошти, що надаються банком-резидентом або нерезидентом, що кваліфікується як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, які мають згідно з відповідним законодавством статус небанківських фінансових установ, а також іноземною державою або його офіційними агентствами, міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами - нерезидентами юридичній чи фізичній особі на визначений строк для цільового використання та під процент.
Фінансовий рахунок	рахунок, відкритий фінансовим агентом, або договір, укладений фінансовим агентом. Для цілей цього Кодексу до фінансових рахунків включаються банківські рахунки, рахунки у цінних паперах, інші види рахунків, договори, які відповідають критеріям, визначеним міжнародним договором, що містить положення про обмін інформацією для податкових цілей, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або укладеним на його підставі міжвідомчим договором.
Фонд банківського управління	кошти учасників фондів банківського управління та інші активи, що перебувають у довірчому управлінні уповноваженого банку відповідно до закону.
Форвардний контракт	цивільно-правовий договір, за яким продавець зобов'язується

	у майбутньому в установлений строк передати базовий актив у власність покупця на визначених умовах, а покупець зобов'язується прийняти в установлений строк базовий актив і сплатити за нього ціну, визначену таким договором. Форвардний контракт виконується шляхом постачання базового активу та його оплати коштами або проведення між сторонами контракту грошових розрахунків без постачання базового активу.
Форма податкового контролю	регламентований нормами податкового законодавства спосіб організації, здійснення і формального закріплення результатів заходів податкового контролю, що представляють собою єдину сукупність дій податкових органів щодо виконання конкретного завдання податкового контролю.
Форма податкового обліку	сукупність технічних носіїв податкової інформації у вигляді первинних документів, реєстрів інформації.
Фрахт	винагорода (компенсація), що сплачується за договорами перевезення, найму або піднайму судна або транспортного засобу (їх частин) для: перевезення вантажів та пасажирів морськими або повітряними суднами; перевезення вантажів залізничним або автомобільним транспортом;
Ф'ючерсний контракт (ф'ючерс)	стандартизований строковий контракт, за яким продавець зобов'язується у майбутньому в установлений строк (дата виконання зобов'язань за ф'ючерсним контрактом) передати базовий актив у власність покупця на визначених специфікацією умовах, а покупець зобов'язується прийняти базовий актив і сплатити за нього ціну, визначену сторонами контракту на дату його укладення.
Ч	
Членами сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення	вважаються її батьки, її чоловік або дружина, діти такої фізичної особи, у тому числі усиновлені.
Членами сім'ї фізичної особи другого ступеня споріднення	вважаються її рідні брати та сестри, її баба та дід з боку матері і з боку батька, онуки.
Х	
Хронометраж	процес спостереження за веденням господарської діяльності платника податків, який здійснюється під час проведення фактичних перевірок та застосовується контролюючими органами з метою встановлення реальних показників щодо діяльності платника податків, яка здійснюється на відповідному місці її провадження.
Ш	
Штрафна санкція (фінансова санкція, штраф)	плата у вигляді фіксованої суми та/або відсотків, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, а також штрафні санкції за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

РОЗДІЛ II. ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Глава 1. Загальні положення податкового менеджменту

Тема 1.1. Органи контролю та органи стягнення у сфері оподаткування

План:

1. Органи контролю та органи стягнення у сфері оподаткування.
2. Особливості здійснення листування з платниками податків.
3. Повернення помилково або надмірно сплачених грошових зобов'язань.
4. Підтвердження даних податкової звітності. Податкова адреса.

Державна податкова справа - сфера діяльності контролюючих органів, спрямована на формування і реалізацію державної податкової політики в частині адміністрування податків, зборів, платежів.

Податкове законодавство України:

- Конституція України (Ст.67. Кожен зобов'язаний сплачувати податки і збори в порядку і розмірах, встановлених законом);
- Податковий кодекс України;
- Митний кодекс України (ввізне і вивізне мито);
- чинні міжнародні договори з питань оподаткування, ратифіковані Верховною радою України;
- нормативно-правові акти, прийняті на підставі та на виконання Податкового кодексу України та законів з питань митної справи;
- рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків та зборів.

Податковий кодекс України

Регулює:

- ✓ відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів.

Визначає:

- ✓ вичерпний перелік податків та зборів та порядок їх адміністрування;
- ✓ платників податків та зборів, їх права та обов'язки;
- ✓ компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час здійснення податкового контролю;
- ✓ відповідальність за порушення податкового законодавства.

Податковий кодекс України

Не регулює:

- ✓ *питання погашення податкових зобов'язань або стягнення податкового боргу:*
  - з осіб, на яких поширюються судові процедури, визначені Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;
  - з банків, на які поширюються норми Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», та погашення зобов'язань зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій;
- ✓ *встановлення і скасування зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій, їх розмірів та механізмів справляння здійснюються відповідно до Закону України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування».*

Основні засади податкового законодавства України:

- Загальність оподаткування;
- Рівність усіх платників перед законом;
- Невідворотність відповідальності у разі порушення податкового законодавства;
- Презумпція правомірності рішень платника податку при неоднозначному трактування прав та обов'язків платників податків;
- Фіскальна достатність;
- Соціальна справедливість;
- Економічність оподаткування;
- Нейтральність оподаткування;
- Стабільність;
- Рівномірність та зручність сплати;
- Єдиний підхід до встановлення податків та зборів.

Податок

обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку, відповідно до Податкового кодексу України.

Збір (плата, внесок)

обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі, внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій.

**Обов'язкові елементи
податку:**

- Платники податку;
- Об'єкт оподаткування;
- База оподаткування;
- Ставка податку;
- Порядок обчислення податку;
- Податковий період;
- Строк та порядок сплати податку;
- Строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

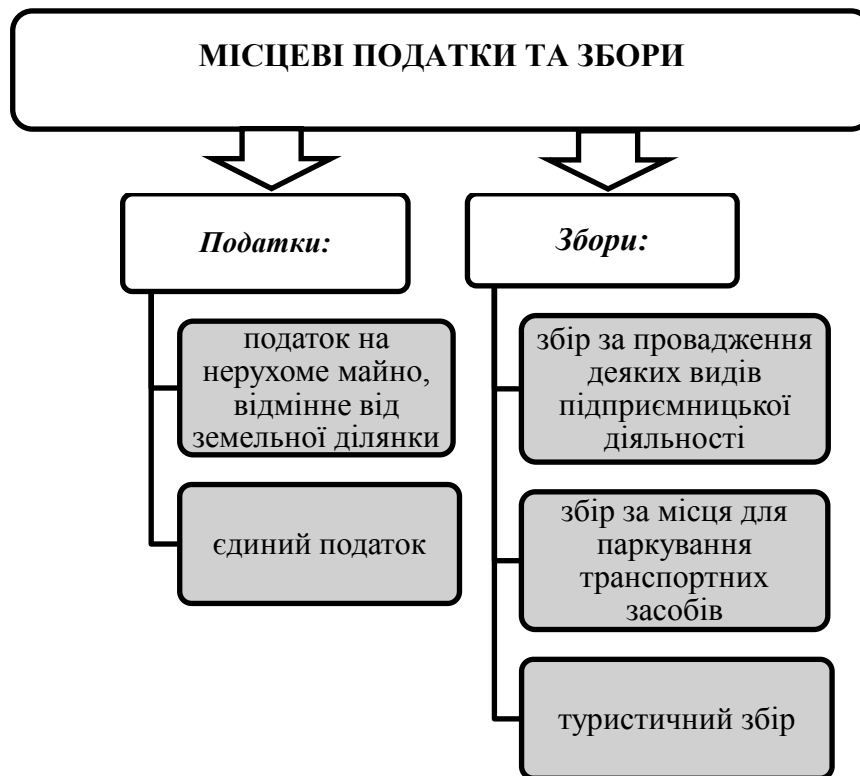
Види податків та зборів:

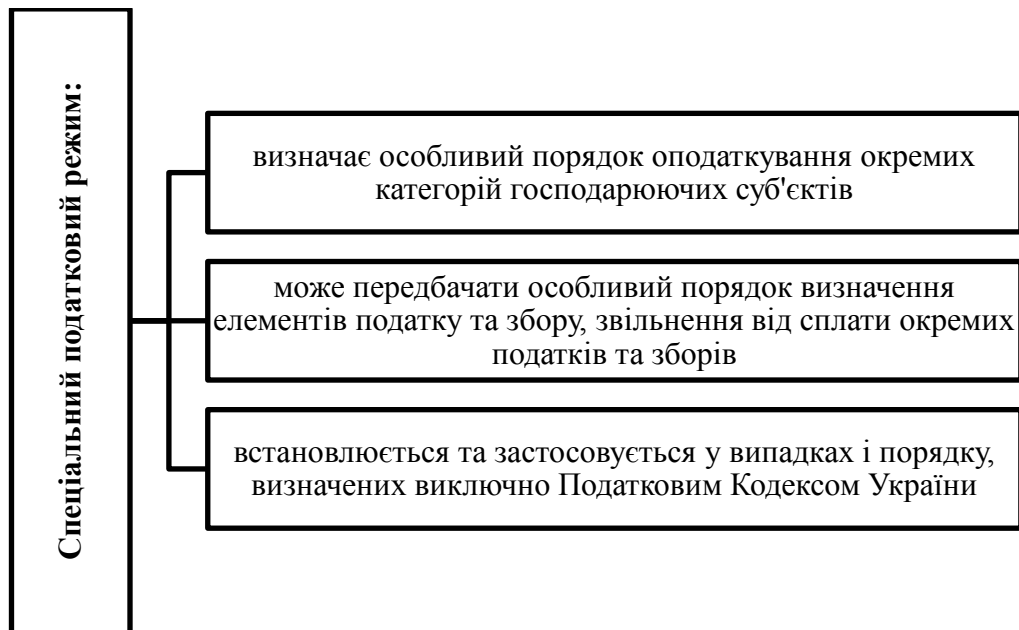
Загальнодержавні - податки та збори, що встановлені Податковим кодексом України і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених Податковим кодексом.

Місцеві - податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Податковим кодексом, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільських, селищних і міських рад у межах їх повноважень, і є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад.

Загальнодержавні податки та збори:

- податок на прибуток підприємств;
- податок на доходи фізичних осіб;
- податок на додану вартість;
- акцизний податок;
- збір за першу реєстрацію транспортного засобу;
- екологічний податок;
- рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України;
- рентна плата за нафту, природний газ і газовий конденсат, що видобуваються в Україні;
- плата за користування надрами;
- плата за землю;
- збір за користування радіочастотним ресурсом України;
- збір за спеціальне використання води;
- збір за спеціальне використання лісових ресурсів;
- фіксований сільськогосподарський податок;
- збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства
- мито;
- збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію, крім електроенергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками;
- збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності.

Органами контролю є органи доходів і зборів — центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування єдиної державної податкової, державної митної політики в частині адміністрування податків і зборів, митних платежів та реалізує державну податкову, державну митну політику, забезпечує формування та реалізацію державної політики з адміністрування єдиного внеску, забезпечує формування й реалізацію державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями при застосуванні податкового та митного законодавств, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, його територіальні органи.

Органами стягнення є виключно органи контролю, уповноважені здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску у межах повноважень, а також державні виконавці у межах своїх повноважень. Стягнення податкового боргу та недоїмки зі сплати єдиного внеску за виконавчими написами нотаріусів не дозволяється.

➤ Система органів, що контролюють надходження коштів до бюджетів у формі податків і зборів, представлена двома службами – податковою та митною.

➤ Реалізацію повноважень органами контролю необхідно пов'язувати не лише з питаннями їх функцій, прав та обов'язків, а й з інституційною структурою відповідних служб, оскільки важливо враховувати розподіл конкретних ролей між певними ланками ієрархічної фіскально-адміністративної системи.

Розмежування повноважень законодавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо встановлення податкової політики

Верховна Рада України встановлює на території України загальнодержавні податки та збори і визначає:

перелік загальнодержавних та місцевих податків та зборів;

основні елементи податку та пільги щодо загальнодержавних та місцевих податків та зборів.

Сільські, селищні, міські ради в межах своїх повноважень:

встановлюють ставки єдиного податку в межах ставок, визначених законодавчими актами;

визначають перелік податкових агентів;

до початку наступного бюджетного періоду приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, зміну розміру їх ставок, порядку справляння чи надання податкових пільг.

Не дозволяється встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих ПП, або звільняти їх від сплати таких податків та зборів.

Усунення подвійного оподаткування:

1.

• Доходи, отримані резидентом України (крім фізичних осіб) з джерел за межами України, враховуються під час визначення його об'єкта та/або бази оподаткування у повному обсязі.

2.

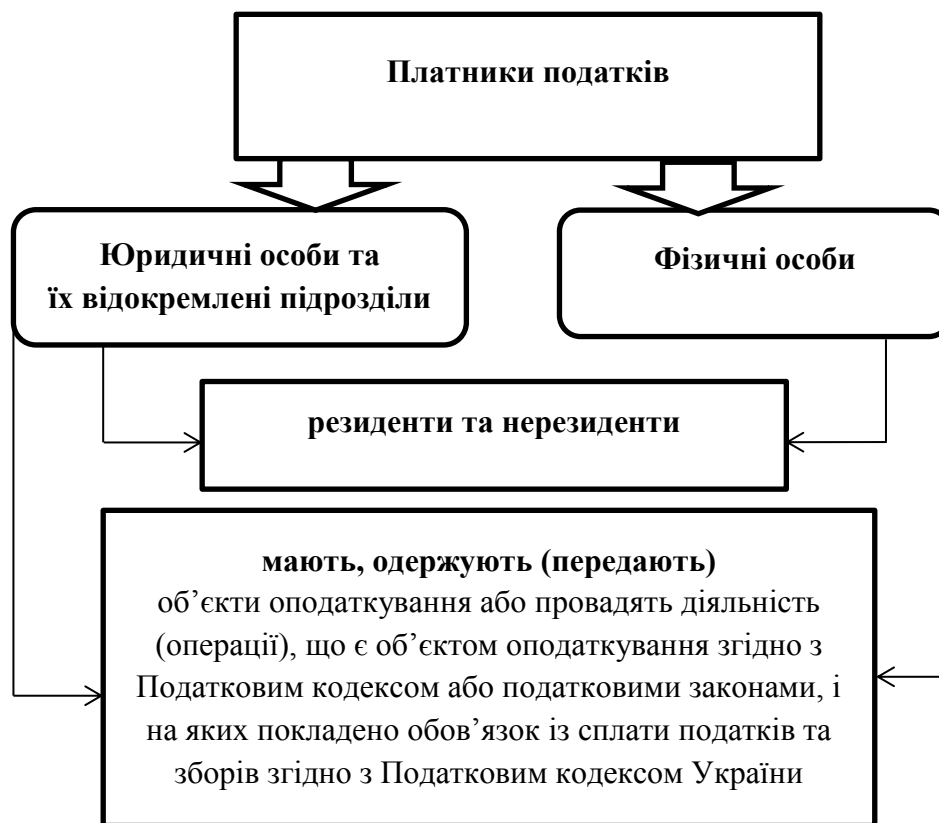
• При визначенні об'єкта та/або бази оподаткування витрати, здійснені резидентом України (крім фізичних осіб) у зв'язку з отриманням доходів з джерел походження за межами України, враховуються у порядку і розмірах, встановлених Податковим кодексом України.

3.

• Доходи, отримані фізичною особою - резидентом з джерел походження за межами України включаються до складу загального річного оподаткованого доходу, крім доходів, що не підлягають оподаткуванню в Україні відповідно до положень Податкового кодексу чи міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

4.

• Суми податків та зборів, сплачені за межами України, зараховуються під час розрахунку податків та зборів в Україні за правилами, встановленими Податковим кодексом України.

Основні права та обов'язки платників податків

Права:

- 1) з податкового обліку:**
  - представляти свої інтереси безпосередньо (або через представника) у податкових органах;
  - бути присутнім при проведенні податкових перевірок та надавати пояснення;
- 2) по сплаті податків:**
  - використовувати податкові пільги;
  - одержувати відстрочку, розстрочку, податковий кредит;
- 3) з податкової звітності**
  - одержувати в податкових органах необхідну інформацію;
  - обирати метод ведення податкового обліку;
  - представляти податковим органам пояснення, обґрунтовані відмови;
  - оскаржувати рішення податкових органів;
  - не розголошувати податкову таємницю й т.д.

Обов'язки:

- 1) з податкового обліку:**
  - стати на облік або зареєструватися в податковому органі;
  - надавати компетентним органам необхідну інформацію (податковим органам – про відкриття рахунків, про рішення, прийнятих судом або власником і т.д.);
- 2) по сплаті податків:**
  - самостійно й правильно обчислювати суми податкових платежів;
  - вчасно й у повному обсязі сплачувати податки;
  - погашати недоїмки;
- 3) з податкової звітності:**
  - вести бухгалтерський облік і вносити виправлення у звітність;
  - вчасно складати звіти й зберігати їх необхідний час;
  - представляти в податкові органи необхідні документи, пояснення, довідки, виконувати їх вимоги і т.д.

ПОДАТКОВИЙ АГЕНТ

особа, на яку Податковим кодексом України покладається обов'язок з обчислення, утримання з доходів, що нараховуються (виплачуються, надаються) платнику, та перерахування податків до відповідного бюджету від імені та за рахунок коштів платника податків

прирівнюється до платників податку і має права та виконує обов'язки, встановлені Податковим кодексом України для платників податків

Представники платника податків

Особиста участь платника в податкових відносинах не позбавляє його права мати свого представника, як і участь податкового представника не позбавляє платника податків права на особисту участь у таких відносинах;

Представники платника податків здійснюють представництво його законних інтересів та ведення справ, пов'язаних із сплатою податків, на підставі закону або довіреності;

Представник платника податків користується правами, встановленими Податковим кодексом України для платників податків.

Об'єкт оподаткування:

майно, товари

дохід (прибуток) або його частина

обороты з реалізації товарів (робіт, послуг)

операції з постачання товарів (робіт, послуг)

та інші об'єкти, визначені податковим законодавством, з наявністю яких податкове законодавство пов'язує виникнення у платника податкового обов'язку

База оподаткування:

це фізичний, вартісний чи інший характерний вираз об'єкта оподаткування, до якого застосовується податкова ставка, і який використовується для визначення розміру податкового зобов'язання

Одиниця виміру бази оподаткування

конкретна вартісна, фізична або інша характеристика бази оподаткування або її частини, щодо якої застосовується ставка податку

є єдиною для розрахунку і обліку податку

одній базі оподаткування має відповідати одна одиниця виміру бази оподаткування

Ставка податку - це розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування

Види ставок:

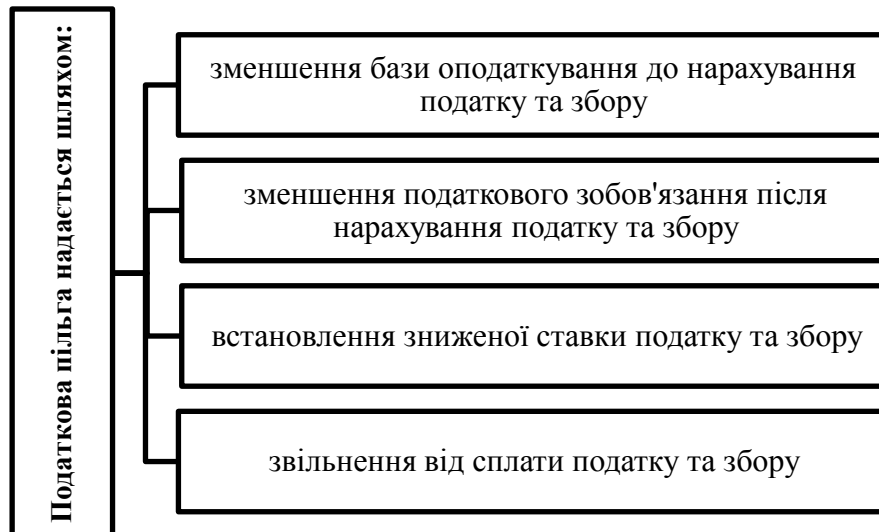
гранична

абсолютна

відносна

базова (основна)

Податкова пільга – це передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплати ним податку та збору в меншому розмірі.

Платник веде облік сум податкових пільг.

Контролюючі органи визначають втрати бюджету від наданих пільг.

При встановленні або розширенні існуючих податкових пільг такі пільги застосовуються з наступного бюджетного року.

Строк сплати податку та збору

- Обчислюється роками, кварталами, місяцями, декадами, тижнями, днями або вказівкою на подію, що повинна настати або відбутися.
- Встановлюється для кожного податку окремо.
- Зміна строку здійснюється у формі:
  - ✓ Відстрочки;
  - ✓ Розстрочки.
- Зміна строку не скасовує діючого і не створює нового податкового обов'язку.

Податковий період – це період часу, з урахуванням якого відбувається обчислення та сплата окремих видів податків та зборів.

Податковий обов'язок - це обов'язок обчислити, задекларувати та/або сплатити суму податку та збору у визначені строки.

Підставами для припинення податкового обов'язку, крім його виконання, є: ліквідація юридичної особи; смерть фізичної особи, визнання її недієздатною або безвісно відсутньою; втрата особою ознак платника податку; скасування податкового обов'язку у передбачений законодавством спосіб.

Виконанням податкового обов'язку визнається сплата в повному обсязі платником відповідних сум податкових зобов'язань у встановлений податковим законодавством строк.

Листування з платниками податків є необхідною умовою взаємодії державних органів контролю з платниками.

- **Податкові повідомлення** – це рішення, які повинні бути відповідно засвідчені печаткою податкового органу, що відповідає за підготовлення та оформлення такого документа.
- **Документи вважаються належним чином врученими**, якщо вони надіслані за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків рекомендованим листом із повідомленням про вручення чи особисто вручені платнику податків або його законному чи уповноваженому представникові.
- Із платниками податків, які подають **звітність в електронній формі**, листування з органами контролю може здійснюватися засобами електронного зв'язку в електронній формі з додержанням вимог закону щодо електронного документообігу та електронного цифрового підпису.

Повернення помилково сплачених грошових зобов'язань відбувається у зв'язку з відсутністю податкового боргу у платника податків незалежно від виду боргу та подання заяви довільної форми про повернення помилково та/або надмір сплачених коштів.

Податковий кодекс України встановлює обов'язок ведення обліку, пов'язаного з обчисленням та сплатою податків і зборів. Доходи та витрати платника повинні бути підтверджені первинними документами.

Первинний документ – це документ, що містить відомості про господарську операцію та підтверджує її здійснення. Платник податків зобов'язаний зберігати первинні підтверджувальні документи не менше трьох років (1 095 днів) із моменту подання податкової звітності, для складання якої використовувалися зазначені документи.

Місце постійного або переважного проживання платника – це його податкова адреса.

- **Податковою адресою фізичної особи** визнається місце її проживання, за яким має державну реєстрацію.
- **Податковою адресою юридичної особи** вважається адреса, зазначена в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України (ЄДРПОУ).
- **При зміні місцезнаходження платник** зобов'язаний подати державному реєстраторові документи для внесення змін до Єдиного державного реєстру, про що повинен повідомити орган податкової служби.
- **Податкова адреса платника податків** може змінюватися, про що він зобов'язаний повідомляти відповідні органи контролю.

Запитання для самоконтролю:

1. Назвіть органи контролю та органи стягнення у сфері оподаткування. Яке їхнє призначення?
2. Що таке податкового повідомлення?
3. Назвіть умови, за яких документи вважаються врученими?
4. Як відбувається повернення помилково та надмірно сплачених коштів?
5. Які є вимоги, що підтверджують дані зазначені у податковій звітності?
6. Назвіть порядок повернення помилково та надмірно сплачених коштів, при ямові ліквідації підприємства.
7. Дайте визначення поняття «податкова адреса юридичної особи»?
8. Дайте визначення поняття «податкова адреса фізичної особи»?
9. Назвіть документу, згідно яких платник податків веде облік доходів та витрат?
10. Який порядок повернення надмірно сплачених коштів, якщо у платника податків є податковий борг.

Тестові завдання до теми 1.1.

<p>1. Порядок контролю митними органами за сплатою податку на додану вартість та акцизного податку встановлюється:</p> <p>а) митними органами; б) органами Державного казначейства України; в) правоохоронними органами; г) спільним рішенням центрального органу Державної фіскальної служби та спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.</p>	☐
<p>2. Органами стягнення є:</p> <p>а) митні органи; б) органи Державної фіскальної служби; в) органи Державного казначейства України; г) правоохоронні органи.</p>	☐
<p>3. Упродовж скількох днів із дня надсилання відповідного документа платник податку повинен повідомити орган контролю про зміну податкової адреси:</p> <p>а) 4 днів; б) 2 днів; в) 3 днів; г) 5 днів.</p>	☐
<p>4. Помилково та надмір сплачені суми грошового зобов'язання підлягають поверненню, крім випадку:</p> <p>а) закінчення звітного періоду, в якому були сплачені грошові зобов'язання; б) наявності у платника податкового боргу; в) якщо платником є юридична особа; г) якщо платник – громадянин іншої країни.</p>	☐
<p>5. Обов'язковою умовою для повернення сум грошового зобов'язання є:</p> <p>а) подання платником податків заяви про повернення коштів упродовж 1 035 днів із дня виникнення помилково та надмір сплаченої суми; б) надмірно сплачені кошти становлять суму не більше 1 320 грн; в) подання платником податків заяви про повернення коштів упродовж 1 095 днів із дня виникнення помилково та надмір сплаченої суми; г) надмірно сплачені кошти становлять суму більше 1 320 грн.</p>	☐
<p>6. Хто повертає помилково та надмір сплачені грошові зобов'язання платникам податків:</p> <p>а) митні органи; б) орган Державного казначейства України; в) Пенсійний фонд України; г) органи державної податкової служби.</p>	☐
<p>7. Методика бухгалтерського обліку тимчасових та постійних податкових різниць затверджується у порядку, передбаченому:</p> <p>а) інструкцією з бухгалтерського обліку; б) Податковим кодексом України; в) Законом України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»; г) Митним кодексом України.</p>	☐
<p>8. У разі ліквідації платника податків документи (за період діяльності платника не менше ніж 1 095 днів, що передували даті ліквідації):</p>	☐

<p>а) передають до архіву; б) передають до Пенсійного фонду України; в) ліквідовують; г) передають до органу Державного казначейства України.</p>	☐
<p>9. Платник податків зобов'язаний відновити втрачені документи впродовж: а) 10 робочих днів; б) 90 робочих днів; в) 90 календарних днів; г) 10 календарних днів.</p>	☐
<p>10. Платник має право подати до органу контролю документи, визначені в акті перевірки як відсутні впродовж: а) трьох робочих днів із дня одержання акта перевірки; б) чотирьох календарних днів із дня одержання акта перевірки; в) чотирьох робочих днів із дня одержання акта перевірки; г) трьох календарних днів із дня одержання акта перевірки.</p>	☐
<p>11. Платник податків – фізична особа, яка: а) не зобов'язана визначити свою податкову адресу; б) зобов'язана визначити свою податкову адресу; в) не має податкової адреси; г) має декілька податкових адрес.</p>	☐
<p>12. Податкова адреса – це: а) місце роботи платника податку; б) місце фактичного проживання платника податку; в) юридична адреса платника податку; г) місце проживання, за яким платника беруть на облік в органах Державної фіскальної служби.</p>	☐
<p>13. Платник податків – фізична особа – може мати одночасно більше ніж одну податкову адресу: а) так, якщо платник податків – нерезидент; б) так; в) ні, якщо платник податків – нерезидент; г) ні.</p>	☐
<p>14. Податковою адресою юридичної особи є: а) місце проживання керівника підприємства, за яким юридичну особу беруть на облік в органах державної податкової служби; б) місце проживання власника підприємства; в) місце проживання керівника підприємства, за яким юридичну особу беруть на облік в органах Державного казначейства України; г) місцезнаходження юридичної особи, відомості про що містяться в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України.</p>	☐
<p>15. Порядок контролю митними органами за сплатою акцизного податку встановлюється: а) органами Державного казначейства України; б) правоохоронними органами; в) митними органами; г) спільним рішенням центрального органу Державної фіскальної служби та спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі митної справи.</p>	☐
<p>16. Органами податкового стягнення не є: а) органи Державної інспекції податкової служби;</p>	☐

<p>б) органи Державної податкової служби; в) правоохоронні органи; г) органи Державної адміністрації податкової служби.</p>	
<p>17. Після скількох днів із дня направлення відповідного документа платникові податків пізно повідомляти органи контролю про зміну податкової адреси: а) після 1 дня; б) після 2 днів; в) після 3 днів; г) після 4 днів.</p>	☐
<p>18. Повернення помилково та/або надмір сплачених грошових зобов'язань платникам податків здійснюється з: а) бюджету, до якого такі кошти були зараховані; б) державного бюджету; в) місцевого бюджету; г) резервного фонду Національного банку України.</p>	☐
<p>19. У яких випадках орган контролю має право не приймати рішення за результатами раніше проведеної перевірки та призначати нову позапланову документальну перевірку платника податків: а) у разі, якщо документи надійшли до органу контролю через 10 календарних днів після завершення перевірки; б) у разі подання документів, що не відповідають вимогам Податкового кодексу України; в) у разі, якщо надіслані документи надійшли до органу контролю через 10 робочих днів після завершення перевірки; г) у разі надання документів відповідно до вимог Податкового кодексу України.</p>	☐
<p>20. Податковою адресою відокремленого підрозділу юридичної особи є: а) місцезнаходження юридичної особи, відомості про яке містяться в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України; б) місце проживання власника такого підрозділу; в) місце проживання керівника підрозділу, за яким юридичну особу беруть на облік в органах Державного казначейства України; г) місце проживання керівника підрозділу, за яким юридичну особу беруть на облік в органах Державної податкової служби.</p>	☐

Тема 1.2. Податкова звітність

План:

1. Поняття та порядок складання податкової декларації.
2. Особи, які несуть відповідальність за складення податкової звітності.
3. Особливості подання податкової декларації до органів контролю.
4. Порядок внесення змін до податкової звітності та подання відомостей про суми виплачених доходів платникам податків – фізичним особам.

Податкова декларація, або податковий розрахунок - документ, що подається платником податків (зокрема відокремленим підрозділом) органу контролю у встановлені терміни та свідчить про суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків — фізичних осіб, суми утриманого та/або сплаченого податку.

Відповідальність за неподання, порушення порядку заповнення документів податкової звітності, порушення термінів їх подання органам контролю, недостовірність інформації, наведеної у зазначених документах, несуть:

- юридичні особи, постійні представництва нерезидентів, які відповідно до ПКУ визначені платниками податків, а також їх посадові особи. Відповідальність за порушення податкового законодавства відокремленим підрозділом юридичної особи несе юридична особа, до складу якої він входить;
- фізичні особи — платники податків та їх законні чи уповноважені представники у випадках, передбачених законом;
- податкові агенти.

Форма податкової декларації повинна містити необхідні обов'язкові реквізити і відповідати нормам та змісту відповідних податку й збору.

Форма податкової декларації встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову й митну політику.

Державні органи, що встановлюють форми податкових декларацій, зобов'язані оприлюднити такі форми для використання їх платниками податків.

Обов'язкові реквізити — це інформація, яку повинна містити форма податкової декларації та за відсутності якої документ втрачає визначений ПКУ статус із настанням передбачених законом юридичних наслідків.

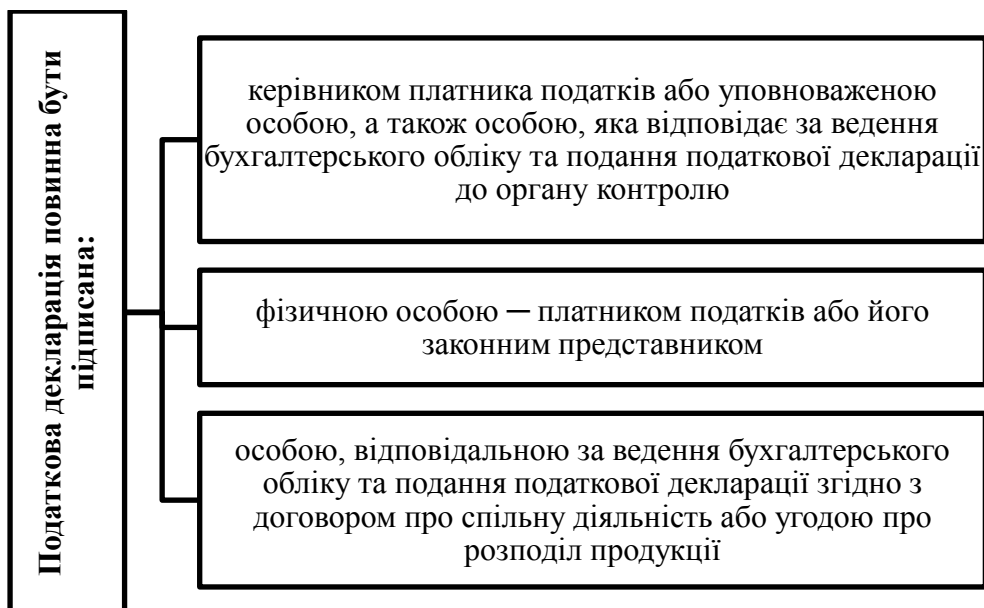
Податкова декларація повинна містити такі обов'язкові реквізити:

- тип документа (звітний, уточнювальний, звітний новий);
- звітний (податковий) період, за який подається податкова декларація;
- звітний (податковий) період, що уточнюється (для уточнювального розрахунку);
- повну назву (прізвище, ім'я, по батькові) платника податків згідно з реєстраційними документами;
- код платника податків згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України або податковий номер;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган контролю і мають відмітку у паспорті);
- місцезнаходження (місце проживання) платника податків;
- назву органу контролю, до якого подають звітність;
- дату подання звіту (або дату заповнення — залежно від форми);
- ініціали, прізвища та реєстраційні номери облікових карток посадових осіб платника податків;
- підписи платника податку — фізичної особи та/або посадових осіб платника податку, визначених ПКУ, засвідчені печаткою платника податку (за наявності).

В окремих випадках, коли це відповідає сутності податку або збору та є необхідним для його адміністрування, форма податкової декларації додатково може містити такі обов'язкові реквізити:

Податкова звітність, складена з порушенням, не вважається податковою декларацією.

Податкова декларація подається за вибором платника податків одним із таких способів:

особисто платником податків або уповноваженою на це особою

надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення

засобами електронного зв'язку в електронній формі з додержанням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством

Прийняття податкової декларації є обов'язком органу контролю.

Під час прийняття податкової декларації уповноважена посадова особа органу контролю, в якому перебуває на обліку платник податків, зобов'язана перевірити наявність та достовірність заповнення всіх обов'язкових реквізитів.

Інші показники, зазначені в податковій декларації платника податків, до її прийняття перевірці не підлягають.

Посадова особа органу контролю, в якому перебуває на обліку платник податків, зобов'язана зареєструвати податкову декларацію платника датою її фактичного одержання органом контролю.

**Податкова декларація надана платником
вважається прийнятою:**

за наявності на всіх аркушах, з яких складається податкова декларація, та за бажанням платника податків на її копії відмітки (штампа) органу контролю, яким одержана податкова декларація, із зазначенням дати її одержання, або квитанції про одержання податкової декларації у разі її подання засобами електронного зв'язку, або поштового повідомлення з відміткою про вручення органу контролю, у разі надсилання податкової декларації поштою;

у разі якщо орган контролю не дає платникові податків повідомлення про відмову у прийнятті податкової декларації або не надсилає його в установлений термін.

У разі якщо у майбутніх податкових періодах платник податків самостійно (зокрема, за результатами електронної перевірки) виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації, він зобов'язаний надіслати уточнювальний розрахунок до такої податкової декларації за формою чинного на час подання уточнювального розрахунку.

**Податкові декларації, подаються за базовий
звітний (податковий) період, що дорівнює:**

- **календарному місяцю** (зокрема, в разі сплати місячних авансових внесків) — упродовж 20 календарних днів, що йдуть за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця;
- **календарному кварталу або календарному півріччю** (зокрема, в разі сплати квартальних або піврічних авансових внесків) — упродовж 40 календарних днів, що йдуть за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу (півріччя);
- **календарному року** — упродовж 60 календарних днів, що йдуть за останнім календарним днем звітного (податкового) року;
- **календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб** — до 1 травня року, що йде за звітним, крім випадків, передбачених розділом IV ПКУ;
- **календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб** —

Платник податків, який самостійно виявляє факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів, зобов'язаний (за винятком випадків під час проведення документальних планових та позапланових перевірок):

або надіслати уточнювальний розрахунок і сплатити суму недоплати та штраф у розмірі трьох відсотків від такої суми до подання такого уточнювального розрахунку;

або відобразити суму недоплати у складі декларації з цього податку, що подається за податковий період, наступний за періодом, в якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання, збільшену на суму штрафу у розмірі п'яти відсотків від такої суми, з відповідним збільшенням загальної суми грошового зобов'язання з цього податку.

Якщо після подачі декларації за звітний період платник податків подає нову декларацію з виправленими показниками до закінчення граничного терміну подання декларації за такий самий звітний період штрафи не застосовуються.

Податкова звітність — це сукупність дій платника податків і податкового органу зі складання, ведення документів установленної форми, що містять відомості про результати діяльності платника податків у формі податкових декларацій.

Податкова декларація має характер податкового розрахунку, згідно з яким платник податків самостійно обчислює суму податку і зобов'язаний своєчасно його сплатити.

Запитання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняття «податкова декларація».
2. Назвіть відповідальну особу або орган, що встановлює форму податкової декларації?
3. Вкажіть обов'язкові реквізити при складенні податкової декларації. Чи може містити вона додаткові реквізити?
4. Назвіть порядок подання податкової декларації до органів державної фіскальної служби?
5. Назвіть обов'язки органів державної фіскальної служби при поданні податкової декларації з порушеннями.
6. Розкрийте зміст автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності».
7. Охарактеризуйте права платників податків при одержанні відмови у прийнятті податкової декларації органами державної фіскальної служби?
8. Назвіть терміни базового звітного періоду під час подання податкової декларації та охарактеризуйте його порядок.
9. Назвіть суб'єктів внесення зміни до податкової декларації та у яких випадках вони вносяться.
10. Які дії повинен вчинити платник податків, якщо до початку перевірки податкової декларації він самостійно виявив помилки у раніше поданій декларації?

Тестові завдання до теми 1.2

<p>1. Податкова декларація — це:</p> <p>а) документ, що засвідчує особу підприємця;</p> <p>б) документ, що подається платником податку (зокрема відокремленим підрозділом у випадках, визначених Податковим кодексом України) органу контролю у терміни, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата податкового зобов'язання, чи документ, що свідчить про суму доходу, нарахованого (виплаченого) на користь платників податку — фізичних осіб, суми утриманих та/або сплачених (сплаченого) податків;</p> <p>в) документ, що свідчить про суму доходу, нарахованого на користь платників податку;</p> <p>г) документ, що видається Державною фіскальною службою платнику податку.</p>	☐
<p>2. Платник податку на прибуток разом із податковою декларацією подає:</p> <p>а) місячну або квартальну фінансову звітність (крім малих підприємств) у порядку, передбаченому для подання податкової декларації;</p> <p>б) квартальну або річну фінансову звітність (крім малих підприємств) у порядку, передбаченому для подання податкової декларації;</p> <p>в) квартальну, річну та триквартальну фінансову звітність (крім малих підприємств) у порядку, передбаченому для подання податкової декларації;</p> <p>г) місячну, квартальну або річну фінансову звітність (крім малих підприємств) у порядку, передбаченому для подання податкової декларації.</p>	☐
<p>3. Форма податкової декларації встановлюється:</p> <p>а) Верховною Радою України;</p> <p>б) Державною податковою адміністрацією;</p> <p>в) центральним органом Державної фіскальної служби із погодженням у Міністерстві фінансів України;</p> <p>г) Міністерством фінансів України.</p>	☐

<p>4. Форма, порядок та терміни подання митної декларації визначаються з урахуванням вимог:</p> <p>а) Державної фіскальної служби; б) Кабінету Міністрів України; в) Міністерства фінансів України; г) Митного законодавства України.</p>	☐
<p>5. Якщо платник податку вважає, що форма податкової декларації збільшує або зменшує його податкові зобов'язання, то він має право:</p> <p>а) зазначити цей факт у спеціально відведеному місці в податковій декларації; б) подати скаргу до суду; в) повідомити Державну фіскальну службу про цей факт; г) подати заяву до Верховної Ради України (до відповідного комітету).</p>	☐
<p>6. Чи може платник податку додати доповнення до основної декларації у випадку, якщо він вважає, що форма податкової декларації збільшує або зменшує його податкові зобов'язання:</p> <p>а) повинен подати нову основну декларацію; б) ні; в) так; г) повинен виправити вже подану основну декларацію.</p>	☐
<p>7. Форма декларації про майновий стан і доходи встановлюється:</p> <p>а) у довільній формі на аркуші А4; б) з урахуванням особливостей, визначених Податковим кодексом України; в) за зразком, розробленим податковою інспекцією; г) у формі таблиці, в якій відображаються показники майнового стану.</p>	☐
<p>8. Форма спрощеної декларації та порядок переходу платників податків на подання такої декларації встановлюються:</p> <p>а) керівником підприємства; б) Міністерством фінансів України; в) Кабінетом Міністрів України; г) Президентом України.</p>	☐
<p>9. Форма податкової декларації повинна містити:</p> <p>а) обов'язкові реквізити; б) інформацію про місце проживання платника податку; в) необхідні обов'язкові реквізити, що повинен відповідати нормам та змісту відповідних податку та збору; г) інформацію про сімейний стан платника.</p>	☐
<p>10. Обов'язкові реквізити – це:</p> <p>а) інформація про суми грошового зобов'язання, самостійно узгодженого платником податку; б) інформація, яку повинна містити податкова декларація та за відсутності якої документ не втрачає визначеного статусу з настанням передбачених законом юридичних наслідків; в) інформація, яку повинна містити податкова декларація та за відсутності якої документ втрачає визначений статус із настанням передбачених законом юридичних наслідків; г) інформація, яку не повинна містити форма податкової декларації.</p>	☐
<p>11. Податкова декларація НЕ повинна містити:</p> <p>а) реєстраційних номерів облікових карток посадових осіб платника податку; б) ініціалів та прізвищ усього штатного персоналу; в) місцезнаходження платника; г) підписів платників.</p>	☐

<p>12. Якщо податкова декларація подається податковими агентами – юридичними особами, то вона повинна бути підписана:</p> <p>а) керівником такого агента, а також особою, яка відповідає за ведення бухгалтерського обліку та подання декларації такого агента;</p> <p>б) керівником, головним бухгалтером, касиром;</p> <p>в) головним бухгалтером;</p> <p>г) особою, яка відповідає за ведення бухгалтерського обліку та подання декларації такого агента.</p>	☐
<p>13. Податкова звітність, складена з порушеннями:</p> <p>а) завжди вважається податковою декларацією;</p> <p>б) вважається податковою декларацією;</p> <p>в) не вважається податковою декларацією;</p> <p>г) частково вважається податковою декларацією.</p>	☐
<p>14. Яку декларацію подають платники податку на прибуток підприємств, що оподатковуються за ставкою нуль відсотків:</p> <p>а) декларацію з податку на прибуток підприємств за спрощеною формою;</p> <p>б) декларацію про майновий стан і доходи;</p> <p>в) декларацію з податку на прибуток підприємств;</p> <p>г) уточнювальну декларацію з податку на прибуток підприємств.</p>	☐
<p>15. Назвіть один із способів подання податкової декларації до органу Державної фіскальної служби:</p> <p>а) надсилається факсом із повідомленням про вручення та з описом вкладення;</p> <p>б) телефоном з повідомленням про вручення та з описом вкладення;</p> <p>в) особисто платником податків або уповноваженою на це особою в графічному вигляді;</p> <p>г) надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення.</p>	☐
<p>16. У якій формі платники податків, які належать до великих та середніх підприємств, подають податкові декларації до органу Державної фіскальної служби:</p> <p>а) у текстовій;</p> <p>б) у числовій;</p> <p>в) у графічній;</p> <p>г) в електронній.</p>	☐
<p>17. Який термін відправлення податкової декларації платником поштою на адресу відповідного органу Державної податкової служби:</p> <p>а) не пізніше ніж за три дні до закінчення граничного терміну подання податкової декларації;</p> <p>б) не пізніше ніж за п'ять днів до закінчення граничного терміну подання податкової декларації;</p> <p>в) не пізніше ніж за десять днів до закінчення граничного терміну подання податкової декларації;</p> <p>г) не пізніше ніж за п'ятнадцять днів до закінчення граничного терміну подання податкової декларації.</p>	☐
<p>18. Упродовж якого терміну при втраті або зіпсуванні поштового відправлення з податковою декларацією платник податків зобов'язаний надіслати поштою або надати особисто органу Державної фіскальної служби другий примірник податкової декларації:</p> <p>а) упродовж семи робочих днів із дня одержання повідомлення про втрату або зіпсування поштового відправлення;</p> <p>б) упродовж двох робочих днів із дня одержання повідомлення про втрату або зіпсування поштового відправлення;</p>	☐

<p>в) упродовж трьох робочих днів із дня одержання повідомлення про втрату або зіпсування поштового відправлення;</p> <p>г) упродовж п'яти робочих днів із дня одержання повідомлення про втрату або зіпсування поштового відправлення.</p>	
<p>19. Що зобов'язана перевірити уповноважена посадова особа органу Державної фіскальної служби під час прийняття податкової декларації:</p> <p>а) наявність та достовірність заповнення всіх обов'язкових реквізитів;</p> <p>б) дотримання платником вимог податкового законодавства;</p> <p>в) базовий (звітний) період подання податкової декларації;</p> <p>г) правомірність нарахування, здійсненого органом Державної фіскальної служби.</p>	☐
<p>20. Якою датою посадова особа органу державної податкової служби зобов'язана зареєструвати податкову декларацію платника:</p> <p>а) через п'ять днів після одержання органом Державної фіскальної служби декларації;</p> <p>б) датою її фактичного одержання органом Державної фіскальної служби;</p> <p>в) через сім днів після одержання органом Державної фіскальної служби декларації;</p> <p>г) через три дні після одержання органом Державної фіскальної служби декларації.</p>	☐

Тема 1.3. Визначення суми податкових та грошових зобов'язань платника податків, порядок їх сплати, оскарження рішень органів контролю

План:

1. Визначення сум та терміни сплати податкових та грошових зобов'язань.
2. Скасування та оскарження рішень органів контролю.
3. Вимоги до податкового повідомлення-рішення та податкової вимоги.
4. Порядок відкликання податкового повідомлення-рішення і податкової вимоги.

Визначення сум податкових та грошових зобов'язань

Платник податків самостійно обчислює суму податкового та/або грошового зобов'язання та/або пені, яку зазначає у податковій (митній) декларації чи уточнювальному розрахунку, що подається органу контролю. Така сума грошового зобов'язання та/або пені вважається узгодженою.

Орган контролю зобов'язаний самостійно визначити суму грошових зобов'язань, якщо:

платник податків не подає в установлені терміни податкову (митну) декларацію, а при здійсненні заходів податкового контролю встановлено факти наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог Податкового кодексу України;

дані перевірок результатів діяльності платника податків, крім електронної перевірки, свідчать про заниження або завищення суми його податкових зобов'язань, заявлених у податкових (митних) деклараціях, уточнювальних розрахунках;

згідно з податковим та іншим законодавством особою, відповідальною за нарахування сум податкових зобов'язань з окремого податку або збору, застосування штрафних (фінансових) санкцій та пені, зокрема за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності, є орган контролю;

рішенням суду, що набрало чинності, особу визнано винною в ухиленні від сплати податків;

дані перевірок щодо утримання податків з джерела виплати, зокрема податкового агента, свідчать про порушення правил нарахування, утримання та сплати до відповідних бюджетів податків і зборів, передбачених ПКУ, зокрема податку на доходи фізичних осіб таким податковим агентом;

результати митного контролю, одержані після закінчення процедури митного оформлення та випуску товарів, свідчать про заниження або завищення податкових зобов'язань, визначених платником податків у митних деклараціях.

Податкове повідомлення-рішення про визначення суми грошового зобов'язання платника податків або будь-яке інше рішення органу контролю може бути скасоване органом контролю вищого рівня під час проведення процедури його адміністративного оскарження та в інших випадках у разі встановлення невідповідності таких рішень актам законодавства.

Рішення, прийняті органом контролю, можуть бути оскаржені в адміністративному або судовому порядку

- ✓ Скарга подається до органу контролю вищого рівня у письмовій формі (за потреби — із належним чином засвідченими копіями документів, розрахунками та доказами, які платник податків вважає за потрібне надати) впродовж 10 календарних днів, що йдуть за днем одержання платником податків податкового повідомлення-рішення чи іншого рішення, що оскаржується до органу контролю.
- ✓ У разі якщо орган контролю приймає рішення про повне або часткове незадоволення скарги платника податків, такий платник податків має право звернутися впродовж 10 календарних днів, що йдуть за днем одержання рішення про результати розгляду скарги, зі скаргою до органу контролю вищого рівня.
- ✓ Орган контролю, який розглядає скаргу платника податків, зобов'язаний прийняти вмотивоване рішення та надіслати його впродовж 20 календарних днів, що йдуть за днем одержання скарги, на адресу платника податків поштою з повідомленням про вручення або надати йому під розписку.
- ✓ Керівник (його заступник чи інша уповноважена особа) відповідного органу контролю може прийняти рішення про продовження терміну розгляду скарги платника податків понад 20-денний термін, але не більше 60 календарних днів, та письмово повідомити про це платника податків.

Процедура адміністративного оскарження закінчується:

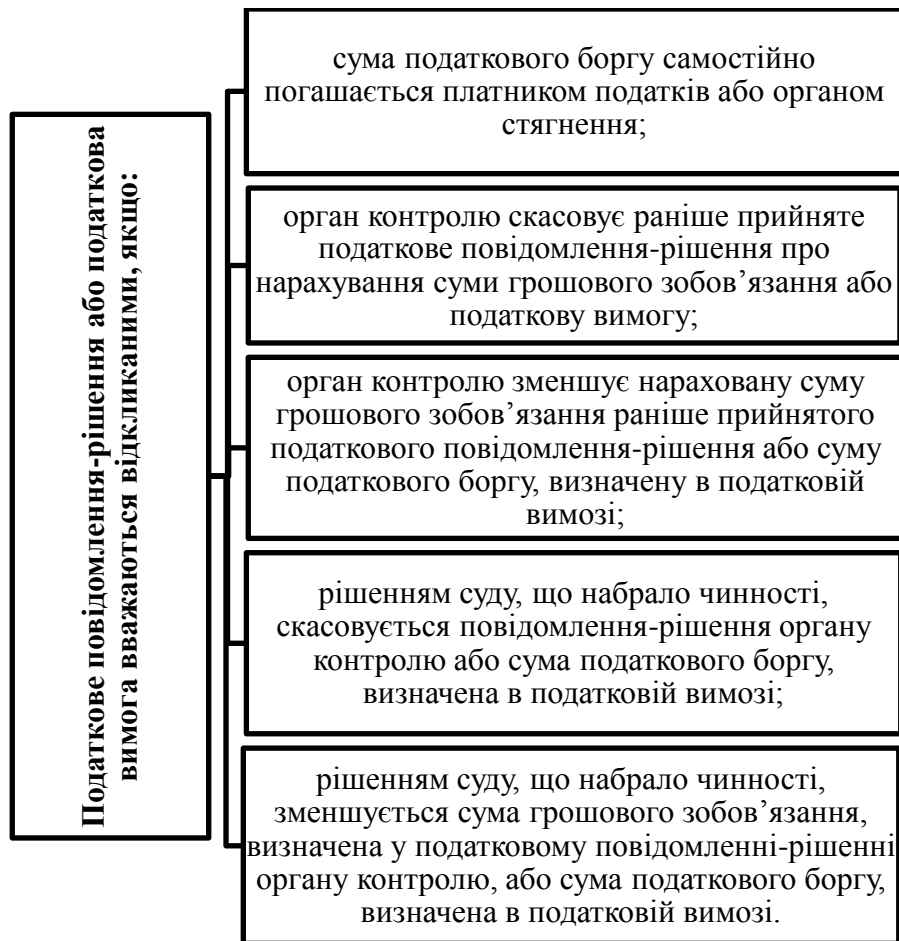
- **днем**, що йде за останнім днем терміну, передбаченого для подання скарги на податкове повідомлення-рішення або будь-яке інше рішення відповідного органу контролю у разі, якщо така скарга не була подана у зазначений термін;
- **днем** одержання платником податків рішення відповідного органу контролю про повне задоволення скарги;
- **днем** одержання платником податків рішення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику;
- **днем** звернення платника податків до органу контролю із заявою про розстрочення, відстрочення грошових зобов'язань, що оскаржувалися.

День закінчення процедури адміністративного оскарження вважається днем узгодження грошового зобов'язання платника податків.

Платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації, **упродовж 10 календарних днів**, що йдуть за останнім днем відповідного граничного терміну, передбаченого Податковим кодексом України для подання податкової декларації.

У разі, якщо сума грошового зобов'язання платника податків, розраховується органами контролю відповідно до статті 54 Податкового кодексу України, або у разі, якщо за результатами перевірки орган контролю встановлює факт невідповідності суми бюджетного відшкодування сумі, заявленій у податковій декларації, **орган контролю надсилає (вручає) платникові податків податкове повідомлення-рішення.**

У разі, якщо платник податків не сплачує узгодженої суми грошового зобов'язання в установлені законодавством терміни, **орган контролю надсилає (вручає) йому податкову вимогу.**

Глава 4 розділу II Податкового кодексу України містить основні положення про:

1. • порядок визначення сум податкових та грошових зобов'язань, а також пені;
2. • порядок скасування рішень органів контролю;
3. • спосіб захисту прав платника податків шляхом судового оскарження;
4. • сплату авансових внесків із податку на прибуток.

Порядок визначення сум податкових зобов'язань передбачає самостійне обчислення платником податків суми податкового та/або грошового зобов'язання та/або пені.

Такі суми платник податків зазначає у податковій (митній) декларації та подає до органу контролю. Податкове (грошове) зобов'язання, самостійно визначене платником податків у податковій декларації, вважається узгодженим із дня подання такої декларації до органу контролю.

У разі, якщо грошове зобов'язання нараховується не платником податку самостійно, а органом контролю у зв'язку з наявністю підстав, зазначених у Податковому кодексі України, відповідальність за своєчасність, достовірність та повноту нарахування такої суми покладається на такий орган контролю. Однак після узгодження такого (розрахованого органом контролю) грошового зобов'язання в установленому порядку платник податків зобов'язаний своєчасно і повністю його погасити або оскаржити в адміністративному або судовому порядку.

Порядок скасування рішень органів контролю

Порядок скасування рішень органів контролю здійснюється шляхом адміністративного оскарження податкових повідомлень-рішень про визначення суми грошового зобов'язання платника податків або будь-яких інших рішень органу контролю у сфері оподаткування.

Скасування податкових повідомлень-рішень органів контролю здійснюється за допомогою процедури адміністративного оскарження, яка вважається досудовим порядком вирішення спору.

Спосіб захисту прав платника податків шляхом судового оскарження

- Якщо платник податків вважає, що орган контролю неправильно визначив суму грошового зобов'язання або прийняв будь-яке інше рішення, що суперечить законодавству, він має право звернутися до суду з скаргою про перегляд цього рішення.
- Платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації, впродовж 10 календарних днів, що йдуть за останнім днем відповідного граничного терміну для подання податкової декларації.
- Суму податкового зобов'язання, визначену у митній декларації, платник податків зобов'язаний сплатити до або в день поданн

Сплата авансових внесків із податку на прибуток:

Платники податку на прибуток, які прийняли рішення про виплату дивідендів своїм акціонерам (власникам) **щомісяця** впродовж дванадцятимісячного періоду **сплачують авансовий внесок із податку на прибуток** у порядку і в терміни, встановлені для місячного податкового періоду.

Сума щомісячних авансових внесків обчислюється розміром не менше ніж 1/12 від нарахованої суми податку на прибуток підприємств за попередній звітний (податковий) рік.

Запитання для самоконтролю:

1. Назвіть суб'єктів, які визначають суми податкового або грошового зобов'язання, зазначених у податковій декларації?
2. Визначіть умови та порядок подання скарги на рішення органу контролю платником податку.
3. Вкажіть терміни розгляду скарг органом контролю?.
4. Назвіть дати закінчення процедури адміністративного оскарження.
5. Вкажіть терміни та порядок самостійної сплатити платником податків суми податкового зобов'язання.
6. Дайте визначення понять «податкове повідомлення-рішення» та «податкова вимога».
7. Назвіть випадки, коли повідомлення-рішення вважається надісланим фізичній особі та юридичній особі.
8. Коли податкове повідомлення-рішення та податкова вимога вважаються відкликаними?
9. Назвіть випадки, коли податкове повідомлення-рішення та податкова вимога вважаються таким що не надсилались?
10. Охарактеризуйте випадки виплата дивідендів, а також вимоги та розмір сплати податку на прибуток.

Тестові завдання до теми 1.3

<p>1. Сума податкового або грошового зобов'язання (пені), яку зазначає у податковій (митній) декларації або уточнювальному розрахунку платник податку, визначається:</p> <p>а) завжди органом контролю; б) органом контролю у випадках, передбачених законодавством; в) податковим законодавством; г) платником податку самостійно у випадках, передбачених законодавством.</p>	☐
<p>2. Чи може бути скасоване рішення органу контролю:</p> <p>а) так, у разі невідповідності рішенням органу контролю вищого рівня; б) рішення органу контролю скасуванню не підлягає; в) так, у випадку невідповідності його актам законодавства; г) скасування податкового повідомлення органу контролю проводиться лише в судовому порядку.</p>	☐
<p>3. Скарги на рішення органу контролю подаються платником податку в письмовому вигляді до:</p> <p>а) керівництва органу контролю; б) органу контролю вищого рівня; в) податкових інспекцій; г) Державної фіскальної служби України.</p>	☐
<p>4. Орган контролю, який розглядає скаргу, зобов'язаний прийняти вмотивоване рішення та надіслати його платникові податків терміном:</p> <p>а) упродовж 60 днів із дня отримання скарги у разі прийнятті рішення про продовження строку розгляду скарги; б) упродовж 10 днів від дня отримання скарги; в) упродовж 60 днів із дня отримання скарги у разі прийняття рішення про продовження строку розгляду скарги, повідомивши про це платника податку у 20-денний термін від дня отримання скарги; г) упродовж 20 днів від дня отримання скарги.</p>	☐
<p>5. Чи має право платник податку оскаржити у суді рішення органу контролю в разі, якщо до подання позовної заяви проводилася процедура адміністративного оскарження:</p> <p>а) ні, оскільки процедура адміністративного оскарження вважається досудовим порядком вирішення спору; б) має право упродовж 1 місяця після закінчення адміністративного оскарження; в) має право у необмежений термін; г) має право упродовж 1 місяця після початку адміністративного оскарження.</p>	☐
<p>6. У який строк платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації:</p> <p>а) упродовж 10 календарних днів після граничного строку для подання податкової декларації; б) упродовж 10 календарних днів після дати виникнення податкового зобов'язання; в) упродовж 20 календарних днів після граничного строку для подання податкової декларації; г) до 20 числа місяця, що настає за місяцем виникнення податкового зобов'язання.</p>	☐
<p>7. Процедура адміністративного оскарження закінчується:</p> <p>а) днем отримання платником податків податкової вимоги; б) днем звернення платника податків до Верховної Ради України;</p>	☐

<p>в) днем звернення платника податків до прокуратури; г) днем звернення платника податків до суду.</p>	
<p>8. Що не підлягає адміністративному оскарженню: а) рішення органу контролю, підтверджене слідчими органами; б) рішення органу контролю, оскаржене в судовому порядку; в) рішення органу контролю, що підтверджене в суді; г) рішення органу контролю.</p>	☐
<p>9. В який термін платник податків зобов'язаний самостійно сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену у поданій ним податковій декларації: а) упродовж 15 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного терміну, передбаченого Податковим кодексом України для подання податкової декларації, крім випадків, установлених цим кодексом; б) упродовж 5 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного терміну, передбаченого Податковим кодексом України для подання податкової декларації, крім випадків, установлених цим кодексом; в) упродовж 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного терміну, передбаченого Податковим кодексом України для подання податкової декларації, крім випадків, установлених цим кодексом; г) упродовж 30 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного терміну, передбаченого Податковим кодексом України для подання податкової декларації, крім випадків, установлених цим кодексом.</p>	☐
<p>10. Суму податкового зобов'язання, визначену в митній декларації, платник податків зобов'язаний сплатити: а) на момент митного оформлення, якщо інше не передбачене податковим законодавством; б) до закінчення митного оформлення товарів, якщо інше не передбачене податковим законодавством; в) він взагалі не зобов'язаний її сплачувати; г) після закінчення митного оформлення товарів, якщо інше не передбачене податковим законодавством.</p>	☐
<p>11. Вибрати правильне твердження: а) податкове повідомлення-рішення вважається надісланим (врученим) юридичній особі, якщо його передано посадовій особі такої юридичної особи без розписки; б) податкове повідомлення-рішення вважається надісланим (врученим) фізичній особі, якщо його вручено особисто такій фізичній особі чи представникові її родини першого ступеня споріднення або надіслано на її адресу за місцем проживання або останнього відомого її місцезнаходження з повідомленням про вручення; в) податкове повідомлення-рішення вважається надісланим (врученим) фізичній особі, якщо його вручено особисто такій фізичній особі чи її законному представникові або надіслано на її адресу за місцем проживання чи останнього відомого її місцезнаходження з повідомленням про вручення; г) податкове повідомлення-рішення надсилається (вручається) разом за всі податки, збори.</p>	☐
<p>12. Ким визначаються форма та порядок надсилання податкового повідомлення-рішення: а) регіональним контролюючим органом контролю; б) Верховною Радою України; в) центральним органом контролю; г) органами виконавчої влади.</p>	☐

<p>13. За яких обставин платникові податків надсилаються окремі податкові повідомлення-рішення:</p> <p>а) у разі збільшення або зменшення органом контролю суми бюджетного відшкодування або збільшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податку на прибуток чи від'ємного значення суми податку на додану вартість;</p> <p>б) лише у разі збільшення органом контролю суми бюджетного відшкодування або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податку на прибуток чи від'ємного значення суми податку на додану вартість;</p> <p>в) у разі збільшення або зменшення органом контролю суми бюджетного відшкодування або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податку на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість;</p> <p>г) лише у разі зменшення органом контролю суми бюджетного відшкодування або зменшення від'ємного значення об'єкта оподаткування податку на прибуток або від'ємного значення суми податку на додану вартість.</p>	☐
<p>14. Чи може податкова вимога не надсилатися:</p> <p>а) так, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян;</p> <p>б) ні;</p> <p>в) так, якщо загальна сума податкового боргу платника податків не перевищує двадцяти неоподаткованих мінімумів доходів громадян ;</p> <p>г) так, якщо вирішує орган контролю не надсилати.</p>	☐
<p>15. Коли орган державної податкової служби надсилає платникові податків податкову вимогу:</p> <p>а) якщо платник податків за вимогою органу контролю не з'явився до державної податкової служби;</p> <p>б) податкова вимога обов'язково 1 раз на рік надсилається кожному платникові податків;</p> <p>в) у разі, якщо платник податків не сплачує суми грошового зобов'язання в установлені законодавством строки;</p> <p>г) у разі, якщо платник податків сплачує суму грошового зобов'язання в установлені законодавством строки.</p>	☐
<p>16. Ким затверджується форма подання про здійснення заходів із погашення податкового боргу платника податків:</p> <p>а) Кабінетом Міністрів України;</p> <p>б) органом контролю;</p> <p>в) Верховною Радою України;</p> <p>г) Державною фіскальною службою.</p>	☐
<p>17. Коли надсилається податкова вимога:</p> <p>а) не раніше десяти робочих днів після граничного строку сплати суми грошового зобов'язання;</p> <p>б) не раніше трьох робочих днів після граничного строку сплати суми грошового зобов'язання;</p> <p>в) не раніше першого робочого дня після граничного строку сплати суми грошового зобов'язання;</p> <p>г) не раніше п'яти робочих днів після граничного строку сплати суми грошового зобов'язання.</p>	☐
<p>18. Виберіть одне з правильних тверджень, при якому податкове повідомлення-рішення або податкові вимоги вважаються відкликаними:</p> <p>а) сума податкового боргу не погашається платником податків або органом стягнення;</p> <p>б) сума податкового боргу не погашається платником податків;</p>	☐

<p>в) орган контролю збільшує нараховану суму грошового зобов'язання раніше прийнятого податкового повідомлення-рішення — або суму податкового боргу, визначену в податковій вимозі;</p> <p>г) орган контролю скасовує раніше прийняте податкове повідомлення-рішення про нарахування суми грошового зобов'язання або податкову вимогу.</p>	
<p>19. Коли податкове повідомлення-рішення вважається відкликаним:</p> <p>а) за рішенням органу контролю;</p> <p>б) за рішенням суду;</p> <p>в) із дня надходження до платника податків податкового повідомлення-рішення, що містить зменшену суму грошового зобов'язання або податкового боргу;</p> <p>г) із дня надходження до платника податків податкового повідомлення-рішення, що містить збільшену суму грошового зобов'язання.</p>	☐
<p>20. Виберіть одне з правильних тверджень, за яким податкове повідомлення-рішення або податкові вимоги вважаються відкликаними:</p> <p>а) орган контролю скасовує раніше прийняте податкове повідомлення-рішення про нарахування суми грошового зобов'язання або податкову вимогу;</p> <p>б) сума податкового боргу не погашається платником податків або органом стягнення;</p> <p>в) орган контролю збільшує нараховану суму грошового зобов'язання раніше прийнятого податкового повідомлення – рішення або суму податкового боргу, визначену в податковій вимозі;</p> <p>г) правильної відповіді немає.</p>	☐

Тема 1.4. Податковий контроль

План:

1. Поняття та методи податкового контролю.
2. Повноваження органів державної влади щодо здійснення податкового контролю.
3. Види податкового контролю.
4. Способи здійснення податкового контролю.

Методи податкового контролю — це сукупність прийомів і способів, за допомогою яких органи контролю здійснюють податковий контроль.

Під час проведення податкового контролю уповноважені органи застосовують такі загальнонаукові методи:

- діалектичний підхід;
- принципи логічного та системного аналізів;
- методи економічного аналізу та статистичних групувань;
- візуальний огляд;
- вибіркочку перевірку документів та інше.

Суб'єктами податкового контролю є учасники податкових правовідносин: податкові, митні, фінансові органи; збирачі податків; органи державних позабюджетних фондів, які діють у межах своєї компетенції.

Об'єктами податкового контролю є дії (бездіяльність) платників податків, податкових агентів, збирачів податків і зборів.

У статті 41 Податковим кодексом України зазначено:

«Контролюючими органами є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову, державну митну політику, державну політику з адміністрування єдиного внеску, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового та митного законодавства, законодавства з питань сплати єдиного внеску та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючий орган (далі — центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову та митну політику), його територіальні органи».

Види податкового контролю:

Залежно від суб'єкта,
що здійснює контроль:

- **1) державний контроль**, що проводиться уповноваженими на те державними органами (податковими, митними, органами державних позабюджетних фондів);
- **2) недержавний контроль:**
  - **внутрішній аудит** — первинний контроль, здійснюваний на рівні працівників бухгалтерських і фінансових служб фірми.
  - **зовнішній аудит** — податковий контроль із боку спеціалізованих фірм або аудиторів, що отримали на це відповідний дозвіл.

За часом проведення
податкового контролю:

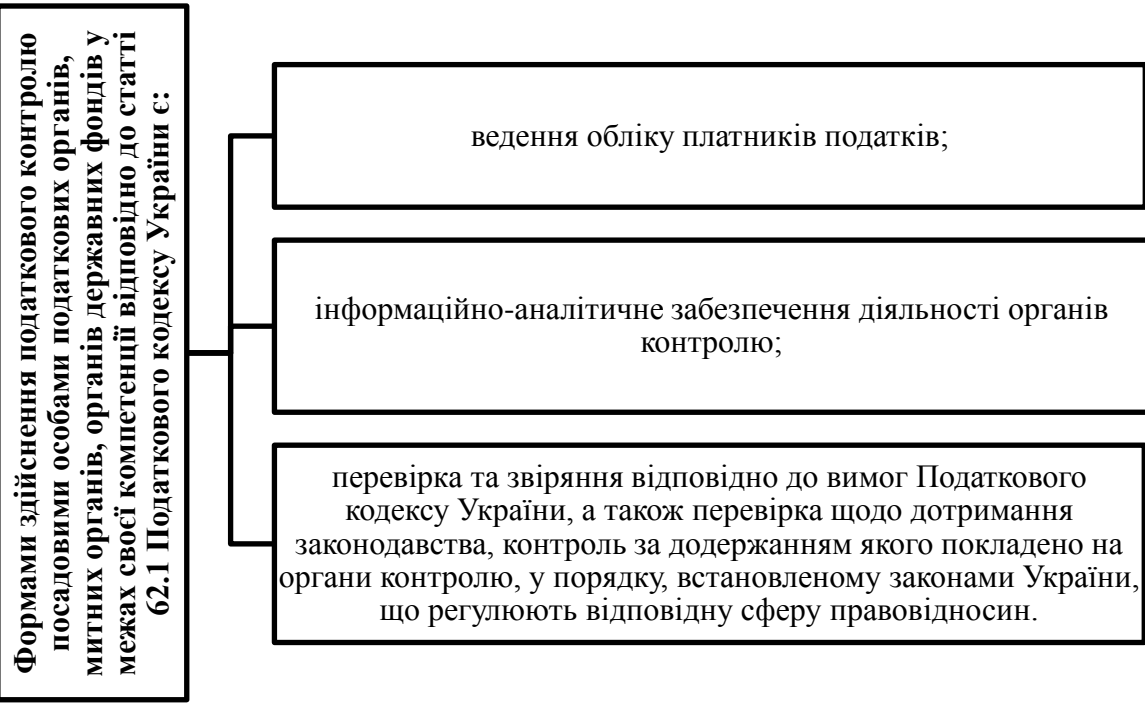
- **1) попередній контроль** — перевірка до початку звітного періоду за конкретним видом податку;
- **2) поточний (оперативний) контроль** — перевірка в межах звітного періоду по закінченні контрольованої операції;
- **3) подальший (періодичний) контроль** — перевірка за підсумками певного звітного періоду з метою встановлення додержання вимог податкового законодавства, своєчасної та повної сплати податків, а також розкриття порушень та вжиття заходів щодо усунення.

Залежно від виду
використовуваних
джерел контролю:

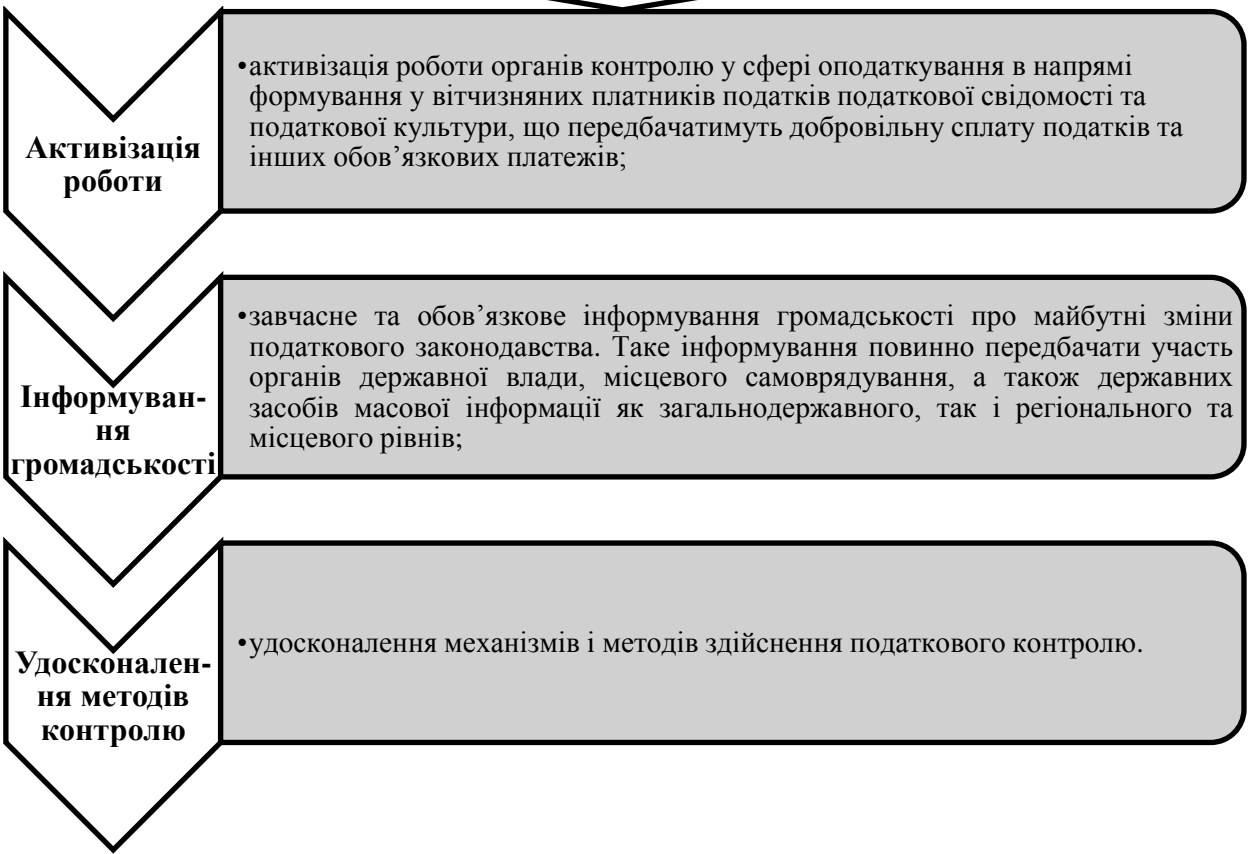
- **1) документальний контроль** — перевірка відповідності об'єкта, що перевіряється, встановленим нормативам на підставі первинних і похідних документів;
- **2) фактичний контроль** — перевірка, за якої стан об'єкта, що перевіряється, виявляється на підставі огляду, обмірювання, перерахунку, контрольної закупівлі тощо.

- ✓ **Податковий контроль** є самостійним напрямком державного фінансово-економічного контролю, якщо має чітко визначену мету, предмет, завдання, об'єкт, суб'єкт і реалізується шляхом ведення обліку платників податків, інформаційно-аналітичного забезпечення, перевірок, звірянь та експертиз.
- ✓ **Основним призначенням податкового контролю** є контроль за додержанням норм податкового законодавства щодо сплати податків.

Заходи, що сприятимуть установленню партнерських засад щодо діяльності оподаткування:

В Україні існують 2 системи оподаткування:

- загальна;
- спрощена.

Спрощену систему обирають переважно товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ), які надають послуги, або фізичні особи-підприємці (ФОП).

Загальна система оподаткування фізичних осіб-підприємців (ФОП):

- ✓ якщо з моменту реєстрації ФОП протягом 10 днів або календарного місяця (залежить від групи єдиного податку) не подати заяву про спрощену систему, то ФОП автоматично буде обліковуватись на загальній системі оподаткування;
- ✓ якщо у ФОП на спрощеній системі є заборгованість по сплаті єдиного податку більше ніж 1 квартал, його автоматично переводять на загальну систему оподаткування. І про це податківці можуть не попередити. Тобто існує загроза виникнення проблем з податками та звітністю, якщо не відслідковувати своєчасно сплату єдиного податку;
- ✓ якщо у ФОП на загальній системі дохід за рік складатиме більше 1 млн грн, він зобов'язаний зареєструватись платником податку на додану вартість (ПДВ);
- ✓ ФОП на загальній системі подає звітність раз на рік, а податки сплачує щокварталу;
- ✓ ФОП на загальній системі слід зареєструвати у Державній податковій службі (ДПС) та вести книгу обліку доходів та витрат (на спрощеній системі ведуть книгу обліку доходів).

Підприємці на загальній системі з чистого доходу розраховують і сплачують:

ПДФО

- **ПДФО** — основний податок на доходи фізичних осіб в Україні.
- Розміри ставок ПДФО визначені у ст. 167 Податкового кодексу України.
- **Основною ставкою є 18%**. Вона застосовується майже для всіх видів доходів громадян.

Військовий збір

- **Військовий збір** — податок, введений в 2014 році для фінансування Збройних сил України, яким обкладаються доходи фізичних осіб на території України.
- Ставка військового збору становить **1,5% від нарахованої заробітної плати**.

ЄСВ

- **ЄСВ** — **консолідований (зведений) страховий внесок**. Його збір здійснюється в системі загальнообов'язкового держстрахування в обов'язковому порядку та на регулярній основі.
- В Україні з січня 2016 року основна ставка ЄСВ становить **22%**.

Якщо необхідно підприємці платять:

- ✓ ПДВ — на загальній системі обов'язково реєструватися платником ПДВ, якщо за останні 12 місяців виручка від діяльності перевищила 1 млн грн. Але можна зареєструватися і за бажанням, якщо виручка менше.
- ✓ Акцизний податок — якщо торгівля здійснюється акцизними товарами.
- ✓ Податок на землю, якщо володіє земельними ділянками та паями.
- ✓ Податок на нерухомість, якщо володіє житловою та нежитловою нерухомістю.
- ✓ Податки за найманих працівників — ПДФО, військовий збір, ЄСВ.

Запитання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняття «податковий контроль».
2. З якою метою здійснюється податковий контроль?
3. Назвіть і охарактеризуйте методи податкового контролю.
4. Назвіть суб'єктів податкового контролю?
5. Назвіть об'єкти податкового контролю?
6. Які органи державної влади в Україні здійснюють податковий контроль?
7. Охарактеризуйте повноваження податкового органу контролю в Україні.
8. Хто не може брати безпосередньої участі у проведенні перевірок щодо оподаткування?
9. Назвіть види здійснення податкового контролю.
10. Обґрунтуйте способи здійснення податкового контролю.

Тестові завдання до теми 1.4

<p>1. .?. — система заходів, що вживаються органами контролю з метою контролювання правильності нарахування, повноти та своєчасності сплати податків і зборів, а також дотримання законодавства з питань проведення розрахункових та касових операцій, патентування, ліцензування та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на органи контролю:</p> <p>а) Податковий контроль — ...; б) Фінансова перевірка — ...; в) Податкова перевірка — ...; г) Фінансовий контроль — ...</p>	☐
<p>2. В якому кодексі України розглядають термін «податковий контроль» в контексті практики оподаткування:</p> <p>а) Податковому кодексі України; б) Цивільному кодексі України; в) Господарському кодексі України; г) Митному кодексі України.</p>	☐
<p>3. Податковий контроль у частині здійснення заходів, що вживаються митними органами з метою перевірки правильності нарахування, повноти та своєчасності сплати податків і зборів, є складовою частиною ...</p> <p>а) фінансового контролю; б) адміністративного контролю; в) митного контролю; г) бухгалтерського контролю.</p>	☐
<p>4. Податковий контроль здійснюється органами:</p> <p>а) Головної державної податкової інспекції України; б) Державної податкової служби України; в) Державної податкової адміністрації України; г) Державної фіскальної служби України.</p>	☐
<p>5. Податковий контроль здійснюють:</p> <p>а) центральні та місцеві органи державної виконавчої влади та управління, митні органи; б) органи державної податкової служби, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад; в) виконавчі органи сільських, селищних, міських рад; г) органи державної фіскальної служби, митні органи.</p>	☐

<p>6. Органи Служби безпеки України, внутрішніх справ, податкової міліції, прокуратури та їх службові (посадові) особи ... ? ... у проведенні перевірок, що здійснюються органами контролю, та проводити перевірки суб'єктів підприємницької діяльності з питань оподаткування:</p> <p>а) ... можуть брати безпосередню участь у випадках на їх прохання та за розпорядженням Кабінету Міністрів України...;</p> <p>б) ... можуть брати безпосередню участь...;</p> <p>в) ... не можуть брати безпосередньої участі...;</p> <p>г) ... можуть брати безпосередню участь у випадках на їх прохання та за розпорядженням Державної фіскальної служби...</p>	☐
<p>7. Органи Служби безпеки України, внутрішніх справ, податкової міліції, прокуратури та їх службові (посадові) особи не можуть брати безпосередньої участі у:</p> <p>а) досудовому слідстві у кримінальних справах;</p> <p>б) проведенні перевірок суб'єктів підприємницької діяльності з питань оподаткування;</p> <p>в) охороні громадського порядку;</p> <p>г) проведенні перевірок, що здійснюються органами контролю.</p>	☐
<p>8. Скільки в «Податковому кодексі України» зазначено шляхів здійснення податкового контролю:</p> <p>а) 1;</p> <p>б) 2;</p> <p>в) 3;</p> <p>г) 4.</p>	☐
<p>9. Податковий контроль не здійснюється шляхом:</p> <p>а) ведення обліку платників податків;</p> <p>б) перевірок та звірянь відповідно до вимог Податкового кодексу України;</p> <p>в) перевірок Державною фіскальною службою щодо дотримання законодавства у сфері майнових відносин;</p> <p>г) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів Державної фіскальної служби.</p>	☐
<p>10. Перевірку щодо дотримання законодавства проводять:</p> <p>а) місцеві органи влади у порядку, встановленому законами України, що регулюють відповідну сферу правовідносин;</p> <p>б) судові органи у порядку, встановленому законами України, що регулюють відповідну сферу правовідносин;</p> <p>в) органи контролю у порядку, встановленому законами України, що регулюють відповідну сферу правовідносин;</p> <p>г) правоохоронні органи у порядку, встановленому законами України, що регулюють відповідну сферу правовідносин.</p>	☐
<p>11. Податковий контроль є складовою частиною:</p> <p>а) громадського контролю;</p> <p>б) судового контролю;</p> <p>в) міліцейського (податкової міліції) контролю;</p> <p>г) митного контролю.</p>	☐
<p>12. Що не входить до системи заходів, які вживають органи контролю:</p> <p>а) контроль уміння вести податкові розрахунки;</p> <p>б) контроль правильності нарахування податків;</p> <p>в) контроль повноти сплати податків і зборів;</p> <p>г) контроль своєчасності сплати податків і зборів.</p>	☐

<p>13. Можуть брати безпосередню участь у проведенні перевірок, що здійснюються органами контролю, та проводити перевірки суб'єктів підприємницької діяльності з питань оподаткування такі органи:</p> <p>а) податкова міліція; б) митні органи; в) прокуратура; г) органи Служби безпеки України.</p>	☐
<p>14. Ведення обліку платників податків є шляхом для здійснення:</p> <p>а) податкового контролю; б) фінансового контролю; в) адміністративного контролю; г) бухгалтерського контролю.</p>	☐
<p>15. Проводити розшукові заходи щодо суб'єктів підприємницької діяльності з питань ухилення від оподаткування переважно мають право:</p> <p>а) прокуратура; б) органи податкової міліції; в) органи Державної фіскальної служби; г) органи Служби безпеки України.</p>	☐
<p>16. Коли податкове повідомлення-рішення вважаються відкликаними:</p> <p>а) за рішенням суду; б) з дня надходження до платника податків податкового повідомлення-рішення, яке містить зменшену суму грошового зобов'язання або податкового боргу; в) за рішенням контролюючого органу; г) правильної відповіді немає.</p>	☐
<p>17. Яким є розмір плати за видачу та заміну довідки про взяття на облік платника податків:</p> <p>а) один розмір мінімальної заробітної плати; б) 5 розмірів неоподаткованого мінімуму доходів громадян; в) проводиться безоплатно; г) один розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян.</p>	☐
<p>18. У який термін може бути проведена повторна фактична перевірка:</p> <p>а) одноразово впродовж 24 місяців; б) одноразово впродовж 6 місяців; в) одноразово впродовж 36 місяців; г) одноразово впродовж 12 місяців.</p>	☐
<p>19. Яка максимальна тривалість виїзних документальних планових перевірок може бути для великих платників податку:</p> <p>а) 30 днів; б) 20 днів; в) 15 днів; г) 25 днів.</p>	☐
<p>20. Скільки днів може тривати виїзна документальна планова перевірка суб'єктів малого підприємництва:</p> <p>а) 15; б) 20; в) 25; г) 10.</p>	☐

Тема 1.5. Облік платників податків

План:

1. Порядок взяття на облік в органах контролю платників податків.
2. Особливості обліку самозайнятих осіб. Державний реєстр фізичних осіб — платників податків.
3. Порядок зняття з обліку в органах контролю платників податків.
4. Особливості відкриття та закриття рахунків платників податків у банках та інших фінансових установах.

Метою ведення обліку платників податків є створення умов для здійснення органами контролю власне самого контролю за правильністю нарахування, своєчасністю і повнотою сплати податків, нарахуванням фінансових санкцій, додержанням податкового та іншого законодавства.

Реєстрації або взяттю на облік в органах Державної податкової служби (ДПС) підлягають усі платники податків незалежно від наявності обов'язку щодо сплати того чи іншого податку та збору.

Поставлення на облік або реєстрація платників податків в органах державної податкової служби

Основне місце обліку

- за місцезнаходженням юридичних осіб, відокремлених підрозділів юридичних осіб, місцем проживання особи

Неосновне місце обліку

- за місцем розташування їх підрозділів, рухомого або нерухомого майна, об'єктів оподаткування чи об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням або через які провадиться діяльність

Об'єкти оподаткування

- майно та дії, у зв'язку з якими у платника податків виникають обов'язки щодо сплати податків і зборів.

Платник податків зобов'язаний:

- стати на облік у відповідних податкових органах контролю за основним та неосновним місцями обліку;
- повідомляти про всі об'єкти оподаткування та об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, відповідні податкові органи контролю, а також про місцезнаходження таких об'єктів у порядку, встановленому центральним органом контролю.

Облік платників податків у органах контролю ведеться за податковими номерами.

Органи контролю забезпечують достовірність даних про платників податків у Єдиному банку даних про платників податків — юридичних осіб та Державному реєстрі фізичних осіб — платників податків, реєстрі платників податку на додану вартість, реєстрі неприбуткових організацій та інших реєстрах, які формують та ведуть органи контролю згідно з ПКУ, їх захист від несанкціонованого доступу, оновлення, архівування та відновлення даних.

Зазначені дані містять такі відомості про платника податків:

- податковий номер (для юридичної особи та її відокремленого підрозділу);
- найменування для юридичної особи або прізвище, ім'я, по батькові для фізичної особи;
- місцезнаходження;
- дату та номер запису про взяття на облік;
- найменування та ідентифікаційний код органу контролю за основним місцем обліку платника податків;
- відомості про надіслання відповідним органом контролю державному реєстраторові повідомлень у зв'язку з припиненням юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця, передбачені законодавством.

Взяття на облік за основним місцем обліку юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів як платників податків та зборів у органах контролю здійснюється на підставі відомостей із реєстраційної картки, наданих державним реєстратором згідно із Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців», не пізніше наступного робочого дня з дня одержання зазначених відомостей органами контролю.

Взяття на облік фізичних осіб — підприємців у органах контролю здійснюється за місцем їх державної реєстрації на підставі відомостей із реєстраційної картки, наданих державним реєстратором згідно із Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців».

Орган контролю відмовляє в розгляді документів, поданих для взяття на облік особи, яка здійснює незалежну професійну діяльність, у разі:

наявності обмежень на провадження незалежної професійної діяльності, встановлених законодавством або коли фізична особа вже взята на облік як самозайнята особа;

коли документи подані за неналежним місцем обліку або не відповідають установленим вимогам, подані не в повному обсязі або коли зазначені в різних документах відомості є взаємно невідповідними;

неподання для реєстрації особою, яка має намір провадити незалежну професійну діяльність, свідоцтва про реєстрацію чи іншого документа (дозволу, сертифіката тощо), що підтверджує право фізичної особи на провадження незалежної професійної діяльності.

Внесення до Державного реєстру запису про припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця чи незалежної професійної діяльності фізичної особи здійснюється у разі:

- визнання фізичної особи недієздатною або обмеження її цивільної дієздатності;
- смерті фізичної особи, зокрема оголошення такої особи померлою, що підтверджується свідоцтвом про смерть, а також визнання фізичної особи безвісно відсутньою, що підтверджується судовим рішенням;
- внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців запису про державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця;
- реєстрації припинення незалежної професійної діяльності фізичної особи у відповідному уповноваженому органі;
- закінчення терміну, на який було видано свідоцтво про реєстрацію чи інший документ (дозвіл, сертифікат тощо);
- заборони судом фізичній особі провадити підприємницьку діяльність або незалежну професійну діяльність;
- наявності обмежень права на провадження підприємницької діяльності або незалежної професійної діяльності, встановлених законодавством;
- анулювання чи скасування згідно із законодавством свідоцтва про реєстрацію чи іншого документа (дозволу, сертифіката тощо), що підтверджує право фізичної особи на провадження підприємницької або незалежної професійної діяльності.

Державна реєстрація припинення підприємницької чи незалежної професійної діяльності фізичної особи або внесення до Державного реєстру запису про припинення такої діяльності фізичною особою **не припиняє її зобов'язань, що виникли під час провадження підприємницької чи незалежної професійної діяльності, та не змінює термінів, порядків виконання таких зобов'язань і застосування санкцій за їх невиконання.**

У разі, якщо після внесення до Державного реєстру запису про припинення підприємницької чи незалежної професійної діяльності фізична особа продовжує провадити таку діяльність, **вважається, що вона розпочала таку діяльність без взяття її на облік як самозайнятої особи.**

Підставами для внесення змін до облікових даних платників податків, крім фізичних осіб, не зареєстрованих підприємцями та які не провадять незалежної професійної діяльності є:

1. інформація органів державної реєстрації;
2. інформація банків та інших фінансових установ про відкриття (закриття) рахунків платників податків;
3. документально підтверджена інформація, що надається платниками податків;
4. інформація суб'єктів інформаційного обміну, уповноважених вчиняти будь-які реєстраційні дії стосовно платника податків;
5. рішення суду, що набрало чинності;
6. дані перевірок платників податків.

Підставами для зняття з обліку в органах контролю юридичної особи, її відокремлених підрозділів та самозайнятих осіб є:

- ✓ офіційне повідомлення чи документальне підтвердження державного реєстратора чи іншого органу державної реєстрації про проведення державної реєстрації припинення юридичної особи, закриття відокремленого підрозділу юридичної особи;
- ✓ наявність хоча б однієї з підстав для внесення до Державного реєстру запису про припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця.

Органи контролю в установленому законом порядку мають право звертатися до суду про винесення судового рішення щодо:

припинення діяльності юридичних осіб (резидентів) або підприємницької діяльності фізичних осіб — підприємців;

відміни державної реєстрації припинення юридичних осіб або підприємницької діяльності фізичних осіб — підприємців;

скасування державної реєстрації змін до установлю-вальних документів.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, формує та веде Державний реєстр фізичних осіб — платників податків.

Підставами для внесення змін до облікових даних платників податків, крім фізичних осіб, не зареєстрованих підприємцями та які не провадять незалежної професійної діяльності є:

громадянами України;

іноземцями та особами без громадянства, які постійно проживають в Україні;

іноземцями та особами без громадянства, які не мають постійного місця проживання в Україні, але відповідно до законодавства зобов'язані сплачувати податки в Україні або є засновниками юридичних осіб, створених на території України.

Облік фізичних осіб — платників податків, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган контролю, ведеться в окремому реєстрі Державного реєстру за прізвищем, ім'ям, по батькові та серією і номером паспорта без використання реєстраційного номера облікової

До облікової картки фізичної особи — платника податків та повідомлення (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків) вноситься така інформація:

1.
2.

- прізвище, ім'я та по батькові;
- дата народження;

3.
4.

- місце народження (країна, область, район, населений пункт);
- місце проживання, а для іноземних громадян — також громадянство;

5.

- серія, номер свідоцтва про народження, паспорта (аналогічні дані іншого документа, що посвідчує особу), ким і коли виданий.

До інформаційної бази Державного реєстру вносять такі дані про фізичних осіб:

1.
2.

- джерела одержання доходів;
- об'єктів оподаткування;

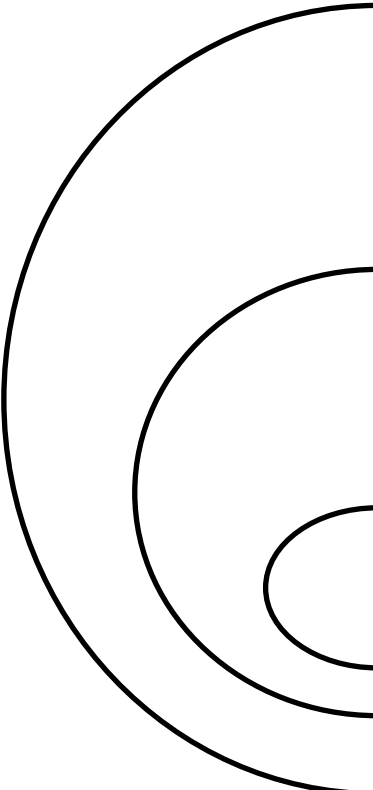
3.
4.

- суму нарахованих та/або одержаних доходів;
- суму нарахованих та/або сплачених податків;

5.

- інформацію про податкову знижку та податкові пільги платника податків.

До Державного реєстру вносяться відомості про державну реєстрацію, реєстрацію та взяття на облік фізичних осіб-підприємців і осіб, які провадять незалежну професійну діяльність. Такі відомості вміщують:

	1. дати, номери записів, свідоцтв та інших документів, а також підстави державної реєстрації, реєстрації та взяття на облік, припинення підприємницької чи незалежної професійної діяльності, інші реєстраційні дані;
	2. інформацію про державну реєстрацію, реєстрацію та взяття на облік змін у даних про особу, заміну чи продовження дії довідок про взяття на облік;
	3. місце провадження діяльності, телефони та іншу додаткову інформацію для зв'язку з фізичною особою — підприємцем чи особою, яка здійснює незалежну професійну діяльність;
	4. види діяльності;
	5. громадянство та номер, що використовується під час оподаткування в країні громадянства, — для іноземців;
	6. систему оподаткування із зазначенням періодів її дії.

Відомості з Державного реєстру:

- ✓ використовуються органами контролю виключно для здійснення контролю за додержанням податкового законодавства України;
- ✓ є інформацією з обмеженим доступом, крім відомостей про взяття на облік фізичних осіб - підприємців та осіб, які провадять незалежну професійну діяльність.

Облік платників податків ведеться з метою створення умов для здійснення органами контролю за правильністю нарахування, своєчасністю і повнотою сплати податків, нарахованих фінансових санкцій, додержання податкового та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на органи контролю.

Запитання для самоконтролю:

1. З якою метою ведеться облік платників податків?
2. Назвіть механізм поставлення на облік платників податків — юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів.
3. Назвіть порядок реєстрації в органах Державної фіскальної служби платників податків, які є фізичними особами.
4. Визначіть підстави та терміни взяття на облік в органах Державної фіскальної служби юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів.
5. Вкажіть підстави для поставлення на облік відокремленого підрозділу іноземної юридичної особи, зокрема постійного представництва нерезидента.
6. Назвіть підстави для взяття на облік фізичних осіб — підприємців в органах Державної фіскальної служби.
7. Який порядок здійснення обліку самозайнятих осіб в органах Державної фіскальної служби?
8. Які відомості вносяться до державного реєстру про державну реєстрацію юридичних та фізичних осіб — платників податків.
9. Які відомості вноситься до облікової картки фізичної особи — платника податків?
10. У які терміни фізичні особи — платники податків зобов'язані подавати органам Державної фіскальної служби відомості про зміну даних, що вносяться до облікової картки або повідомлення?

Тестові завдання до теми 1.5.

<p>1. Органи Державної фіскальної служби не мають права звертатися до суду про винесення судового рішення щодо:</p> <p>а) порушення фізичними особами термінів подання документів до Державного реєстру фізичних осіб та застосування щодо них штрафних санкцій відповідно до чинного законодавства;</p> <p>б) відміни державної реєстрації припинення юридичних осіб або підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців;</p> <p>в) припинення юридичних осіб або підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців;</p> <p>г) скасування державної реєстрації змін до установчих документів.</p>	☐
<p>2. Порядок зняття з обліку в органах Державної фіскальної служби юридичних осіб, їх відокремлених підрозділів та самозайнятих осіб установлюється:</p> <p>а) спеціалізованим органом державної фіскальної служби;</p> <p>б) центральним органом державної фіскальної служби;</p> <p>в) Єдиним державним реєстром України;</p> <p>г) Кабінетом Міністрів України.</p>	☐
<p>3. Банки та інші фінансові установи відкривають поточні та інші рахунки платникам податків – фізичним особам, які проводять незалежну професійну діяльність, лише за:</p> <p>а) наявності документів, що засвідчують перевірку платоспроможності особи, виданих банками чи іншими фінансовими установами, у яких планується відкрити рахунок;</p> <p>б) наявності рішення судової комісії про можливість відкриття рахунків для фізичної особи;</p> <p>в) результатами перевірки платоспроможності фізичної особи спеціальним органом податкової служби;</p>	☐

<p>г) наявності документів, виданих органами Державної фіскальної служби, що підтверджують взяття їх на облік у таких органах.</p>	☐
<p>4. Упродовж якого періоду з дня отримання повідомлення від фінансової установи про відкриття рахунку орган Державної фіскальної служби зобов'язаний направити повідомлення про взяття рахунку на облік або відмову у взятті органом податкової служби рахунку на облік із зазначенням підстав:</p> <p>а) упродовж десяти робочих днів; б) упродовж доби; в) упродовж трьох робочих днів; г) упродовж п'яти робочих днів.</p>	☐
<p>5. Датою початку видаткових операцій за рахунком платника податків у банках та інших фінансових установах є:</p> <p>а) дата, що настає після триденного терміну перевірки документів, які засвідчують реєстрацію платника в Державному реєстрі України; б) дата отримання банком чи іншою фінансовою установою повідомлення органу податкової служби про взяття рахунку на облік в органах податкової служби; в) дата, що настає після десяти робочих днів проведення перевірки документів, що засвідчують реєстрацію платника в Державному реєстрі України; г) дата отримання банком або іншою фінансовою установою документів, виданих спеціальним органом податкової служби, про підтвердження наявності зобов'язання стягнення податку.</p>	☐
<p>6. Порядок подання та форма і зміст повідомлень про відкриття/закриття рахунків платників податків у банках та інших фінансових установах, перелік підстав для відмови органів податкової служби у взятті рахунків на облік визначаються:</p> <p>а) центральним органом податкової служби за погодженням із відповідними державними органами, які регулюють діяльність фінансових установ; б) спеціальним органом податкової служби за погодженням із Міністерством фінансів України; в) Національним банком України, що регулює діяльність фінансових установ; г) банками та іншими фінансовими установами, у яких відкриваються/закриваються рахунки платників податків за погодженням із Національним банком України, що регулює діяльність фінансових установ.</p>	☐
<p>7. До інформаційної бази Державного реєстру не вносяться такі дані про фізичну особу:</p> <p>а) об'єкти оподаткування; б) джерела отримання доходів; в) прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання, а для іноземних громадян – також громадянство; г) інформація про податкову знижку та податкові пільги платника податків.</p>	☐
<p>8. Органи державної реєстрації актів цивільного стану, органи внутрішніх справ зобов'язані подавати відповідним органам податкової служби інформацію щодо зміни даних, які вносяться до облікової картки фізичної особи – платника:</p> <p>а) щоквартально на перше число місяця, що йде за звітним кварталом; б) на початок нового звітного року; в) щомісяця, але не пізніше 10 числа наступного місяця; г) у десятиденний термін із дня внесення змін до облікової картки фізичної особи.</p>	☐
<p>9. Взяттю на облік або реєстрації в органах податкової служби підлягають:</p> <p>а) усі платники податків;</p>	☐

<p>б) лише фізичні особи; в) лише громадяни України та суб'єкти підприємницької діяльності, зареєстровані на її території; г) лише юридичні особи.</p>	☐
<p>10. Облік осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган податкової служби, ведеться за: а) за окремим записом у Державному реєстрі; б) номером та серією паспорту; в) П.І.П/б та датою народження; г) за П.І.П/б та номером і серією паспорта.</p>	☐
<p>11. У який строк платники податків повинні подати до Державної фіскальної служби відомості стосовно осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського та/або податкового обліку юридичної особи, її відокремлених підрозділів: а) 15 днів; б) 20 днів; в) 10 днів; г) 5 днів.</p>	☐
<p>12. Який документ є підставою для зняття з обліку в органах Державної фіскальної служби: а) рішення суду; б) письмовий наказ керівника органу Державної фіскальної служби; в) заява суб'єкта господарювання; г) повідомлення чи документальне підтвердження державного реєстратора.</p>	☐
<p>13. В якому випадку податкові зобов'язання чи борг переходять (розподіляються) до юридичних осіб — правонаступників, якщо перед цим вони були непогашені: а) банкрутство; б) ліквідація; в) злиття; г) реорганізація.</p>	☐
<p>14. За рахунок чого у разі ліквідації організації погашаються податкові зобов'язання чи борги: а) переходять (розподіляються) до юридичних осіб – правонаступників; б) погашаються засновниками або учасниками за рахунок власних вільних коштів; в) за рахунок активів засновників або учасників такого підприємства; г) списуються.</p>	☐
<p>15. Упродовж скількох днів банки та інші фінансові установи зобов'язані надіслати повідомлення про відкриття або закриття рахунку платнику податків до органу Державної фіскальної служби, із дня відкриття/закриття рахунку (день відкриття/закриття враховувати): а) 5 днів; б) 7 днів, включно з вихідними; в) 3 робочих днів; г) 10 днів.</p>	☐
<p>16. Що вважають датою початку видаткових операцій за рахунком платника податків у банках та інших фінансових установах: а) дату подачі заяви до Державної фіскальної служби; б) дату відкриття рахунку; в) дату подачі заяви про відкриття рахунку; г) дату отримання повідомлення органу податкової служби про взяття рахунка на</p>	☐

облік в органах Державної фіскальної служби.	☐
<p>17. Упродовж скількох днів органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, юридичні особи та фізичні особи — підприємці, податкові агенти повинні повідомити ДФС про дату прийняття на роботу або звільнення з роботи фізичних осіб, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу:</p> <p>а) 10; б) 35; в) 40; г) 30.</p>	☐
<p>18. Формуванням та веденням Державного реєстру фізичних осіб — платників податків займається:</p> <p>а) центральний орган Державної фіскальної служби; б) Державна податкова адміністрація; в) Кабінет Міністрів України; г) Верховна Рада України.</p>	☐
<p>19. Підставою для взяття на облік відокремленого підрозділу іноземної компанії, організації, зокрема постійного представництва нерезидента, є:</p> <p>а) належна акредитація (реєстрація, легалізація) такого підрозділу на території України згідно із законом; б) заява до Державної фіскальної служби; в) письмовий наказ керівника органу Державної фіскальної служби; г) письмовий наказ керівника регіонального органу Державної фіскальної служби.</p>	☐
<p>20. Ким визначаються порядок обліку платників податків в органах податкової служби та порядок формування Реєстру великих платників податків на відповідний рік:</p> <p>а) Верховною Радою України; б) Кабінетом Міністрів України; в) контрольно-ревізійною службою; г) центральним органом Державної фіскальної служби.</p>	☐

Глава 2. Повноваження органів контролю

Тема 2.1. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів контролю

План:

1. Порядок збирання податкової інформації.
2. Особливості одержання податкової інформації органами контролю.
3. Оброблення податкової інформації.
4. Використання податкової інформації

Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів контролю — комплекс заходів щодо збирання, опрацювання та використання інформації, необхідної для виконання покладених на органи контролю функцій.

Податкова інформація — це сукупність відомостей і даних, створених або одержаних суб'єктами інформаційних відносин у процесі поточної діяльності й необхідних для реалізації покладених на органи державної фіскальної служби завдань і функцій.

Органи контролю мають право звернутися до платників податків та інших суб'єктів інформаційних відносин із письмовим запитом про подання інформації, необхідної для виконання покладених на органи контролю функцій, завдань, та її документальне підтвердження. Такий запит підписується керівником (заступником керівника) органу контролю і повинен містити:

1.
  - підстави для надіслання запиту відповідно до цього пункту із зазначенням інформації, що це підтверджує;
2.
  - перелік інформації, що запитується, та перелік документів, які пропонується надати;
3.
  - печатку органу контролю.

Для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органу контролю використовують інформацію, що надійшла:

- **від платників податків та податкових агентів, зокрема інформацію:**
  - ✓ що міститься в податкових деклараціях, розрахунку, інших звітних документах;
  - ✓ що міститься у наданих великими платниками податків в електронній формі копіях документів з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинних документах, які ведуться в електронній формі, реєстрах бухгалтерського обліку, фінансовій звітності, інших документах, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів;
  - ✓ про фінансово-господарські операції платників податків;
  - ✓ про застосування реєстраторів розрахункових операцій.
- **від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України, зокрема інформацію:**
  - ✓ про об'єкти оподаткування, що надаються та/або реєструються такими органами;
  - ✓ про результати здійснення державного контролю за господарською діяльністю платника податків;
  - ✓ що міститься у звітних документах (окрім персоніфікованої статистичної інформації), які подаються платником податків органам виконавчої влади та/або органам місцевого самоврядування;
  - ✓ про встановлені органами місцевого самоврядування ставки місцевих податків, зборів та надані такими органами податкові пільги;
  - ✓ про дозволи, ліцензії, патенти, свідоцтва на право провадження окремих видів діяльності.
- **від банків, інших фінансових установ - інформацію про наявність та рух коштів на рахунку платника податків;**
- **від органів влади інших держав, міжнародних організацій або нерезидентів;**
- **за результатами податкового контролю;**
- **для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності також використовується інша інформація що підлягає оприлюдненню**

Інформація, що надається періодично від платників податків та податкових агентів:

- міститься в податкових деклараціях, розрахунку, інших звітних документах;
- міститься в наданих великими платниками податків у електронній формі копіях документів з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинних документах, які ведуться в електронній формі, реєстрах бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документах, пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів;
- про фінансово-господарські операції платників податків;
- про застосування реєстраторів розрахункових операцій.

Письмовий запит про подання інформації надсилається платникові податків або іншим суб'єктам інформаційних відносин за наявності хоча б однієї з таких підстав:

за результатами аналізу податкової інформації, одержаної в установленому законом порядку, виявлено факти, що свідчать про порушення платником податків податкового, валютного законодавства, законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на органи контролю

для визначення рівня звичайних цін на товари (роботи, послуги) під час проведення перевірок та в інших випадках, передбачених статтею 39 Податкового кодексу України

виявлено недостовірність даних, що містяться у податкових деклараціях, поданих платником податків

щодо платника податків подано скаргу про ненадання таким платником податків податкової накладної покупцеві або порушення правил заповнення податкової накладної

у разі проведення зустрічного звіряння або в інших випадках, визначених Податковим кодексом України

Зустрічні звіряння

для одержання податкової інформації органи контролю мають право проводити зустрічні звіряння даних суб'єктів господарювання щодо платника податків.

Зустрічним звірянням вважається порівняння даних первинних бухгалтерських та інших документів суб'єкта господарювання, що здійснюється органами контролю з метою документального підтвердження господарських відносин із платником податків та зборів, а також підтвердження відносин, виду, обсягу та якості операцій і розрахунків, що здійснювалися між ними, для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку платника податків.

Зустрічні звіряння не є перевітками і проводяться в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

За результатами зустрічних звірянь складається довідка, яка надається суб'єктові господарювання у десятиденний термін.

Оброблення та використання податкової інформації

- ✓ Податкова інформація, зібрана відповідно до Податкового кодексу України, може зберігатися та опрацьовуватися в інформаційних базах органів контролю або безпосередньо посадовими (службовими) особами органів контролю.
- ✓ Перелік інформаційних баз, а також форми і методи опрацювання інформації визначаються Державною податковою службою (ДПС).
- ✓ Зібрана податкова інформація та результати її опрацювання використовуються для виконання покладених на органи контролю функцій та завдань.

Порядок подання податкової інформації органам Державної податкової служби (ДПС) визначається Кабінетом Міністрів України.

Система податкової інформації, її джерела та режим визначаються Податковим кодексом України та іншими нормативно-правовими актами.

Запитання для самоконтролю:

1. Обґрунтуйте особливості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Державної фіскальної служби.
2. Назвіть правила одержання податкової інформації органами Державної фіскальної служби.
3. У які строки органи Державної фіскальної служби повинні одержати податкову інформацію від платників податків?
4. Вкажіть на підстави, за яких надсилається письмовий запит платникам податків від органів Державної фіскальної служби.
5. Назвіть умови, за яких письмовий запит вважається врученим.
6. Для чого проводяться зустрічні звіряння даних суб'єктів господарювання органами Державної фіскальної служби?
7. Що розуміти під зустрічним звірянням даних суб'єктів господарювання?
8. Чи можна стверджувати, що зустрічне звіряння даних суб'єктів господарювання є перевіркою? Обґрунтуйте.
9. Назвіть суб'єктів, які визначають порядок проведення зустрічного звіряння даних суб'єктів господарювання.
10. Що розуміти під використанням податкової інформації?

Тестові завдання до теми 2.1

1. Коли надається інформація від органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування про дозволи, ліцензії, патенти, свідоцтва на право провадження окремих видів діяльності: а) щомісяця впродовж 5 календарних днів місяця, що настає за звітним; б) щомісяця впродовж 10 календарних днів місяця, що настає за звітним; в) щомісяця впродовж 12 календарних днів місяця, що настає за звітним; г) щомісяця впродовж 7 календарних днів місяця, що настає за звітним.	☐
2. Коли надається інформація від органів виконавчої влади та органами місцевого самоврядування про об'єкти оподаткування, що надається та/або реєструється такими органами: а) щомісяця впродовж 5 календарних днів місяця, що настає за звітним; б) щомісяця впродовж 5 календарних днів місяця, що настає за звітним; в) щомісяця впродовж 10 календарних днів місяця, що настає за звітним; г) щомісяця впродовж 20 календарних днів місяця, що настає за звітним.	☐
3. Яка інформація надається органами місцевого самоврядування не пізніше 10 календарних днів від дати набрання чинності відповідним рішенням: а) про дозволи, ліцензії, патенти, свідоцтва на право провадження окремих видів	☐

<p>діяльності;</p> <p>б) про фінансово-господарські операції платників податків;</p> <p>в) про встановлені органами місцевого самоврядування ставки місцевих податків, зборів та надані такими органами податкові пільги;</p> <p>г) про експортні та імпорتنі операції платників податків.</p>	☐
<p>4. Ким визначається порядок подання інформації органам Державної фіскальної служби:</p> <p>а) Кабінетом Міністрів України;</p> <p>б) Міністерством фінансів України;</p> <p>в) Державною фіскальною службою України;</p> <p>г) Верховною Радою України.</p>	☐
<p>5. Упродовж якого терміну платники податків та інші суб'єкти інформаційних відносин зобов'язані подавати інформацію, визначену у запиті органу Державної фіскальної служби, та її документальне підтвердження:</p> <p>а) впродовж двох місяців із дня, що настає за днем надходження запиту;</p> <p>б) впродовж 10 днів із дня, що настає за днем надходження запиту;</p> <p>в) впродовж 25 днів із дня, що настає за днем надходження запиту;</p> <p>г) впродовж одного місяця з дня, що настає за днем надходження запиту.</p>	☐
<p>6. Ким визначаються перелік інформаційних баз, а також форми і методи опрацювання інформації, необхідної для виконання покладених на органи Державної фіскальної служби функцій та завдань:</p> <p>а) Кабінетом Міністрів України;</p> <p>б) Міністерством фінансів України;</p> <p>в) Верховною Радою України;</p> <p>г) Центральним органом Державної фіскальної служби.</p>	☐
<p>7. В який термін складається довідка за результатами зустрічних звірянь, що надається суб'єктові господарювання:</p> <p>а) п'ятнадцятиденний термін;</p> <p>б) десятиденний термін;</p> <p>в) семиденний термін;</p> <p>г) п'ятиденний термін.</p>	☐
<p>8. З метою одержання податкової інформації органи Державної фіскальної служби мають право проводити:</p> <p>а) планові перевірки;</p> <p>б) зустрічні перевірки;</p> <p>в) опитування;</p> <p>г) зустрічні звіряння.</p>	☐
<p>9. Інформація, що надійшла від органів влади інших держав, міжнародних організацій або нерезидентів використовується для:</p> <p>а) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України;</p> <p>б) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Міністерства фінансів України;</p> <p>в) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Верховної Ради України;</p> <p>г) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Державної фіскальної служби.</p>	☐
<p>10. Інформація, що надійшла від підрозділів податкової служби та митних органів за результатами податкового контролю, використовується для:</p> <p>а) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Міністерства фінансів України;</p> <p>б) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України;</p> <p>в) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Державної фіскальної</p>	☐

<p>служби; г) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Верховної Ради України.</p>	☐
<p>11. Інформація, що надійшла від платників податків та податкових агентів, використовується для: а) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Міністерства фінансів України; б) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Верховної Ради України; в) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Державної фіскальної служби; г) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України.</p>	☐
<p>12. Інформація, що надійшла від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України, використовується для: а) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України; б) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Державної фіскальної служби; в) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Верховної Ради України; г) інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Міністерства фінансів України.</p>	☐
<p>13. Інформація, що міститься в податкових деклараціях, розрахунках, інших звітних документах, подається органам контролю: а) на окремий електронний запит; б) на окремий усний запит; в) періодично; г) на окремий письмовий запит.</p>	☐
<p>14. Зустрічні звіряння є: а) позаплановими перевітками; б) плановими перевітками; в) вибірковими перевітками; г) не є перевітками.</p>	☐
<p>15. Ким визначається порядок проведення зустрічних звірянь: а) територіальним органом Державної фіскальної служби; б) Кабінетом Міністрів України; в) центральним органом Державної фіскальної служби; г) Міністерством фінансів України.</p>	☐
<p>16. Для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Державної фіскальної служби використовується інформація, що надійшла: а) від підрозділів податкової служби та митних органів за результатами податкового контролю; б) від органів влади інших держав, міжнародних організацій або нерезидентів; в) від платників податків та податкових агентів; г) від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та Національного банку України.</p>	☐
<p>17. Яка інформація від платників податків та податкових агентів використовується для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Державної фіскальної служби: а) інформація, що міститься в податкових розрахунках, інших звітних документах; б) інформація про застосування реєстраторів розрахункових операцій; в) інформація про фінансово-господарські операції платників податків; г) інформація, що міститься в податкових деклараціях, розрахунках, інших звітних документах.</p>	☐

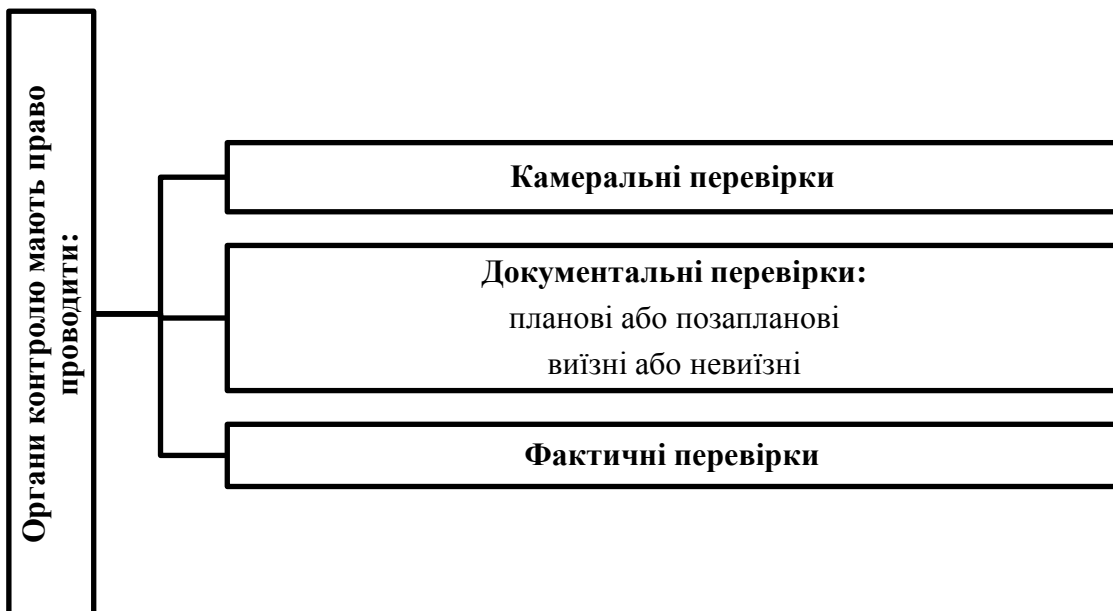
<p>18. Яка інформація надається органам Державної фіскальної служби періодично:</p> <p>а) інформація, що міститься в податкових деклараціях, розрахунках, інших звітних документах;</p> <p>б) інформація про застосування реєстраторів розрахункових операцій;</p> <p>в) інформація про фінансово-господарські операції платників податків;</p> <p>г) інформація, що міститься в податкових розрахунках, інших звітних документах.</p>	☐
<p>19. На який термін може бути продовжена виїзна документальна планова перевірка для суб'єктів малого підприємництва за рішенням керівника органу Державної фіскальної служби:</p> <p>а) 10 днів;</p> <p>б) 15 днів;</p> <p>в) 5 днів;</p> <p>г) 20 днів.</p>	☐
<p>20. Яка тривалість документальних позапланових перевірок може бути для суб'єктів малого підприємництва:</p> <p>а) 5 днів;</p> <p>б) 15 днів;</p> <p>в) 35 днів;</p> <p>г) 25 днів.</p>	☐

Тема 2.2. Перевірки, їх види та порядок проведення

План:

1. Поняття та види перевірок.
2. Порядок проведення перевірок.
3. Порядок проведення експертизи під час здійснення податкового контролю.
4. особливості оформлення результатів перевірок.

Перевірка являє собою діяльність податкових органів з аналізу і дослідження первинної облікової та звітної документації, пов'язаної зі сплатою податкових платежів, із метою перевірки своєчасної та повної сплати податків і зборів, правильного ведення податкового обліку, розрахунку сум податкових платежів, здійснення податкової звітності.

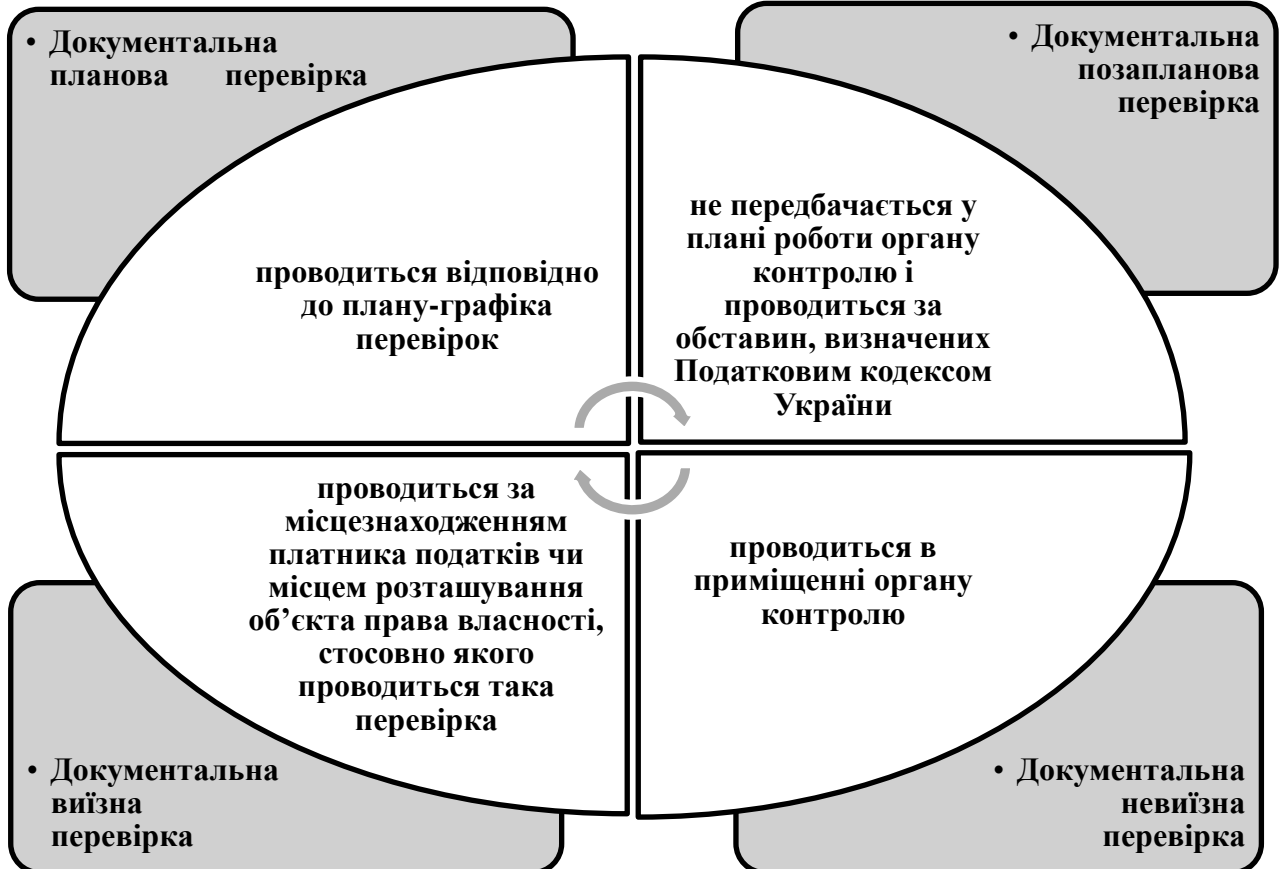

Камеральною вважається перевірка,

що проводиться у приміщенні органу контролю виключно на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунку) платника податків та даних системи електронного адміністрування податку на додану вартість (даних органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, у якому відкриваються рахунки платників у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, даних Єдиного реєстру податкових накладних та даних митних декларацій).

Документальною вважається перевірка,

предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати всіх передбачених Податковим кодексом України податків та зборів, а також додержання валютного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на органи контролю, додержання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин із працівниками (найманими особами), та яка проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачене законом, первинних документів, що використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контролювання за додержанням якого покладено на органи контролю, а також одержаних в установленому законодавством порядку органом контролю документів та податкової інформації, зокрема за результатами перевірок інших платників податків.

- **Періодичність проведення документальних планових перевірок** платників податків залежить від ступеня ризику щодо їх діяльності, який поділяють на високий, середній та незначний.
- **Платників із:**
  - ✓ **незначним ступенем ризику** вносять до плану-графіка не частіше ніж **1 раз на три календарних роки**;
  - ✓ **середнім ступенем ризику** вносять до плану-графіка не частіше ніж **1 раз на два календарних роки**;
  - ✓ **високим ступенем ризику** вносять до плану-графіка не частіше ніж **1 раз на 1 календарний рік**.

Документальною невиїзною позаплановою електронною перевіркою за заявою платника податків вважається перевірка,

що проводиться на підставі заяви, поданої платником податків до органу контролю, в якому він перебуває на податковому обліку. Заява подається за 10 календарних днів до очікуваного початку проведення електронної перевірки, але не раніше офіційного повідомлення Державною податковою службою, про запровадження проведення такої перевірки для відповідних платників податків: які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності; суб'єктів господарювання мікро-, малого, середнього підприємництва; інших платників податків.

Забороняється вилучення оригіналів первинних фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів, за винятком випадків, передбачених кримінально-процесуальним законодавством.

Фактичною вважається перевірка,

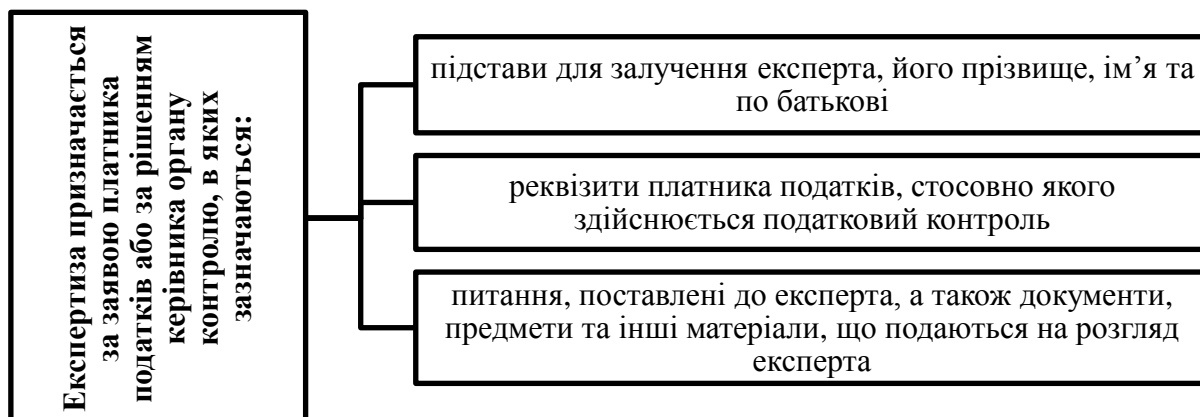
що здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розміщення господарських або інших об'єктів права власності такого платника. Така перевірка здійснюється органом контролю щодо додержання норм законодавства з питань регулювання обігу готівки, порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій, ведення касових операцій, наявності ліцензій, патентів, свідоцтв, зокрема про виробництво та обіг підакцизних товарів, додержання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин із працівниками (найманими особами).

Терміни проведення виїзних перевірок

	<p>Тривалість перевірок не повинна перевищувати 30 робочих днів для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва — 10 робочих днів, інших платників податків — 20 робочих днів.</p>
	<p>Продовження термінів проведення перевірок, можливе за рішенням керівника органу контролю не більше ніж на 15 робочих днів для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва — не більше ніж на 5 робочих днів, інших платників податків — не більше ніж на 10 робочих днів.</p>
	<p>Тривалість документальних позапланових перевірок не повинна перевищувати 15 робочих днів для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва — 5 робочих днів, для фізичних осіб — підприємців, які не мають найманих працівників, — 3 робочі дні, інших платників податків — 10 робочих днів.</p>
	<p>Продовження термінів проведення документальних позапланових перевірок можливе за рішенням керівника органу контролю не більше ніж на 10 робочих днів для великих платників податків, щодо суб'єктів малого підприємництва — не більше ніж на 2 робочих дні, інших платників податків — не більше ніж на 5 робочих днів.</p>

Експертиза під час здійснення податкового контролю

проводиться у разі, якщо для вирішення питань, що мають значення для здійснення податкового контролю, необхідні спеціальні знання в галузі науки, мистецтва, техніки, економіки та інших галузях. Залучення експерта здійснюється на договірних засадах і за рахунок коштів сторони, що є ініціатором залучення експерта.

Результати перевірок (крім камеральних та електронних перевірок) оформлюються у формі **акта** або **довідки**, які підписуються посадовими особами органу контролю і платниками податків або їх законними представниками (за наявності). У разі встановлення під час перевірки порушень складається акт. Якщо такі порушення відсутні, складається довідка.

Акт (довідка), складений за результатами перевірки та підписаний посадовими особами, які проводили перевірку, у терміни, визначені Податковим кодексом України, надається платникові податків або його законному представникові, який зобов'язаний його підписати.

Незгода платника податку

• У разі незгоди з висновками перевірки чи фактами та даними, викладеними в акті (довідці) перевірки, платник податку має право подати свої заперечення впродовж п'яти робочих днів із дня одержання акта (довідки). Такі заперечення повинен розглядати орган податкової служби впродовж п'яти робочих днів, що йдуть за днем їх одержання.

Заперечення

• Законодавець не обмежив право платника брати участь у розгляді, про що такий платник податку зазначає у поданих запереченнях.

Факти заниження або завищення

• В акті перевірки зазначаються як факти заниження, так і факти завищення податкових зобов'язань платника.

- **Передбачається право податкових органів**, а саме органів Державної податкової служби, на проведення камеральних, документальних (планових або позапланових, виїзних або невиїзних) перевірок із питань своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати податків і зборів, а також додержання валютного та іншого законодавства і фактичних перевірок.
- **Перевірки оформляються актами або довідками**, що підписуються посадовими особами органу державної податкової служби і платниками податків та їх законними представниками (за наявності).

Запитання для самоконтролю:

1. Назвіть відмінності між різними видами перевірок платників податків передбачених Податковим кодексом України.
2. На підставі чого проводиться документальна перевірка?
3. Який порядок проведення фактичної перевірки?
4. Зазначте порядок проведення камеральної перевірки?
5. Який порядок проведення документальної планової перевірки?
6. Назвіть обставини здійснюється документальної позапланової виїзної перевірки.
7. Вкажіть на обставини, при яких проводиться документальна невиїзна перевірка.
8. Назвіть строки проведення усіх видів перевірок.
9. З якою метою проводиться експертиза під час здійснення податкового контролю органами Державної фіскальної служби?
10. У якому порядку платник податків має право на оскарження результатів перевірки?

Тестові завдання до теми 2.2.

<p>1. Камеральні та документальні перевірки проводяться органами Державної фіскальної служби в межах їх повноважень виключно у випадках та в порядку, встановлених:</p> <p>а) виключно Податковим кодексом України; б) інструкціями Державної фіскальної служби України; в) Законом України «Про порядок проведення перевірок органами податкової служби України»; г) Податковим кодексом та іншими законами України.</p>	☐
<p>2. Фактичні перевірки проводяться органами Державної фіскальної служби в межах їх повноважень виключно у випадках та в порядку, встановлених:</p> <p>а) інструкціями Державної фіскальної служби України; б) Податковим кодексом та іншими законами України; в) виключно Податковим кодексом; г) Законом України «Про порядок проведення перевірок органами податкової служби України».</p>	☐
<p>3. Камеральною вважається перевірка, що проводиться:</p> <p>а) в органах Служби безпеки України; б) у приміщенні органу Державної фіскальної служби; в) на підприємстві, що перевіряється; г) у суді.</p>	☐
<p>4. Камеральна перевірка проводиться посадовими особами органу Державної фіскальної служби:</p> <p>а) без будь-якого спеціального рішення керівника підприємства або направлення на її проведення; б) за наявності спеціального рішення керівника органу Державної фіскальної служби або направлення на її проведення; в) без будь-якого спеціального рішення керівника органу Державної фіскальної служби або направлення на її проведення; г) за наявності спеціального рішення керівника підприємства або направлення на її проведення.</p>	☐
<p>5. Камеральній перевірці підлягає(-ють):</p> <p>а) дані, що є супутніми до податкової звітності; б) вся податкова звітність у вибіркового порядку; в) вся податкова звітність у суцільному порядку; г) вибіркова податкова звітність у суцільному порядку.</p>	☐

<p>6. Згода платника податків на перевірку та його присутність під час проведення камеральної перевірки:</p> <p>а) не обов'язкова, крім деяких випадків; б) є обов'язковою, крім деяких випадків; в) не обов'язкова; г) обов'язкова.</p>	☐
<p>7. До плану-графіка проведення документальних планових перевірок відбираються платники податків, які:</p> <p>а) мають ризик стати банкрутом; б) мають незначні обсяги прибутку; в) мають ризик щодо несплати податків та зборів; г) мають значні обсяги прибутку; д) мають значний ризик в діяльності.</p>	☐
<p>8. Платників податків із незначним ступенем ризику включають до плану-графіка перевірки не частіше, ніж:</p> <p>а) двічі на календарний рік; б) тричі на 1 календарний рік; в) один раз на три календарних роки; г) один раз на 1 календарний рік; д) один раз на два календарних роки.</p>	☐
<p>9. Платників податків із середнім ступенем ризику включаються до плану-графіка перевірки не частіше, ніж:</p> <p>а) двічі на 1 календарний рік б) один раз на три календарних роки; в) один раз на два календарних роки; г) тричі на 1 календарний рік; д) один раз на 1 календарний рік.</p>	☐
<p>10. Платників податків із високим ступенем ризику включають до плану-графіка перевірки не частіше, ніж:</p> <p>а) тричі на 1 календарний рік; б) двічі на 1 календарний рік; в) один раз на два календарних роки; г) один раз на три календарних роки; д) один раз на 1 календарний рік.</p>	☐
<p>11. Порядок формування та затвердження плану-графіка перевірки, перелік ризиків та їх поділ за ступенями встановлюються:</p> <p>а) місцевими органами виконавчої влади; б) регіональними відділенням Державної фінансової служби; в) керівником підприємства за поданням податкової служби; г) центральним органом Державної фінансової служби.</p>	☐
<p>12. Самозайнятих осіб включають до плану-графіка перевірки не частіше, ніж 1 раз на три календарних роки за умови, що сума сплачених податків за звітний податковий період яких становить:</p> <p>а) не більше п'ятнадцяти відсотків від задекларованого доходу; б) не менше п'ятнадцяти відсотків від задекларованого доходу; в) не менше п'яти відсотків від задекларованого доходу; г) не більше п'яти відсотків від задекларованого доходу.</p>	☐
<p>13. Про проведення документальної планової перевірки керівником органу Державної фіскальної служби приймається рішення, яке оформлюється:</p> <p>а) розпорядженням; б) інструкцією;</p>	☐

<p>в) довідкою; г) постановою; д) наказом.</p>	
<p>14. Право на проведення документальної планової перевірки платника податків надається лише у разі, коли йому вручено під розписку або надіслано рекомендованим листом із повідомленням про вручення копію документа про проведення документальної планової перевірки та письмове повідомлення із зазначенням дати початку проведення такої перевірки, не пізніше ніж за:</p> <p>а) 15 календарних днів до дня проведення зазначеної перевірки; б) 3 календарних днів до дня проведення зазначеної перевірки; в) 5 календарних днів до дня проведення зазначеної перевірки; г) 10 календарних днів до дня проведення зазначеної перевірки.</p>	☐
<p>15. У разі планування різними органами контролю у звітному періоді проведення перевірки одного й того самого платника податків така перевірка проводиться зазначеними органами:</p> <p>а) одночасно; б) у послідовності, зазначеній Податковим кодексом; в) у послідовності, зазначеній постановою КМУ; г) у послідовності, визначеній платником податків.</p>	☐
<p>16. Порядок координації проведення планових виїзних перевірок органами виконавчої влади, уповноваженими здійснювати контроль за нарахуванням та сплатою податків та зборів, визначається:</p> <p>а) місцевими органами виконавчої влади; б) Кабінетом Міністрів України; в) Контрольно-ревізійним управлінням; г) Державною фіскальною службою України.</p>	☐
<p>17. Документальна позапланова виїзна перевірка, що проводиться виключно щодо законності декларування заявленого до відшкодування з бюджету ПДВ, здійснюється за наявності від'ємного значення з податку на додану вартість, яке становить:</p> <p>а) більше ніж 50 тис. гривень; б) більше ніж 100 тис. гривень; в) більше ніж 200 тис. гривень; г) більше ніж 150 тис. гривень.</p>	☐
<p>18. Документальна позапланова невиїзна перевірка проводиться посадовими особами органу Державної фіскальної служби виключно на підставі:</p> <p>а) рішення керівника підприємства; б) рішення податкової міліції; в) рішення керівника органу Державної фіскальної служби; г) рішення керівника податкової інспекції.</p>	☐
<p>19. Присутність платників податків під час проведення документальних невиїзних перевірок:</p> <p>а) не обов'язкова, крім деяких випадків; б) є обов'язковою, крім деяких випадків; в) не обов'язкова; г) є обов'язковою.</p>	☐
<p>20. Фактична перевірка може проводитись:</p> <p>а) на підставі рішення головного бухгалтера; б) на підставі рішення керівника органу податкової служби; в) на підставі рішення керівника підприємства; г) на підставі рішення платника податку.</p>	☐

Тема 2.3. Погашення податкового боргу платників податків

План:

1. Джерела сплати грошових зобов'язань та порядок погашення податкового боргу платника податків.
2. Зміст, особливості виникнення та припинення податкової застави. Адміністративний арешт майна.
3. Порядок погашення грошових зобов'язань та податкового боргу. Списання безнадійного податкового боргу.
4. Облік податкового боргу в органах Державної фіскальної служби України. Терміни давності та особливості їх застосування.

Джерелами самостійної сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків

є будь-які власні кошти, зокрема ті, що отримані від продажу товарів (робіт, послуг), майна, випуску цінних паперів, зокрема корпоративних прав, одержані як позика (кредит), та з інших джерел, а також суми надміру сплачених платежів до відповідних бюджетів.

- **Джерелом самостійної сплати грошових зобов'язань із податку на додану вартість** є суми коштів, що обліковуються в системі електронного адміністрування податку на додану вартість.
  - **Сплата грошових зобов'язань або погашення податкового боргу** платника податків із відповідного платежу може бути здійснена також за рахунок надміру сплачених сум такого платежу (без заяви платника) або за рахунок помилково та/або надміру сплачених сум з інших платежів (на підставі відповідної заяви платника) до відповідних бюджетів.
  - **Джерелом погашення податкового боргу** банків, небанківських фінансових установ, зокрема страхових організацій, можуть бути кошти у сумі, що не перевищує суму їх власного капіталу (без урахування страхових та прирівняних до них обов'язкових резервів, сформованих відповідно до законів).
  - **Не можуть бути джерелом погашення податкового боргу**, крім погашення податкового боргу з податку на додану вартість, кошти на рахунку платника в системі електронного адміністрування податку на додану вартість.
  - **Джерелами погашення податкового боргу** платника податків є будь-яке майно такого платника податків з урахуванням обмежень, визначених Податковим кодексом України, а також іншими законодавчими актами.
  - **Спрямування коштів платником податків** на погашення грошового зобов'язання **перед погашенням податкового боргу забороняється**, крім випадків спрямування цих коштів на виплату заробітної плати та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Не можуть бути використані як джерела погашення податкового боргу платника податків:

майно платника податків, надане ним у заставу іншим особам, якщо така застава зареєстрована згідно із законом у відповідних державних реєстрах до моменту виникнення права податкової застави;

майно, яке належить на правах власності іншим особам та перебуває у володінні або користуванні платника податків, зокрема майно, передане платнику податків у лізинг (оренду), схов (відповідальне зберігання) тощо;

майнові права інших осіб, надані платнику податків у користування або володіння, а також немайнові права, зокрема права інтелектуальної (промислової) власності, передані в користування такому платнику податків без права їх відчуження;

кошти кредитів або позик, наданих платнику податків кредитно-фінансовою установою, що обліковуються на позичкових рахунках, відкритих на користь такого платника податків;

майно, внесене до складу цілісних майнових комплексів державних підприємств, які не підлягають приватизації, зокрема казенних підприємств;

майно, вільний обіг якого заборонено згідно із законодавством України;

майно, що не може бути предметом застави відповідно до Закону України «Про заставу»;

кошти інших осіб, надані платнику податків у вклад (депозит) або довірче управління, а також власні кошти юридичної особи, що використовуються для виплат заборгованості з основної заробітної плати за фактично відпрацьований час фізичним особам, які перебувають у трудових відносинах із такою юридичною особою.

- Для забезпечення виконання платником податків своїх обов'язків, визначених Податковим кодексом України, майно платника податків, який має податковий борг, передається у податкову заставу.
- **Право податкової застави виникає згідно з Податковим кодексом України та не потребує письмового оформлення.**
- У разі якщо податковий борг виник за операціями, що виконувалися в межах договорів про спільну діяльність, у податкову заставу передається майно платника податків, який згідно з умовами договору був відповідальним за перерахування податків до бюджету та/або майно, яке внесене у спільну діяльність та/або є результатом спільної діяльності платників податків.
- У разі недостатності майна такого платника податків у податкову заставу передається майно інших учасників договору про спільну діяльність у розмірах, пропорційних їх участі у такій спільній діяльності.

Право податкової застави виникає у разі:

несплати у терміни, встановлені Податковим кодексом України, суми грошового зобов'язання, самостійно визначеної платником податків у податковій декларації, —
з дня, що йде за останнім днем зазначеного терміну

несплати у терміни, встановлені ПКУ, суми грошового зобов'язання, самостійно визначеної органом контролю, —
з дня виникнення податкового боргу

Майно платника податків звільняється з податкової застави з дня:

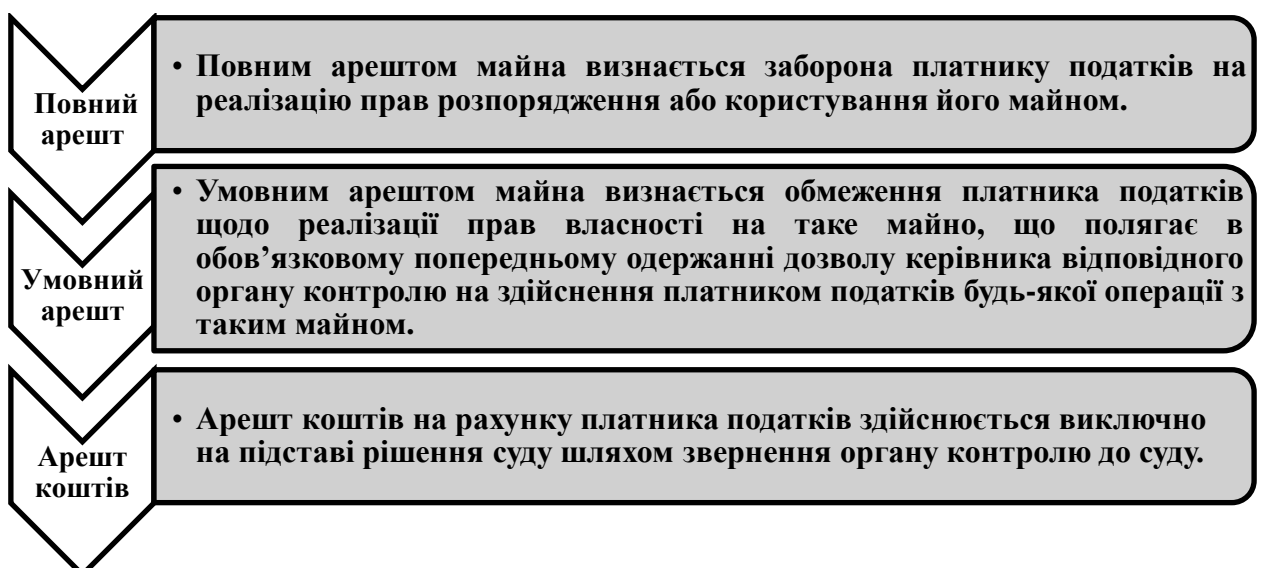
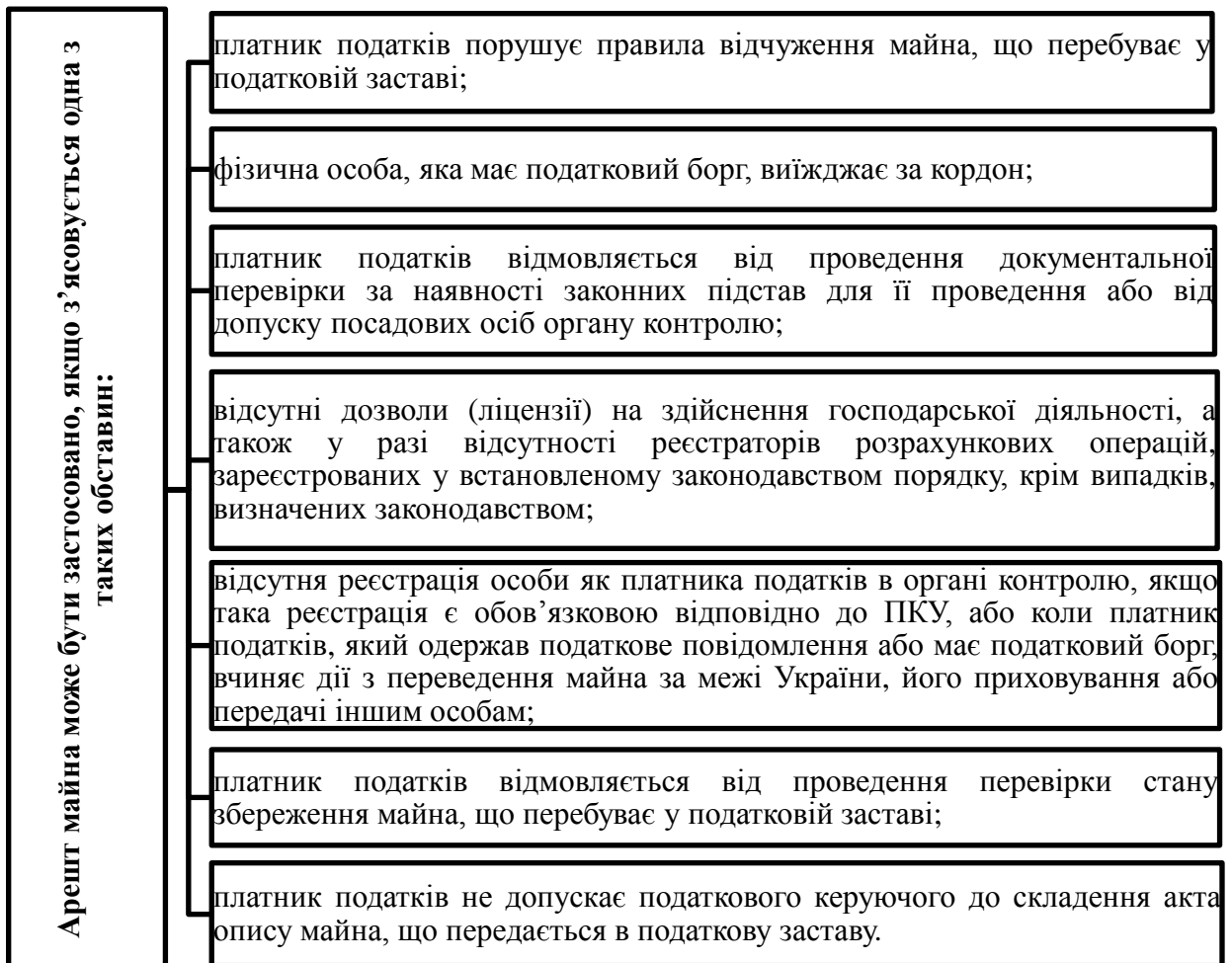
одержання органом контролю підтвердження повного погашення суми податкового боргу в установленому законодавством порядку;

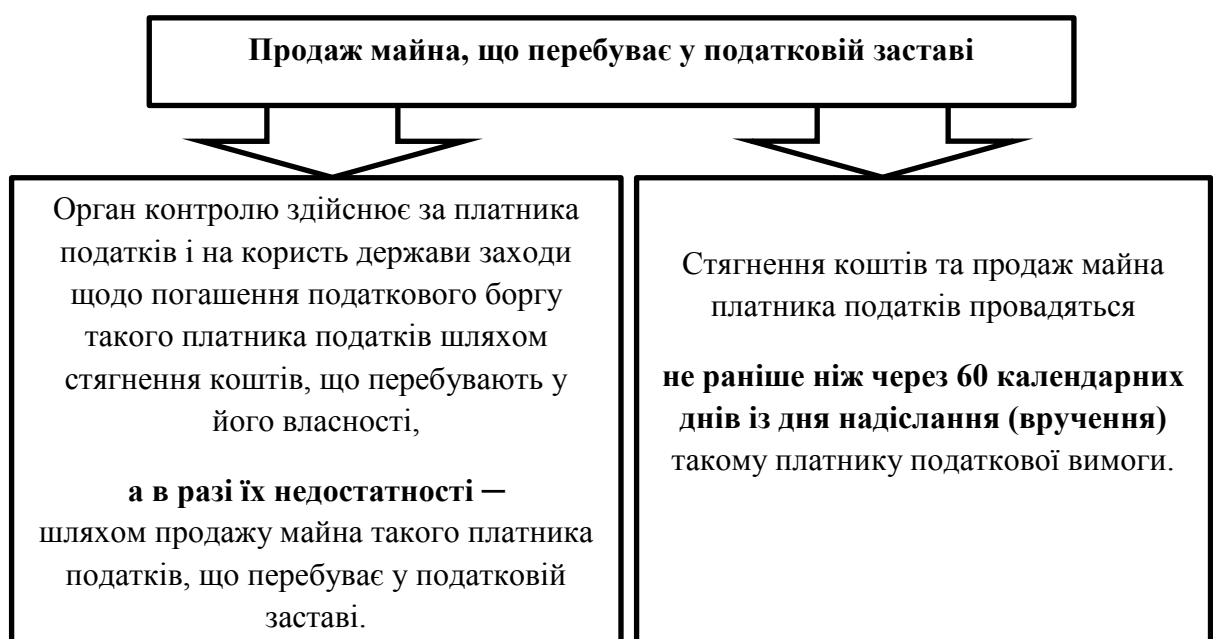
визнання податкового боргу безнадійним;

набрання законної сили відповідним рішенням суду про припинення податкової застави у межах процедур, визначених законодавством із питань банкрутства;

одержання платником податків рішення відповідного органу про скасування раніше прийнятих рішень щодо нарахування суми грошового зобов'язання або його частини (пені та штрафних санкцій) внаслідок проведення процедури адміністративного або судового оскарження.

Адміністративний арешт майна платника податків є винятковим способом забезпечення виконання платником податків його обов'язків, визначених законом.

Продаж майна платника податків на публічних торгах здійснюється у такому порядку:

майно, яке може бути згруповано та стандартизовано, підлягає продажу за кошти виключно на біржових торгах, які проводяться біржами, створеними відповідно до закону і визначеним органом контролю на конкурсних засадах;

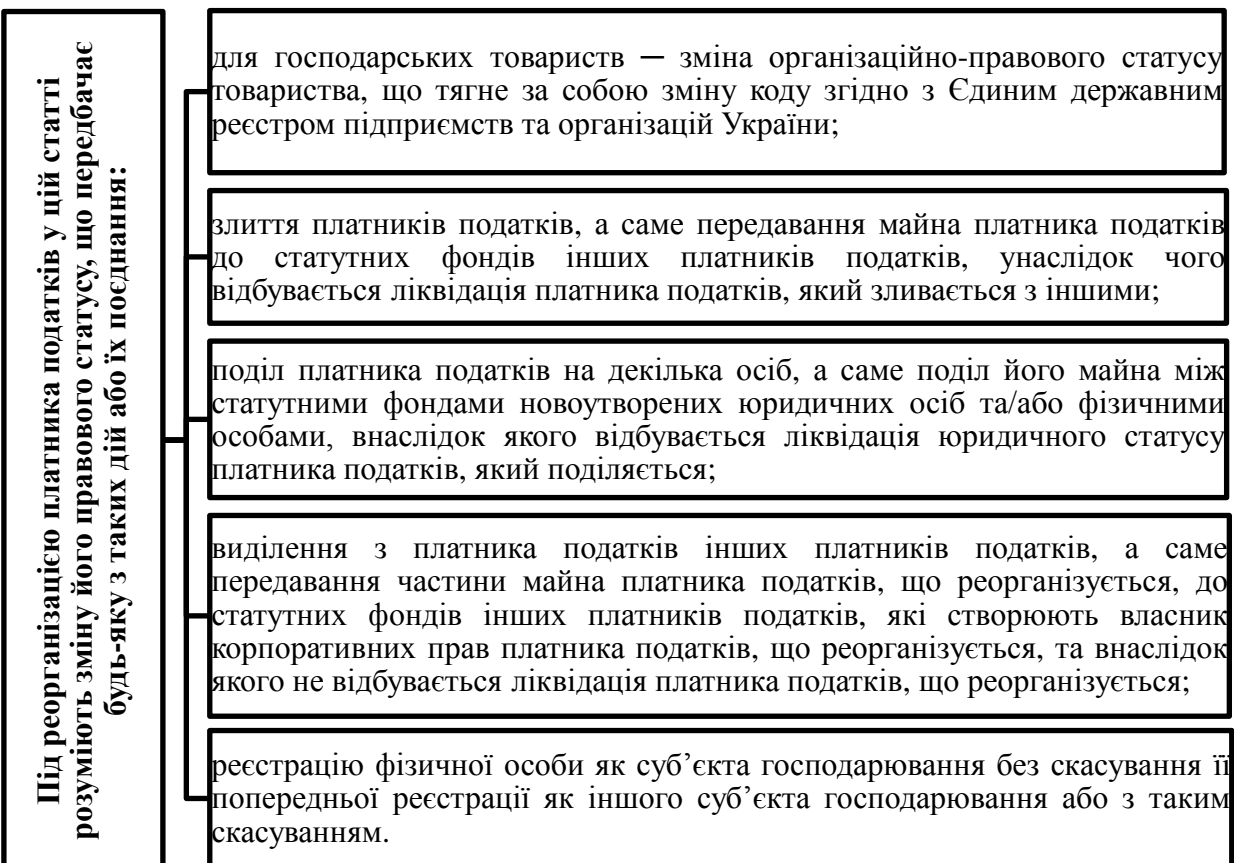
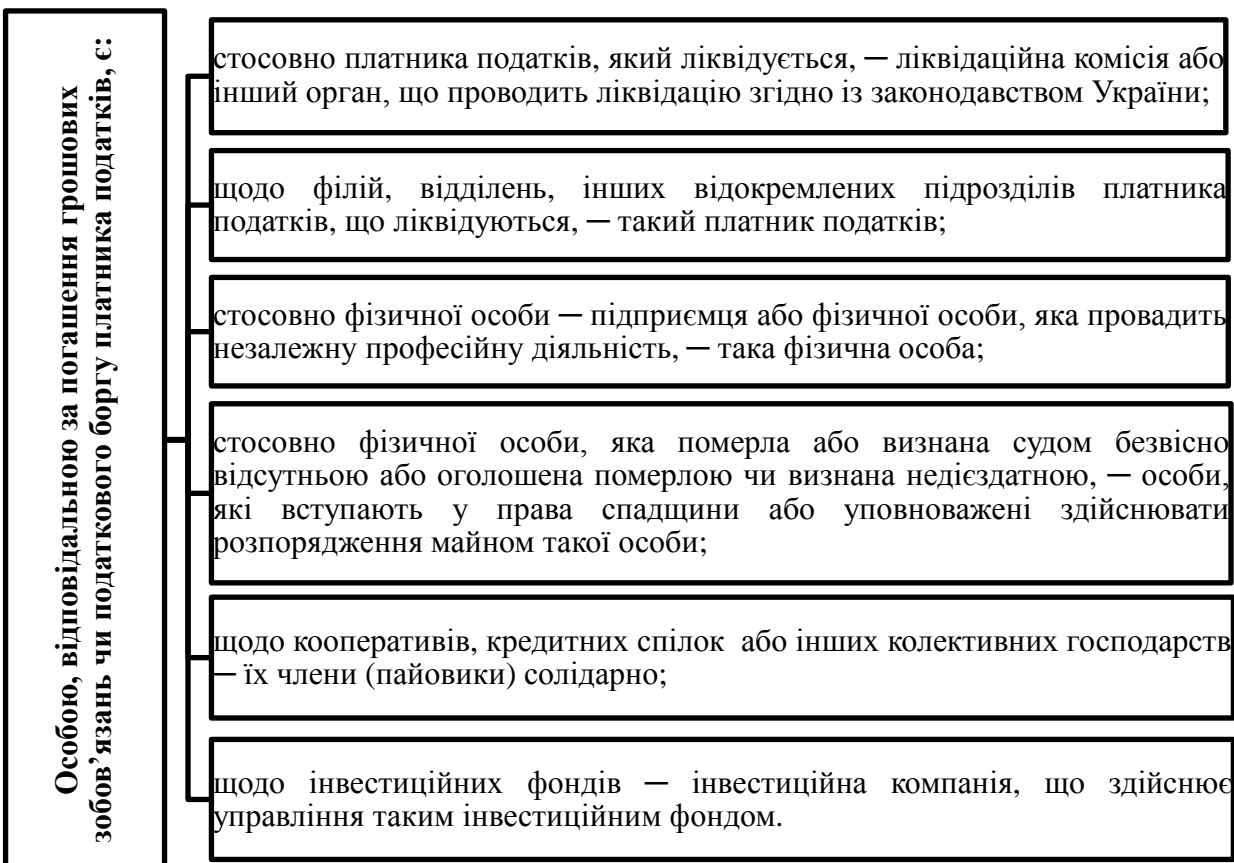
цінні папери — на фондових біржах у порядку, встановленому Законом України «Про цінні папери та фондовий ринок»;

інше майно, об'єкти рухомого чи нерухомого майна, а також цілісні майнові комплекси підприємств підлягають продажу за кошти виключно на цільових аукціонах, які організуються за поданням відповідного органу контролю на зазначених біржах.

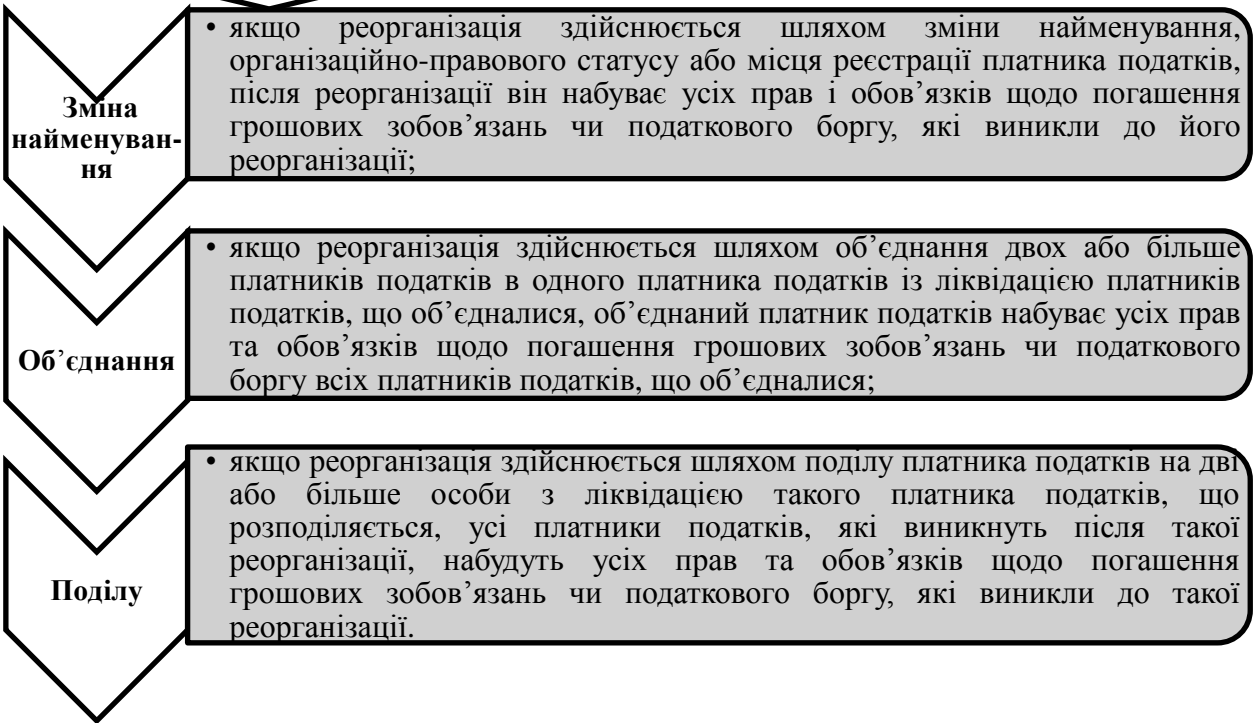
У разі якщо сума коштів, одержана від продажу майна комунального підприємства, не покриває суму його податкового боргу і витрат, пов'язаних з організацією та проведенням публічних торгів, або у разі відсутності у такого боржника власного майна, **орган контролю зобов'язаний звернутися до органу місцевого самоврядування чи органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить майно такого платника податків, із поданням щодо прийняття рішення про:**

- виділення коштів місцевого бюджету на сплату податкового боргу такого платника податків. Рішення про фінансування таких витрат розглядається на найближчій сесії відповідної ради;
- затвердження плану досудової санації такого платника податків, що передбачає погашення його податкового боргу;
- ліквідацію такого платника податків та призначення ліквідаційної комісії;
- прийняття сесією відповідної ради рішення щодо порушення справи про банкрутство платника податків.

У разі якщо власник платника податків або уповноважений ним орган приймає рішення про реорганізацію такого платника податків, грошові зобов'язання чи податковий борг підлягає врегулюванню в такому порядку:

1. розподіл суми грошових зобов'язань або податкового боргу між платниками податків, що виникають у результаті реорганізації, з урахуванням очікуваної прибутковості (ліквідності) кожного такого платника податків без застосування принципу пропорційного розподілу, встановленого пунктами 98.2 і 98.3 Податкового кодексу України;

2. установлення солідарної відповідальності за сплату грошових зобов'язань платника податків, який реорганізується, щодо всіх осіб, утворених у процесі реорганізації, що спричинює застосування режиму податкової застави щодо всього майна таких осіб;

У разі коли орган контролю установлює, що план реорганізації призводить або може у майбутньому призвести до неналежного погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу, він має право прийняти рішення про:

3. погашення грошових зобов'язань або податкового боргу, забезпечених податковою заставою, до проведення такої реорганізації;

4. поширення права податкової застави на майно платника податків, який створюється шляхом об'єднання інших платників податків, якщо один або більше з них мали грошові зобов'язання або податковий борг, забезпечений податковою заставою.

Виконання грошових зобов'язань та/або погашення податкового боргу фізичної особи (зокрема фізичної особи — підприємця, фізичної особи, яка провадить незалежну професійну діяльність) **у разі її смерті або оголошення судом померлою** здійснюється її спадкоємцями, які прийняли спадщину (крім держави), в межах вартості майна, що успадковується, та пропорційно частці у спадщині на дату її відкриття.

Розстроченням, відстроченням грошових зобов'язань або податкового боргу є перенесення термінів сплати платником податків його грошових зобов'язань або податкового боргу під відсотки, розмір яких дорівнює розміру пені, визначеному пунктом 129.4 статті 129 Податкового кодексу України.

Рішення про розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань чи податкового боргу у межах одного бюджетного року приймається у такому порядку:

- ✓ **стосовно загальнодержавних податків та зборів** — керівником органу контролю;
- ✓ **стосовно місцевих податків і зборів** — керівником органу контролю та затверджується фінансовим органом місцевого органу виконавчої влади, до бюджету якого зараховуються такі місцеві податки чи збори.

Договори про розстрочення (відстрочення) можуть бути дотерміново розірвані:

з ініціативи платника податків — при дотерміновому погашенні розстроченої суми грошового зобов'язання та податкового боргу або відстроченої суми грошового зобов'язання або податкового боргу, щодо яких була досягнута домовленість про розстрочення, відстрочення;

з ініціативи органу контролю в разі, якщо з'ясовано, що інформація, подана платником податків при укладенні зазначених договорів, виявилася недостовірною, перекрученою або неповною;

з ініціативи органу контролю в разі, якщо платник податків визнається таким, що має податковий борг із грошових зобов'язань, які виникли після укладення зазначених договорів;

з ініціативи органу контролю в разі, якщо платник податків порушує умови погашення розстроченого грошового зобов'язання чи податкового боргу або відстроченого грошового зобов'язання чи податкового боргу.

Списанню підлягає безнадійний податковий борг, зокрема пеня та штрафні санкції, нараховані на такий податковий борг.

Під терміном «безнадійний» розуміють:

податковий борг платника податку, визнаного в установленому порядку банкрутом, вимоги щодо якого не були задоволені у зв'язку з недостатністю майна банкрута;

податковий борг фізичної особи, яка:

- визнана у судовому порядку недієздатною, безвісно відсутньою або оголошена померлою, у разі недостатності майна, на яке може бути звернуто стягнення згідно із законом;
- померла, у разі недостатності майна, на яке може бути звернуто стягнення згідно із законом;
- понад 720 днів перебуває у розшуку;

податковий борг платника податків, стосовно якого минув термін давності, встановлений Податковим кодексом України;

податковий борг платника податків, що виник внаслідок обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин);

податковий борг платника податків, щодо якого до Державного реєстру внесено запис про його припинення на підставі рішення суду, а для банків — на підставі рішення Фонду гарантування вкладів фізичних осіб про затвердження звіту про завершення ліквідації банку або рішення Національного банку України про затвердження ліквідаційного балансу, ухвалення остаточного звіту ліквідатора і завершення ліквідаційної процедури.

Грошове зобов'язання може бути нараховане або провадження у справі про стягнення такого податку може бути розпочате без додержання терміну давності, якщо:

податкову декларацію за період, упродовж якого виникло податкове зобов'язання,
не було подано

посадову особу платника податків (фізичну особу — платника податків)
засуджено за ухилення від сплати зазначеного грошового зобов'язання або у кримінальному провадженні винесено рішення про його закриття з нереабілітуючих підстав, що набрало законної сили

Для забезпечення контролю за повнотою та своєчасністю розрахунків платників за належними платежами до бюджету ведеться оперативний облік платежів згідно з кодами бюджетної класифікації за доходами.

**Основні звітні показники
податкового боргу:**

податковий борг на початок періоду – це сума податкового боргу, що зафіксована на перший день визначеного періоду за певною кількістю боржників;

сформований податковий борг за період – це сума податкового боргу, що виникла впродовж визначеного періоду, без врахування сум, які призвели до зменшення податкового боргу за той самий період;

зменшено податковий борг за період – це сума всіх платежів, які упродовж визначеного періоду призвели до зменшення податкового боргу (незалежно від термінів і типів податкового боргу, в рахунок яких було зараховане таке зменшення);

податковий борг на кінець періоду – це сума податкового боргу, що зафіксована на початок визначеного періоду за певною кількістю боржників, збільшена на суму сформованого податкового боргу за період та зменшена на суму, зараховану як погашення (зменшення) податкового боргу за такий період;

новостворений податковий борг на кінець періоду – це та частина суми сформованого податкового боргу за період, що відповідно до існуючого порядку обліку платежів у картках особових рахунків платників податків залишилася непогашеною на останній день такого періоду.

Джерелами самостійної сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків є будь-які власні кошти, зокрема ті, що отримані від продажу товарів (робіт, послуг), майна, випуску цінних паперів, зокрема корпоративних прав, одержані як позика (кредит), та з інших джерел, а також суми надміру сплачених платежів до відповідних бюджетів.

Запитання для самоконтролю:

1. Назвіть джерела самостійної сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків згідно норм Податкового кодексу України.
2. Назвіть джерела погашення податкового боргу за рішенням органу стягнення згідно норм Податкового кодексу України.
3. Чи належить стягнення дебіторської заборгованості до основних джерел погашення податкового боргу? Обґрунтуйте відповідь згідно Податкового кодексу України.
4. Дайте визначення поняття «податкова застава». Як вона здійснюється та у яких випадках застосовується?
5. Назвіть випадки застосування адміністративного арешту майна.
6. Назвіть порядок продажу майна платника податків на публічних торгах?
7. Що таке ліквідація та реорганізацією платника податків?
8. Назвіть осіб, відповідальною за погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу.
9. Назвіть порядок та особливості розстрочення податкового боргу платника податків.
10. Обґрунтуйте критерії визнання податкового боргу безнадійним.

Тестові завдання до теми 2.3

<p>1. Що є джерелами самостійної сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків:</p> <p>а) кошти інших осіб, надані платнику податків у вклад (депозит) або довірче управління;</p> <p>б) кошти, отримані від продажу товарів та майна;</p> <p>в) кошти кредитів або позик, надані платнику податків кредитно-фінансовими установами;</p> <p>г) майнові права інших осіб, надані платнику податків у користування або володіння.</p>	☐
<p>2. Джерелами погашення податкового боргу платника податків відповідно до Податкового кодексу України є:</p> <p>а) майнові права інших осіб, надані платнику податків у користування або володіння;</p> <p>б) будь-яке майно такого платника податків з урахуванням обмежень, визначених Податковим кодексом України, а також іншими законодавчими актами;</p> <p>в) майно платника податків, надане ним у заставу іншим особам;</p> <p>г) немайнові права, зокрема права інтелектуальної власності, передані в користування такому платнику податків без права їх відчуження.</p>	☐
<p>3. Коли виникає право податкової застави, у разі несплати у встановлені строки суми грошового зобов'язання, самостійно визначеної платником податків у податковій декларації:</p> <p>а) із дня виникнення податкового боргу;</p> <p>б) з останнього дня зазначеного строку;</p> <p>в) із дня, що йде за останнім днем зазначеного строку;</p> <p>г) із дня, що йде за днем виникнення податкового боргу.</p>	☐
<p>4. Погашення яких грошових зобов'язань не забороняються перед погашенням податкового боргу:</p> <p>а) виплата дивідендів;</p> <p>б) зобов'язання перед постачальниками;</p> <p>в) виплата заробітних плат і єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;</p> <p>г) погашення короткострокових кредитів.</p>	☐
<p>5. Чи може бути здійснена сплата грошових зобов'язань або погашення</p>	☐

<p>податкового боргу платника податків із відповідного платежу за рахунок надміру сплачених сум такого платежу:</p> <p>а) так, лише за рішенням центрального органу Державної фіскальної служби; б) так; в) ні; г) так, якщо платник податків раніше не мав заборгованості перед бюджетом.</p>	☐
<p>6. Що орган стягнення може визначити додатковим джерелом погашення суми податкового боргу:</p> <p>а) прострочену дебіторську заборгованість; б) резервний капітал; в) майно платника податків, надане ним у заставу іншим особам; г) дебіторську заборгованість платника податків, строк погашення якої настав.</p>	☐
<p>7. Чи може грошове зобов'язання або податковий борг платника податків поступатися третім особам:</p> <p>а) ні; б) так, лише за рішенням центрального органу Державної фіскальної служби; в) так; г) так, лише за рішенням податкового керуючого.</p>	☐
<p>8. Який орган стягнення здійснює заходи з погашення податкового боргу платників податків – фізичних осіб:</p> <p>а) центральний орган Державної фіскальної служби; б) Державна виконавча служба; в) вища організація; г) Державна податкова адміністрація.</p>	☐
<p>9. На що поширюється право податкової застави:</p> <p>а) майно, що перебуває у володінні або користуванні платника податків, але належить на правах власності іншим особам; б) майно платника податків, внесене до складу цілісних майнових комплексів державних підприємств, які не підлягають приватизації; в) майно, що не може бути предметом застави відповідно до Закону України «Про заставу»; г) будь-яке майно платника податків, що перебуває в його власності у день виникнення такого права.</p>	☐
<p>10. Хто має право приймати рішення про опис майна в податкову заставу:</p> <p>а) податковий керуючий; б) розпорядник майна; в) керівник органу Державної фіскальної служби; г) власник майна.</p>	☐
<p>11. Яким документом оформляється опис майна, на яке поширюється право податкової застави:</p> <p>а) актом поширення права податкової застави; б) актом податкової застави; в) актом опису майна; г) повідомленням про опис майна.</p>	☐
<p>12. Хто з посадових осіб органів Державної фіскальної служби має право складати акти опису майна в податкову заставу:</p> <p>а) податковий керуючий; б) виконавчий орган Державної фіскальної служби; в) керівник органу Державної фіскальної служби; г) керівник державної виконавчої служби.</p>	☐

<p>13. Якщо у платника податків обліковується податковий борг, на яку суму необхідно здійснити опис майна в податкову заставу:</p> <p>а) на суму майна платника податків, первісна вартість якого відповідає сумі податкового боргу;</p> <p>б) на суму майна, на яке платник податків набуває право власності у майбутньому;</p> <p>в) на суму будь-якого майна платника податків, балансова вартість якого відповідає сумі податкового боргу;</p> <p>г) на суму майна платника податків, залишкова вартість якого відповідає сумі податкового боргу.</p>	☐
<p>14. Орган Державної фіскальної служби зобов'язаний зареєструвати податкову заставу у відповідному державному реєстрі:</p> <p>а) за рахунок Державної фіскальної служби;</p> <p>б) за рахунок бюджету;</p> <p>в) за рахунок платника податків;</p> <p>г) безоплатно.</p>	☐
<p>15. Хто визначає порядок призначення та звільнення, а також функції та повноваження податкового керуючого:</p> <p>а) керівник органу Державної фіскальної служби;</p> <p>б) Кабінет Міністрів України;</p> <p>в) центральний орган Державної фіскальної служби;</p> <p>г) Державна податкова адміністрація.</p>	☐
<p>16. Що входить до основних функцій податкового керуючого:</p> <p>а) відчуження майна;</p> <p>б) перевірка стану збереження майна, що перебуває в податковій заставі;</p> <p>в) прийняття рішення про включення майна до акта опису;</p> <p>г) накладення рішення про арешт майна.</p>	☐
<p>17. На який строк, за рішенням суду, можуть бути зупинені видаткові операції на рахунках платників податків:</p> <p>а) не більше ніж один місяць;</p> <p>б) не більше ніж два місяці;</p> <p>в) до трьох місяців;</p> <p>г) не більше ніж шість місяців.</p>	☐
<p>18. Чи може бути достроково скасовано рішення про зупинення видаткових операцій на рахунках платників податків:</p> <p>а) лише за рішенням центрального органу Державної фіскальної служби;</p> <p>б) лише за рішенням податкового керуючого;</p> <p>в) ні;</p> <p>г) так.</p>	☐
<p>19. Чи має право платник податків відчужувати майно, що перебуває у податковій заставі:</p> <p>а) має право за власною ініціативою;</p> <p>б) не має права;</p> <p>в) лише за згодою органу Державної фіскальної служби;</p> <p>г) у разі якщо орган Державної фіскальної служби упродовж 20 днів не надав відповіді.</p>	☐
<p>20. Чи може здійснюватися заміна предмета застави:</p> <p>а) за рішенням платника податків;</p> <p>б) згідно з рішенням суду;</p> <p>в) за згодою органу Державної фіскальної служби;</p> <p>г) за згодою податкового керуючого.</p>	☐

Глава 3. Грошові зобов'язання платників податків, порядок їх сплати та оскарження рішень органів контролю

Тема 3.1. Відповідальність за порушення вимог оподаткування

План:

1. Поняття та особливості податкових правопорушень.
2. Поняття та види відповідальності за порушення податкового законодавства.
3. Фінансова, адміністративна та кримінальна відповідальність за вчинення суб'єктами господарювання податкових правопорушень.
4. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів, а також страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування.

Податкові правопорушення

це протиправні діяння (дія чи бездіяльність) платників податків, податкових агентів, та/або їх посадових осіб, а також посадових осіб органів контролю, які призвели до невиконання або неналежного виконання вимог, установлених ПКУ та іншим законодавством, контроль за додержанням якого покладено на органи контролю.

Особи, які притягаються до відповідальності за вчинення правопорушень

Платники податків, податкові агенти та/або їх посадові особи несуть відповідальність у разі вчинення порушень, визначених законами з питань оподаткування та іншим законодавством, контроль за додержанням якого покладено на органи контролю.

За порушення законів із питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на органи контролю, застосовуються такі види юридичної відповідальності:

фінансова відповідальність

адміністративна відповідальність

кримінальна відповідальність

Фінансова відповідальність за порушення законів із питань оподаткування та іншого законодавства встановлюється та застосовується згідно з ПКУ та іншими законами, у вигляді штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) та/або пені.

Граничні терміни давності для застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) до платників податків відповідають термінам давності для нарахування податкових зобов'язань, тобто **1 095 календарних днів** із дня виникнення податкового боргу.

Фінансова відповідальність

У разі вчинення платником податків двох або більше порушень законів із питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на органи контролю, **штрафні (фінансові) санкції (штрафи) застосовуються за кожне вчинене разове та тривале порушення окремо.**

У разі застосування органами контролю до платника податків штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) за порушення законів із питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за додержанням якого покладено на органи контролю, такому платнику податків **надсилаються (вручаються) податкові повідомлення-рішення.**

Адміністративна відповідальність —

вид юридичної відповідальності, що виражається у застосуванні повноважними органами та посадовими особами конкретних адміністративних стягнень до осіб, які вчинили адміністративні правопорушення (проступки).

Основними рисами, що характеризують адміністративну відповідальність, є:

тобто вона має власну нормативно-правову основу;

підставою адміністративної відповідальності є адміністративне правопорушення;

суб'єктами адміністративної відповідальності можуть бути як фізичні особи, так і колективні освіти;

за адміністративні проступки передбачені адміністративні стягнення;

адміністративні стягнення застосовуються широким колом уповноважених органів і посадових осіб: виконавчої влади, місцевого самоврядування, їх посадовими особами, судами (суддями) та ін.;

адміністративні стягнення накладаються органами і посадовими особами та непокора їм щодо служби або роботі осіб-правопорушників;

застосування адміністративного стягнення не спричинює судимості і звільнення з роботи;

заходи адміністративної відповідальності застосовуються відповідно до законодавства, що регламентує провадження у справах про адміністративні правопорушення.

У Кодексі про адміністративні правопорушення України закріплені такі види адміністративних стягнень:

попередження — офіційно осуд правопорушника, оформлене письмово або зафіксоване іншим чином;

штраф — стягнення з порушника певної грошової суми в дохід держави;

оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення — полягає в його примусовому вилученні та подальшій реалізації з передаванням вирученої суми колишньому власникові з відрахуванням витрат із реалізації вилученого предмета;

конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення — примусове, безоплатне звернення цього предмета в дохід держави;

позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину (керування транспортним засобом, право полювання);

виправні роботи терміном до 2 місяців із відбуванням їх за місцем постійної роботи правопорушника і з відрахуванням до 20 % його заробітку в дохід держави. Цей вид покарання застосовується лише у судовому порядку;

адміністративний арешт до 15 діб із використанням на фізичних роботах без їх оплати. Призначається лише в судовому порядку. Не застосовується: до вагітних жінок, жінок, які мають дітей до 12 років, неповнолітніх, інвалідів I і II груп.

1. адміністративні комісії при виконавчих комітетах, районних, міських, районних у містах рад, що розглядають усі справи про адміністративні правопорушення, за винятком тих, які належать до компетенції інших органів (адміністративні правопорушення у сфері оподаткування не розглядаються вищезазначеними виконками);

2. органи внутрішніх справ, органи державних інспекцій та інші уповноважені органи, які розглядають справи, віднесені до їх компетенції законодавством. Під іншими уповноваженими органами необхідно розуміти і Державну податкову службу України;

Система органів, що розглядають справи про адміністративні проступки, визначена Кодексом про адміністративні правопорушення. До них відносять:

3. виконавчі комітети сільських і селищних рад (адміністративні правопорушення у сфері оподаткування не розглядаються вищезазначеними виконками);

4. районні (міські) суди (судді) (розглядають адміністративні правопорушення у сфері оподаткування за позовами і скаргами).

Підставою для провадження у справі є протокол про адміністративне правопорушення, що складається уповноваженою посадовою особою. Протокол не складається у тому випадку, коли, наприклад, стягується штраф на місці і правопорушник цього не заперечує.

Установлено такий порядок виконання постанови про накладення адміністративного стягнення: штраф повинен бути сплачений порушником не пізніше 15 днів із дня вручення постанови про його призначення.

Постанови про оплатне вилучення предмета, про конфіскацію, про позбавлення спеціальних прав, про виправні роботи виконуються уповноваженими на це органами в порядку, встановленому законодавством.

Постанова про адміністративний арешт виконується органами внутрішніх справ.

Кримінальні санкції застосовуються за податкові злочини.

У цей час подібні діяння регулюються ст. 212 і 212-1 Кримінального кодексу України (ухилення від сплати податків).

- **Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів** - карається штрафом від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю терміном до трьох років.
- **Ухилення від сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування** - карається штрафом від п'ятисот до тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю терміном до трьох років.

Відповідальність за ст. 212 і 212-1 Кримінального кодексу України може наставати лише за сукупністю обов'язкових умов, коли:

неоплачені податки, збори, інші обов'язкові платежі входять до системи оподаткування і введені в установленому законом порядку;

об'єкт оподаткування передбачений відповідним законом;

об'єкт оподаткування передбачений відповідним законом;

механізм справляння податків і зборів (обов'язкових платежів), їх ставки і пільги щодо оподаткування визначені законами про оподаткування.

Запитання для самоконтролю:

1. Дати визначення понять: «податкове правопорушення» та «податкова відповідальність».
2. Назвіть приклади порушень податкового законодавства, визначених Податковим кодексом України.
3. Визначіть види юридичної відповідальності, які застосовуються до осіб, що вчинили податкові правопорушення.
4. Назвіть строки давності для застосування штрафних санкцій передбачених Податковим кодексом України.
5. Чи можна накладати різні види штрафних санкцій за вчинення одного правопорушення?
6. Як і ким застосовуються штрафні санкції у разі вчинення кількох податкових правопорушень?
7. Який порядок сплати штрафних санкцій у разі порушення правил сплати податків?
8. Які наслідки матиме порушення встановленого порядку взяття на облік в органах Державної фіскальної служби?
9. За які порушення податкового законодавства передбачена адміністративна відповідальність?
10. За які порушення податкового законодавства передбачена кримінальна відповідальність? Наведіть конкретні приклади, посилаючись на норми Кримінального кодексу України.

Тестові завдання до теми 3.1

<p>1. Податкове правопорушення — це:</p> <p>а) протиправні діяння (дія чи бездіяльність) платників податків, податкових агентів, та/або їх посадових осіб, а також посадових осіб органів контролю, що призвели до невиконання або неналежного виконання вимог, встановлених Податковим кодексом України;</p> <p>б) бездіяльність платників податків;</p> <p>в) протиправні діяння податкових агентів, що призвели до неналежного виконання вимог, встановлених Податковим кодексом України;</p> <p>г) протиправні діяння чи бездіяльність посадових осіб;</p> <p>д) протиправні діяння (дія чи бездіяльність) фізичних осіб, податкових агентів, та/або їх посадових осіб.</p>	☐
<p>2. Контроль за дотриманням вимог, установлених Податковим кодексом України, покладено на:</p> <p>а) органи контролю та податкові органи;</p> <p>б) органи контролю;</p> <p>в) посадових осіб податкових органів;</p> <p>г) податкових агентів.</p>	☐
<p>3. Особами, які несуть відповідальність за вчинення податкових правопорушень, є:</p> <p>а) платники податків та органи контролю;</p> <p>б) платники податків;</p> <p>в) платники податків, податкові агенти та/або їх посадові особи;</p> <p>г) податкові агенти та платники податків;</p> <p>д) податкові агенти та/або їх посадові особи.</p>	☐
<p>4. Які види відповідальності передбачаються за порушення законів із питань оподаткування:</p> <p>а) адміністративна, фінансова, матеріальна;</p>	☐

<p>б) фінансова, адміністративна, кримінальна; в) цивільно-правова, фінансова, адміністративна; г) фінансова, кримінальна; д) адміністративна, кримінальна, матеріальна.</p>	☐
<p>5. Види фінансових стягнень: а) штраф, п'єня; б) попередження; в) виправні роботи, п'єня; г) адміністративний арешт; д) конфіскація, штраф.</p>	☐
<p>6. Загальні умови притягнення до фінансової відповідальності: а) притягнення до фінансової відповідальності платни-ків податків за порушення законів із питань оподаткування не звільняє їх посадових осіб за наявності відповідних підстав від притягнення до адміністративної відповідальності; б) притягнення до фінансової відповідальності платни-ків податків за порушення законів із питань оподаткування звільняє їх посадових осіб за наявності відповідних підстав від притягнення до кримінальної або адміністративної відповідальності; в) притягнення до фінансової відповідальності платни-ків податків за порушення законів із питань оподаткування не звільняє їх посадових осіб за наявності відповідних підстав від притягнення до кримінальної відповідальності; г) притягнення до фінансової відповідальності платни-ків податків за порушення законів із питань оподаткування звільняє їх посадових осіб за наявності відповідних підстав від притягнення до кримінальної відповідальності, але не звільняє від притягнення до адміністративної відповідальності.</p>	☐
<p>7. Строки давності для застосування штрафних санкцій до платників податків відповідають: а) строкам давності сплати грошових зобов'язань; б) граничним строкам подання податкової декларації; в) строкам давності для нарахування податкових зобов'язань; г) строкам продовження граничних строків подання податкової декларації.</p>	☐
<p>8. У разі вчинення платником податків двох або більше порушень законів із питань оподаткування та іншого законодавства штрафні санкції застосовуються: а) за тривале правопорушення; б) за всі правопорушення разом; в) у разі здійснення більше ніж 2 правопорушень штрафні санкції застосовуються у двократному розмірі відповідно до попереднього правопорушення; г) за кожне вчинене правопорушення; д) за кожне вчинене разове та тривале порушення окремо.</p>	☐
<p>9. У разі прийняття рішення про застосування фінансових санкцій порушника інформують у вигляді: а) повідомлення листом; б) спочатку телефонного дзвінка, а повторно — податкового повідомлення; в) податкового повідомлення-рішення; г) телеграми; д) телефонного дзвінка.</p>	☐
<p>10. Згідно з якими документами встановлюється та застосовується фінансова відповідальність: а) Бюджетним кодексом; б) Податковим кодексом та Конституцією України; в) Конституцією України;</p>	☐

<p>г) Податковим кодексом України та іншими законами; д) Бюджетним та Податковим кодексами України.</p>	☐
<p>11. Відповідальність, передбачена ПКУ, виникає в результаті: а) вчинення платниками податків порушень вимог Податковим кодексом; б) вчинення платниками податків, їх посадовими особами та посадовими особами органів контролю порушень законів з питань оподаткування; в) протиправних дій чи бездіяльності посадових осіб; г) бездіяльності платників податків; д) протиправних дій фізичних осіб та осіб органів контролю.</p>	☐
<p>12. У результаті порушення законів із питань оподаткування та іншого законодавства передбачається: а) конфіскація майна; б) штраф; в) виправні роботи; г) юридична відповідальність; д) штраф, пеня.</p>	☐
<p>13. Суми штрафних санкцій зараховуються до: а) бюджетів Державної фіскальної служби; б) бюджетів, до яких зараховуються відповідні податки та збори; в) місцевих бюджетів; г) бюджетів органів контролю; д) Державного бюджету України.</p>	☐
<p>14. Строки застосування, сплата, стягнення та оскарження сум штрафних санкцій здійснюються у порядку, визначеному: а) Бюджетним кодексом України; б) Трудовим кодексом України; в) Кримінальним кодексом України; г) Податковим кодексом України; д) Цивільним кодексом України.</p>	☐
<p>15. За одне податкове правопорушення орган контролю може застосовувати: а) лише один вид штрафної санкції; б) один або декілька видів штрафних санкцій; в) не більше трьох видів штрафних санкцій; г) два будь-яких види штрафних санкцій</p>	☐
<p>16. Оскарження рішень сум штрафних санкцій здійснюються у разі: а) коли платник відмовляється сплачувати суму штрафної санкції, визначену органом контролю; б) коли сума штрафної санкції не перевищує прожитковий мінімум доходів громадян; в) коли сума штрафної санкції перевищує прожитковий мінімум доходів громадян; г) коли платник податків вважає, що орган контролю неправильно визначив суму штрафної санкції.</p>	☐
<p>17. Скаргу подається платником податку до: а) органу контролю; б) обласної адміністрації; в) органу контролю вищого рівня; г) місцевої ради; д) Державної податкової адміністрації.</p>	☐
<p>18. Скаргу подають упродовж: а) 10 календарних днів із моменту одержання платником податків податкового</p>	☐

<p>повідомлення-рішення;</p> <p>б) 15 календарних днів, що йдуть за днем одержання платником податків податкового повідомлення-рішення;</p> <p>в) 10 робочих днів, із моменту одержання платником податків податкового повідомлення-рішення;</p> <p>г) 10 календарних днів, що йдуть за днем одержання платником податків податкового повідомлення-рішення;</p> <p>д) 15 календарних днів, із моменту одержання платником податків податкового повідомлення-рішення.</p>	
<p>19. Платник податків одночасно з поданням скарги органу контролю вищого рівня зобов'язаний письмово повідомляти:</p> <p>а) орган державної податкової адміністрації;</p> <p>б) орган контролю, яким визначено суму штрафної санкції;</p> <p>в) орган місцевої ради;</p> <p>г) орган обласної адміністрації.</p>	☐
<p>20. Платник податків повинен сплатити суму штрафних санкцій упродовж:</p> <p>а) 10 робочих днів, що йдуть за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації;</p> <p>б) 10 календарних днів, що йдуть за останнім днем відповідного граничного строку для подання податкової декларації;</p> <p>в) 15 календарних днів;</p> <p>г) 15 календарних днів, що йдуть за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації;</p> <p>д) 10 календарних днів.</p>	☐

Тема 3.2. Пеня

План:

1. Визначення пені в законодавчому полі України.
2. Порядок нарахування пені за невиконання податкового зобов'язання.
3. Порядок сплати пені, нарахованої за невиконання податкового зобов'язання.
4. Порядок нарахування пені при ввезенні товарів на митну територію України.

Пеня — це неустойка, що обчислюється у відсотках від суми несвоєчасно виконаного грошового зобов'язання за кожен день прострочення виконання.

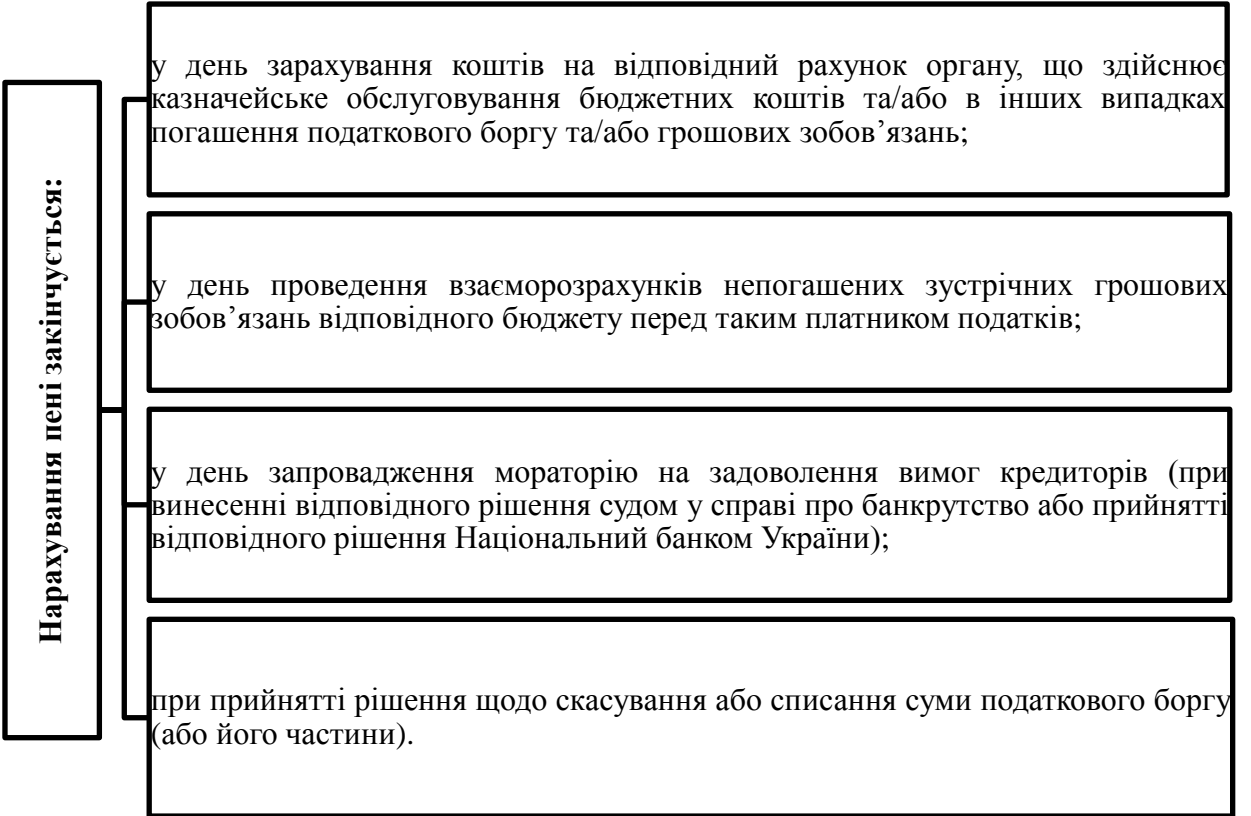
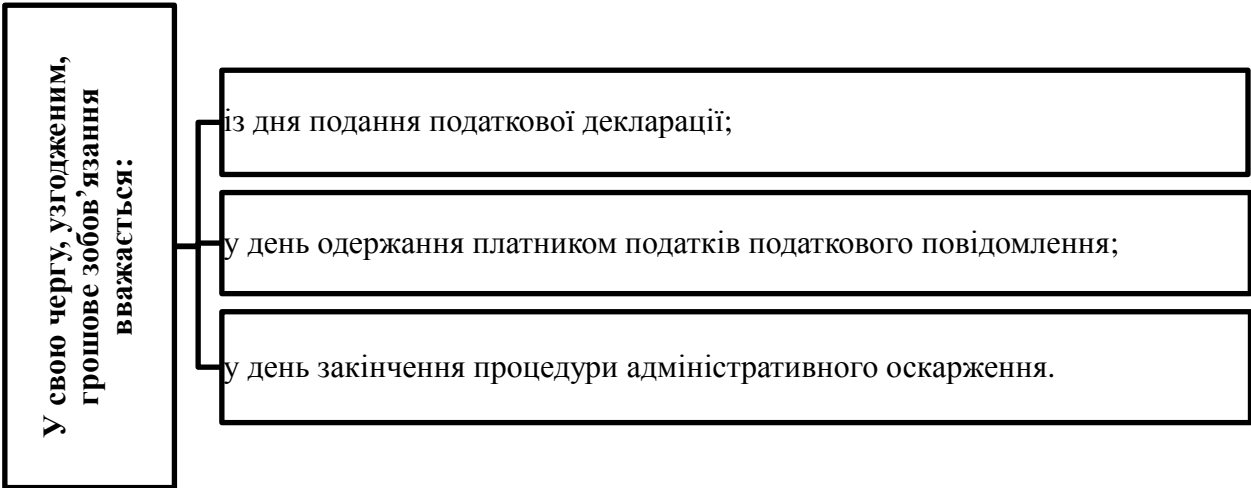
Розмір пені встановлюється у відсотках від суми заборгованості, розмір яких визначається обліковою ставкою Національного банку України, якщо інший розмір не встановлений законом або договором.

Статтею 1 Закону України «Про Національний банк України» передбачено, що облікова ставка Національного банку України — це виражена у відсотках плата, що стягується Національним банком України за рефінансування комерційних банків шляхом купівлі векселів до настання терміну платежу за ними й утримується з номінальної суми векселя.

Облікова ставка Національного банку України є найнижчою серед ставок рефінансування та є орієнтиром ціни на гроші.

- ✓ **При несплаті узгодженого грошового зобов'язання по закінченні встановлених Податковим кодексом України термінів погашення узгодженого грошового зобов'язання на суму узгодженого грошового зобов'язання, що трактується як «податковий борг», нараховується пеня.**
- ✓ **Податковим боргом є сума грошового зобов'язання (з урахуванням штрафних санкцій за їх наявності), самостійно узгоджена платником податків або узгоджена в порядку оскарження, але не сплачена у встановлений Податковим кодексом України термін, а також пеня, нарахована на суму такого грошового зобов'язання.**
- ✓ **Тобто суми нарахованої, але несплаченої пені також є податковим боргом.**

Пеня нараховується після закінчення встановлених термінів погашення узгодженого грошового зобов'язання.

У разі якщо керівник органу контролю відповідно до процедури адміністративного оскарження приймає рішення про продовження термінів розгляду скарги платника податків понад нормативний **20-денний термін, але не більше ніж 60 календарних днів**, та письмово повідомить про це платника податків до закінчення нормативного **20-денного терміну, пеня не нараховується** упродовж таких додаткових термінів, незалежно від результатів адміністративного оскарження.

Пеня не нараховується:

1.

- на пеню

2.

- за несвоєчасну сплату грошових зобов'язань із вини банку

3.

- упродовж терміну прийняття спадщини на грошові зобов'язання та/або податковий борг спадкодавців

Правило. У разі якщо платник податків до початку його перевірки органом контролю самостійно виявляє факт заниження податкового зобов'язання та погашає його, **пеня не нараховується.**

➤ **Це правило не застосовується, якщо:**

- ✓ платник податків не подає податкову декларацію за період, упродовж якого відбулося таке заниження;
- ✓ судом встановлено скоєння злочину посадовими особами платника податків або фізичною особою — платником податків щодо умисного ухилення від сплати зазначеного податкового зобов'язання.

Нарахування пені при погашенні податкового боргу

Сума пені розраховується за такою формулою:

$$\text{Ппб} = \text{Спб} \cdot \text{Дз} \cdot \text{Снбу} \cdot 1,2 / \text{Рд} \cdot 100 \%$$

Де, Ппб — сума пені, що нараховується на фактично погашену суму податкового боргу (завжди округлюється до другого знака після коми);

Спб — фактично погашена сума податкового боргу;

Дз — кількість днів затримки сплати податкового зобов'язання;

Снбу — більша з облікових ставок Національного банку України, що діяли на день виникнення податкового боргу або на день його (його частини) погашення;

1,2 — коефіцієнт, що дозволяє розрахувати 120 % річних Снбу;

Рд — кількість днів у календарному році.

Нарахування пені у разі виявлення заниження податкового зобов'язання

Сума пені розраховується за такою формулою:

$$\text{Ппз} = \text{Сз} \cdot \text{Дз} \cdot \text{Снбу} \cdot 1,2 / \text{Рд} \cdot 100 \%$$

Де, Ппз — сума пені, що нараховується на суму заниження податкового зобов'язання (завжди округлюється до другого знака після коми);

Сз — фактично занижена сума податкового зобов'язання;

Дз — кількість днів заниження;

Снбу — облікова ставка Національного банку України, що діяла на день заниження податкового зобов'язання;

1,2 — коефіцієнт, що дозволяє розрахувати 120 % річних Снбу;

Рд — кількість днів у календарному році.

Запитання для самоконтролю:

1. Дайте визначення поняття «пéня».
2. Який порядок розрахунку пені визначений податковим законодавством України?
3. Назвіть умови початку та закінчення нарахування пені.
4. Яке порушення з вини банку не вважається порушенням терміну перерахування обов'язкових платежів?
5. Визначіть порядок сплати пені, нарахованої за невиконання чи неналежне виконання податкового зобов'язання?
6. Назвіть випадки, коли відбувається зупинення термінів нарахування пені.
7. Який порядок нарахування пені у разі порушення умов, за яких надавалося звільнення від оподаткування при ввезенні товарів на митну територію України?
8. Чи застосовуються податкові санкції у разі самостійного виявлення факту заниження податкового зобов'язання та погашення його платником податків до початку його перевірки? Обґрунтуйте відповідь.
9. Чи існують винятки у настанні відповідальності, якщо платник податків самостійно виявить факт заниження податкового зобов'язання та погасить його до початку проведення перевірки.
10. Назвіть строки сплати митних платежів, що використовуються при розрахунку пені.

Тестові завдання до теми 3.2

<p>1. Сума коштів у вигляді відсотків, нарахованих на суми грошових зобов'язань, не сплачених у встановлені законодавством строки, це:</p> <p>а) штрафна санкція; б) фінансова санкція; в) адміністративний штраф; г) пéня.</p>	☐
<p>2. Пéня НЕ нараховується у таких випадках:</p> <p>а) у день настання строку погашення податкового зобов'язання, визначеного органом контролю під час перевірки податкового агента; б) у день настання строку погашення податкового зобов'язання, визначеного податковим агентом або платником податків у разі виявлення його заниження на суму такого заниження та за весь період заниження; в) після закінчення встановлених Податковим кодексом України строків погашення узгодженого грошового зобов'язання на суму податкового боргу; г) у день настання строку погашення податкового зобов'язання, нарахованого органом контролю або платником податків у разі виявлення його заниження на суму такого заниження та за весь період заниження.</p>	☐
<p>3. Коли починається нарахування пені після закінчення встановлених строків погашення узгодженого грошового зобов'язання на суму податкового боргу при самостійному нарахуванні суми грошового зобов'язання платником податків:</p> <p>а) від першого робочого дня, що йде за останнім днем граничного строку грошового зобов'язання, визначеного Податковим кодексом України; б) від першого робочого дня, що йде за останнім днем граничного строку грошового зобов'язання, визначеного у податковому повідомленні-рішенні згідно із Податковим кодексом України; в) від третього робочого дня, що йде за останнім днем граничного строку грошового зобов'язання, визначеного у податковому повідомленні-рішенні згідно із Податковим кодексом України;</p>	☐

<p>г) від першого дня, що йде за останнім днем граничного строку грошового зобов'язання, визначеного Податковим кодексом України.</p>	
<p>4. Коли починається нарахування пені після закінчення встановлених строків погашення узгодженого грошового зобов'язання на суму податкового боргу при нарахуванні суми грошового зобов'язання органом контролю:</p> <p>а) від першого дня, що йде за останнім днем граничного строку грошового зобов'язання, визначеного Податковим кодексом України;</p> <p>б) від першого робочого дня, що йде за останнім днем граничного строку грошового зобов'язання, визначеного у податковому повідомленні-рішенні згідно із Податковим кодексом України;</p> <p>в) від третього робочого дня, що йде за останнім днем граничного строку грошового зобов'язання, визначеного у податковому повідомленні-рішенні згідно із Податковим кодексом України;</p> <p>г) від першого робочого дня, що йде за останнім днем граничного строку грошового зобов'язання, визначеного Податковим кодексом України.</p>	☐
<p>5. У разі часткового погашення податкового боргу сума такої частки визначається розміром:</p> <p>а) 20 % від суми боргу;</p> <p>б) 3 % від суми боргу;</p> <p>в) 15 % від суми боргу;</p> <p>г) з урахуванням пені, нарахованої на відповідну частку.</p>	☐
<p>6. Як розраховується пеня, нарахована після закінчення встановлених строків погашення узгодженого грошового зобов'язання на суму податкового боргу:</p> <p>а) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (не враховуючи суми штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового боргу або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;</p> <p>б) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (враховуючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового боргу або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;</p> <p>в) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (враховуючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виплати (нарахування) доходів на користь платників податків – фізичних осіб;</p> <p>г) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (не враховуючи суми штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день заниження.</p>	☐
<p>7. Як розраховується пеня, нарахована у день настання строку погашення податкового зобов'язання, нарахованого органом контролю або платником податків у разі виявлення його заниження на суму такого заниження та за весь період заниження (зокрема за період адміністративного та/або судового оскарження):</p> <p>а) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (враховуючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день</p>	☐

<p>виникнення такого податкового боргу або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;</p> <p>б) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (враховуючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виплати (нарахування) доходів на користь платників податків – фізичних осіб;</p> <p>в) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (враховуючи суми штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день заниження;</p> <p>г) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (не враховуючи суми штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового боргу або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті.</p>	
<p>8. Як розраховується пеня нарахована у день настання строку погашення податкового зобов'язання, визначеного податковим агентом при виплаті (нарахуванні) доходів на користь платників податків фізичних осіб, та/або органом контролю під час перевірки такого податкового агента:</p> <p>а) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (враховуючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового боргу або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;</p> <p>б) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (не враховуючи суми штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виникнення такого податкового боргу або на день його (його частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті;</p> <p>в) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (враховуючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день заниження;</p> <p>г) здійснюється нарахування на суму податкового боргу (враховуючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на день виплати (нарахування) доходів на користь платників податків – фізичних осіб?</p>	
<p>9. Зазначений розмір пені із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України застосовується до:</p> <p>а) усіх видів податків, зборів та інших грошових зобов'язань, крім пені, яку нараховують за порушення строку розрахунку у сфері зовнішньоекономічної діяльності, що встановлюється відповідним законодавством;</p> <p>б) пені, яку нараховують за порушення строку розрахунку у сфері зовнішньоекономічної діяльності, що встановлюється відповідним законодавством;</p> <p>в) усіх видів податків, зборів та інших грошових зобов'язань;</p> <p>г) податків, визначених Податковим кодексом України.</p>	
<p>10. Яка настає відповідальність перед банком за порушення з його вини строку</p>	

<p>зарахування податків до бюджетів або державних цільових фондів:</p> <p>а) сплата пені, за кожний день прострочення, враховуючи день сплати, штрафні санкції у розмірах, встановлених Податковим кодексом України, інша відповідальність, встановлена цим же кодексом, за порушення порядку своєчасного та повного внесення податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджету або державного цільового фонду;</p> <p>б) сплата пені за кожний день прострочення, враховуючи день сплати, штрафні санкції розміром 50 відсотків боргу, інша відповідальність, установа Податковим кодексом України, за порушення порядку своєчасного та повного внесення податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджету або державного цільового фонду;</p> <p>в) сплата пені за кожний день прострочення, не враховуючи день сплати, інша відповідальність, установа Податковим кодексом України, за порушення порядку своєчасного та повного внесення податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджету або державного цільового фонду;</p> <p>г) сплата пені за кожний день прострочення, не враховуючи день сплати, штрафні санкції розміром 50 відсотків боргу, інша відповідальність, установа Податковим кодексом України, за порушення порядку своєчасного та повного внесення податків, зборів (обов'язкових платежів) до бюджету або державного цільового фонду.</p>	
<p>11. Яке порушення з вини банку не вважається порушенням строку перерахування податків, зборів (обов'язкових платежів):</p> <p>а) порушення, вчинене внаслідок тимчасової неплатоспроможності банку, що призводить до нестачі вільного залишку коштів на кореспондентському рахунку;</p> <p>б) порушення, вчинене внаслідок регулювання банком економічних нормативів, що призводить до нестачі вільного залишку коштів на кореспондентському рахунку;</p> <p>в) порушення, вчинене внаслідок збільшення НБУ економічних нормативів такого банку, що призводить до нестачі вільного залишку коштів на кореспондентському рахунку;</p> <p>г) порушення, вчинене внаслідок регулювання Національним банком України економічних нормативів такого банку, що призводить до нестачі вільного залишку коштів на кореспондентському рахунку.</p>	☐
<p>12. Коли починається відлік строку зарахування податків, зборів та інших платежів, якщо у майбутньому банк або його правонаступники відновлюють платоспроможність:</p> <p>а) через 1 місяць з моменту відновлення;</p> <p>б) через 3 місяці з моменту відновлення;</p> <p>в) із моменту відновлення;</p> <p>г) із наступного робочого дня після дня відновлення.</p>	☐
<p>13. Ким сплачується сума пені, нарахована органом контролю:</p> <p>а) податковим агентом;</p> <p>б) платником податків;</p> <p>в) бухгалтером підприємства із власних коштів;</p> <p>г) податковим агентом та платником податків.</p>	☐
<p>14. При погашенні суми податкового боргу (його частини) кошти, що сплачує такий платник податків, у першу чергу зараховуються в рахунок:</p> <p>а) погашення штрафів;</p> <p>б) податкового зобов'язання;</p> <p>в) пені;</p> <p>г) податкового кредиту.</p>	☐

<p>15. У разі повного погашення суми податкового боргу кошти, що сплачує такий платник податків, у другу чергу зараховуються в рахунок:</p> <p>а) податкового кредиту; б) погашення штрафів; в) пені; г) податкового зобов'язання.</p>	☐
<p>16. У разі повного погашення суми податкового боргу кошти, що сплачує такий платник податків, в останню чергу зараховуються в рахунок:</p> <p>а) пені; б) погашення штрафів; в) податкового кредиту; г) податкового зобов'язання.</p>	☐
<p>17. Що відбувається, коли платник податків не дотримується встановленої черговості платежів або не визначає її у платіжному документі:</p> <p>а) орган Державної фіскальної служби самостійно здійснює такий розподіл суми у відповідному порядку; б) орган Державної фіскальної служби самостійно здійснює такий розподіл суми у відповідному порядку, штраф розміром 2 % від податкового боргу; в) накладається штраф розміром 10 % від податкового боргу; г) накладається штраф розміром 5 % від податкового боргу.</p>	☐
<p>18. Куди повинна зараховуватися сума пені:</p> <p>а) до державного бюджету; б) до бюджетів або державних цільових фондів, до яких згідно із законом зараховуються відповідні податки; в) до державних цільових фондів, до яких згідно із законом зараховуються відповідні податки; г) до обласних бюджетів.</p>	☐
<p>19. Яка відповідальність настає перед особами, які відповідають за дотримання митного режиму та умов, за яких надається звільнення від оподаткування у разі порушення митних режимів, при розміщенні в які надано умовне звільнення від оподаткування, а також у разі порушення умов щодо цільового використання товарів, при ввезенні яких надано звільнення від оподаткування:</p> <p>а) сплата пені, нарахованої на суму податкового зобов'язання; б) сплата суми податкового зобов'язання, нарахованої за період із дня надання звільнення від оподаткування до дня сплати; в) сплата суми податкового зобов'язання, нарахованої за період із дня надання звільнення від оподаткування до дня сплати, та пені; г) сплата суми податкового зобов'язання, на яку було надано звільнення, та пені, нарахованої на суму податкового зобов'язання за період із дня надання звільнення від оподаткування до дня сплати.</p>	☐
<p>20. На який строк нараховується пеня у разі направлення претензій щодо сплати податкових зобов'язань гаранту:</p> <p>а) строк, що не перевищує 1 місяця з дня, що йде за днем закінчення строку виконання зобов'язань, забезпечених гарантією; б) строк, що не перевищує 3 місяці з дня, що йде за днем закінчення строку виконання зобов'язань, забезпечених гарантією; в) строк, що не перевищує 30 робочих днів із дня, що йде за днем закінчення строку виконання зобов'язань, забезпечених гарантією; г) строк, що не перевищує 2 місяці з дня, що йде за днем закінчення строку виконання зобов'язань, забезпечених гарантією.</p>	☐

РОЗДІЛ ІІІ. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТ

Глава 1. Запитання та відповіді у сфері оподаткування

СКОРОЧЕННЯ:

- ВЗ
- ДПС
- ЕДП
- ЕЦП
- ЄСВ
- ІДД ДПС
- МСФЗ
- Надавач
- ОЗ
- ПДВ
- ПДФО
- ПКУ
- П(С)БО
- СВС
- ТОВ
- ФОП
- ЦСК

ПОВНА НАЗВА:

- Військовий збір;
- Державна податкова служба України;
- Електронні довірчі послуги;
- Електронний цифровий підпис;
- Єдиний соціальний внесок;
- Інформаційно-довідковий департамент ДПС;
- Міжнародні стандарти фінансової звітності;
- Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг;
- Основні засоби;
- Податок на додану вартість;
- Податок на доходи фізичних осіб;
- Податковий кодекс України;
- Положення (стандарти) бухгалтерського обліку;
- Списки відкликаних сертифікатів;
- Товариство з обмеженою відповідальністю;
- Фізична особа-підприємець;
- Центр сертифікації ключів.

Як обчислити чистий дохід підприємців на загальній системі оподаткування?

На загальній системі оподатковуються не всі гроші, які заробив підприємець, а лише ті, що залишилися після оплати витрат на ведення діяльності.

Діє принцип: дохід мінус витрати. За підсумками кварталу треба підсумувати доходи і відняти витрати на ведення господарської діяльності.

Різниця, яка вийде, і є чистим доходом.

З нього розраховується ПДФО, військовий збір, ЄСВ (п. 177.2 ПКУ).

- **Наприклад:**

Підприємець у третьому кварталі виготовив і продав продукцію на 95 тис. грн.

На закупівлю матеріалів витратив 37 тис. грн, на оренду приміщення 15 тис. грн, на електроенергію 7 тис. грн і на зарплату працівникам 22 тис. грн.

Усього витрати склали 81 тис. грн.

А чистий дохід – 14 тис. грн.

- Суми для розрахунку чистого доходу беремо з книги обліку доходів та витрат, яку зобов'язані вести підприємці на загальній системі оподаткування.

<p>Які розрахунки повинен зробити підприємець на загальній системі оподаткування?</p>	<p>Підприємці на загальній системі оподаткування з чистого доходу розраховують і сплачують:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ПДФО – 18%; 2. військовий збір – 1,5%; 3. єдиний соціальний внесок (ЄСВ) – 22%. <ul style="list-style-type: none"> • Якщо необхідно – платять: <p>ПДВ – на загальній системі обов'язково реєструватися платником ПДВ, якщо за останні 12 місяців виручка від діяльності перевищила 1 млн грн. Але можна зареєструватися і за бажанням, якщо виручка менше.</p> <p>Акцизний податок – якщо торгівля алкоголем, цигарками, бензином та іншими акцизними товарами.</p> <p>Податок на землю, якщо володіє земельними ділянками та паями.</p> <p>Податок на нерухомість, якщо володіє житловою та нежитловою нерухомістю.</p> <p>Податки за найманих працівників – ПДФО, військовий збір, ЄСВ.</p>
<p>Які дані записують підприємці у книгу обліку доходів та витрат?</p>	<p>У книгу обліку доходів та витрат записують:</p> <ul style="list-style-type: none"> • готівкові й безготівкові надходження за день і дохід у натуральній формі (наприклад, якщо вам заплатили продукцією або ви одержали її по бартеру); • витрати на ведення господарської діяльності, але тільки ті, які безпосередньо пов'язані з отриманням доходу і на які є первинні документи: витрати на оренду, зарплати працівникам, купівлю товару (повний перелік витрат, на які підприємцю-загальносистемнику дозволено зменшити дохід, щоб обчислити свій чистий дохід, наведений у п. 177.4 ПКУ). <p>А ще реквізити накладних і актів на куплений товар, продукти, а також роботи і послуги.</p>
<p>Як сплачувати ПДФО?</p>	<p>ПДФО розраховується щокварталу, платежі за перший, другий і третій квартали називаються авансовими, сплатити їх треба після закінчення кварталу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Останній день сплати: <p>19 квітня – за I квартал; 19 липня – за II квартал; 19 жовтня – за III квартал.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Як рахувати: підсумувати доходи і відняти підприємницькі витрати за квартал і з суми, яка вийде, сплатити 18% ПДФО (п. 177.2 ПКУ). <p>Витрат за квартал може бути більше ніж доходів, а чистий дохід зі знаком мінус, тоді авансовий платіж з ПДФО ви не</p>

	<p>сплачуєте.</p> <p>Платіж з ПДФО за IV квартал не вносять окремо. Підраховують чистий дохід за рік, обчислюють із нього ПДФО і віднімають із цієї суми вже сплачені авансові платежі.</p> <p>Сплачують податок після подання річної декларації про доходи.</p>
Який строк сплати ПДФО?	<p>Строк сплати – протягом 10 календарних днів після останнього дня подання декларації (п. 57.1 ПКУ).</p> <ul style="list-style-type: none"> • За попередній рік остаточну суму ПДФО, з урахуванням сплаченої протягом року суми авансових платежів, треба сплатити в наступному році (до 19 лютого). <p>Сплата ПДФО не переноситься, і якщо останній день сплати – вихідний або святковий день, сплатити податок потрібно в останній робочий день перед вихідним.</p> <p>Якщо вийшла переплата з ПДФО, її зарахують у рахунок майбутніх періодів.</p>
Чи можна повернути передплату?	<p>Переплату можна повернути.</p> <p>Напишіть у податкову заяву, вкажіть рахунок, на який хочете отримати гроші.</p> <p>Спеціальної форми заяви немає.</p> <p>Правда, є ризик, що податкова може провести документальну перевірку і з'ясувати, чи була переплата.</p> <ul style="list-style-type: none"> • За законом не платити ПДФО і не подавати декларацію про доходи можуть лише мобілізовані підприємці. Щоправда, тільки якщо протягом 10 днів після демобілізації встигли подати заяву в податкову.
Що є базою оподаткування ПДФО для доходів, які отримані платником податку в іноземній валюті?	<p>Відповідно до п. 164.3 ст. 164 розділу IV ПКУ при визначенні бази оподаткування враховуються всі доходи платника податку, отримані ним як у грошовій, так і негрошовій формах.</p> <p>Згідно із п. 164.4 ст. 164 ПКУ під час нарахування (отримання) доходів, отриманих у вигляді валютних цінностей або інших активів (вартість яких виражена в іноземній валюті або міжнародних розрахункових одиницях), такі доходи перераховуються у гривні за валютним курсом Національного банку України, що діє на момент нарахування (отримання) таких доходів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Враховуючи вищевикладене, базою оподаткування податком на доходи фізичних осіб для доходів, які отримані платником податку в іноземній валюті, є ці доходи, що перераховані у гривню за валютним курсом Національного

	банку України, який діяв на момент нарахування (отримання) таких доходів.
Яка ставка військового збору?	<p>Військовим збором обкладаються ті ж суми доходу, що й ПДФО.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ставка ВЗ – 1,5% від чистого доходу. <p>Авансові платежі не перераховують, а платять один раз за підсумками року після подання декларації про доходи, в ті самі строки, що й ПДФО.</p>
Чи оподатковуються непідприємницькі доходи?	Якщо отримуєте не тільки підприємницькі доходи за зареєстрованими КВЕД, вони оподатковуються окремо, як дохід фізичної особи
Як звітувати перед органами податкової служби?	<p>На початку року підприємці на загальній системі подають декларацію про майновий стан і доходи за минулий рік.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Заповнюють додаток Ф2, показують: доходи й витрати за звітний рік; авансові платежі з ПДФО в розрізі кварталів; розрахунок ПДФО й ВЗ за рік. • Якщо не вели діяльність і не отримували дохід, усе одно подаєте «нульову» декларацію. <p>На те, щоб подати декларацію, надається 40 днів після закінчення року: з 1 січня до 9 лютого включно (пп. 49.18.5 ПКУ). Коли останній день подання звітності випадає на вихідний, він переноситься на наступний робочий день.</p>
Що потрібно знати про ЄСВ?	<p>Від зарплати залежить розмір єдиного соціального внеску (ЄСВ).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Його нараховують щомісяця за ставкою 22% від мінімальної заробітної плати і сплачують поквартально. • Винятки стосуються працівників з інвалідністю. У разі нарахування ЄСВ на їхню зарплату, фізичним особам-підприємцям слід застосовувати ставку 8,41% до фактичної суми нарахованої зарплати. • ФОП повинен сплачувати 22% від чистого доходу, але не менше ніж 22% з мінімальної заробітної плати за кожний місяць. <p>В 2020 р. мінімальна зарплата = 4723 грн, а сума ЄСВ складає 1039,06 грн.</p> <p>І не має значення, був дохід у ФОПа, чи не було, ЄСВ необхідно платити.</p> <p>Також є максимальна сума в місяць, вище якої ЄСВ не нараховується, це 15 мінімальних зарплат, тобто у 2020 році 70 845 грн.</p> <p>Термін оплати ЄСВ: сплачується поквартально (до 20 квітня, до 20 липня і 20 жовтня, та до 20 січня року).</p>

	<p>Але, у кінці року ЄСВ треба перерахувати: якщо чистий прибуток за рік був більше, ніж мінімальна заробітна плата за 12 місяців, ЄСВ треба доплатити.</p> <ul style="list-style-type: none"> Наприклад: У 2020 р. мінімальна зарплата дорівнює 4723 грн, за рік це: $4723 * 12 = 56\ 676$ грн. <p>Якщо чистий дохід був, наприклад, 65 000 грн, то рахуємо різницю: $65\ 000 - 56\ 676 = 8\ 324$ грн На цю суму треба донарахувати ЄСВ. $8\ 324 * 22\% = 1\ 831,28$ грн (треба доплатити). Згідно термінів, це слід зробити до 9 лютого, ця дата співпадає з граничним строком подачі річної звітності по ЄСВ.</p>
<p>Чи потрібно сплачувати ЄСВ «неробочому» ФОП?</p>	<p>Так, єдиний внесок потрібно сплачувати всім ФОП незалежно від системи оподаткування та наявності доходу, при цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць (у 2020 р. – 1 039 грн 06 коп.).</p> <ul style="list-style-type: none"> Тож допоки фізична особа – підприємець зареєстрований в Єдиному державному реєстрі, йому нараховуватимуться суми єдиного внеску (22 % від мінімальної заробітної плати щомісячно).
<p>Яким чином визначається база для нарахування ЄВ найманому працівнику, який після виходу з відпустки відпрацював неповний календарний місяць та отримав заробітну плату у розмірі менше мінімальної?</p>	<p>Найманим працівникам за основним місцем роботи, які після виходу з будь-якої відпустки, визначеної ст. 4 Закону України від 15 листопада 1996 року № 504/96-ВР «Про відпустки», крім відпустки без збереження заробітної плати відповідно до п. 18 частини першої ст. 25 Закону № 504/96, відпрацювали неповний місяць, в якому загальна сума нарахованого доходу за місяць не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, сума єдиного внеску розраховується як добуток розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який отримано дохід, та ставки єдиного внеску у розмірі 22 відсотка.</p>
<p>Коли виникають доходи у ФОП?</p>	<p>На відміну від ТОВ, у ФОП на загальній системі дохід виникає тоді, коли надходять кошти. Наприклад, якщо акт виконаних послуг буде у квітні, а оплата за ці послуги – в червні, дохід у ФОП виникне у червні.</p> <p>Якщо ФОП є платником ПДВ або акцизного податку, то суми ПДВ та акцизу не включаються до доходів.</p> <ul style="list-style-type: none"> Важливо знати, що ті ФОП, які обирають працювати на загальній системі, і у кого

	<p>планується обсяг доходів понад 1 млн грн на рік – реєструються відразу платниками ПДВ.</p>
<p><i>В яких розмірах встановлюються ставки ПДВ?</i></p>	<p>Відповідно до п. 193.1 ст. 193 ПКУ ставки податку встановлюються від бази оподаткування в таких розмірах:</p> <p>а) 20 відсотків; б) 0 відсотків; в) 7 відсотків по операціях з:</p> <ul style="list-style-type: none"> • постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, дозволених для виробництва і застосування в Україні та внесених до Державного реєстру лікарських засобів, а також медичних виробів, які внесені до Державного реєстру медичної техніки та виробів медичного призначення або відповідають вимогам відповідних технічних регламентів, що підтверджується документом про відповідність, та дозволені для надання на ринку та/або введення в експлуатацію і застосування в Україні; • постачання на митній території України та ввезення на митну територію України лікарських засобів, медичних виробів та/або медичного обладнання, дозволених для застосування у межах клінічних випробувань, дозвіл на проведення яких надано центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.
<p><i>Чи повинні сплачувати ПДВ фізичні особи – споживачі товарів/послуг?</i></p>	<p>Згідно із п. 1.1 ст. 1 ПКУ відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, регулюються ПКУ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Статтею 9 ПКУ передбачено, що ПДВ є загальнодержавним податком та відповідно до ст.8 ПКУ є обов'язковим до сплати на усій території України. <p>ПДВ є основним джерелом формування дохідної частини державного бюджету і як загальнодержавний податок спрямовується на забезпечення вирішення завдань соціально-економічного розвитку України, фінансування бюджетної сфери, підвищення життєвого рівня населення, у тому числі здійснення соціальних виплат малозабезпеченим верствам населення.</p> <p>Крім того, ПДВ є податком на споживання і сплачувати його повинні всі споживачі товарів і послуг незалежно від категорії (фізичні чи юридичні особи), соціального стану та рівня доходу споживача.</p> <p>ПДВ не має індивідуального характеру (як, наприклад,</p>

	<p>податок на доходи фізичних осіб) і не може бути ідентифікованим для кожного покупця окремо.</p> <p>Платники-суб'єкти господарювання, здійснюючи продаж товарів/послуг, зобов'язані утримувати у споживачів таких товарів/послуг ПДВ у складі їх вартості та вносити суму податку до бюджету, а покупці, які придбавають товари та споживають послуги (незалежно від того, чи вони є суб'єктами підприємницької діяльності, чи ні), здійснюють компенсацію вартості таких товарів/послуг продавцям за цінами разом з ПДВ.</p> <p>У зазначеному порядку громадяни сплачують ПДВ при купівлі продуктів харчування, одягу, в складі вартості комунальних послуг, електроенергії, послуг телефонного зв'язку тощо.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Таким чином, виходячи з норм ПКУ, платник податку, зареєстрований відповідно до вимог розділу V ПКУ, включає ПДВ до складу вартості товарів/послуг та сплачує його до бюджету, а покупець/споживач компенсує вартість таких товарів/послуг (у тому числі послуг із електропостачання) продавцю за цінами (з урахуванням податку) в момент їх придбання/споживання та незалежно від категорії покупців/споживачів. <p>При цьому покупець/споживач при придбанні/споживанні товарів/послуг самостійно не обраховує ПДВ та не сплачує його до бюджету.</p>
<p><i>Що відноситься до витрат ФОП?</i></p>	<p>До витрат відноситься:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сума сплаченого ЄСВ. • собівартість проданих товарів та послуг (закупка матеріалів, товарів, послуг у підрядників тощо). • витрати на оплату податків та зарплати найманих працівників, якщо такі є. <p>Не включаються до витрат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • покупка основних засобів; • витрати, не пов'язані з діяльністю ФОП; • витрати без документального підтвердження.
<p><i>Як розрахувати ставки єдиного податку?</i></p>	<p>На базі прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати розраховується сума єдиного податку:</p> <ul style="list-style-type: none"> • для I групи ФОП він становить до 10% від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня звітного року; • для II групи – до 20% від розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня

	<p>звітнього року;</p> <ul style="list-style-type: none"> • для III групи – у відсотках до доходу: 3% (з ПДВ) та 5% (без ПДВ). <p>Це розміри максимальної ставки.</p> <p>Реальний же показник для кожної адміністративно-територіальної одиниці встановлюють органи місцевого самоврядування.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Якщо ж виходити з максимуму, то з 1 січня 2020 року щомісяця в бюджет доведеться сплачувати: ФОПам I групи – 210,20 грн (2102 грн * 10%), ФОПам II групи – 944,60 грн (4723 грн * 20%).
<p><i>Як ФОП прораховує витрати за кожного найманого працівника?</i></p>	<p>Порахувати можна за такою формулою:</p> <p>Мінімальна заробітна плата (4723 грн) + з неї: ЄСВ 22% (1039,06 грн) + ПДФО 18% (850,14 грн) + військовий збір 1,5% (70,85 грн) = 5762,06 грн.</p> <p>Це та сума, яку підприємцю потрібно сплатити за кожного працівника з мінімальною зарплатою.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Податкове навантаження розподіляється таким чином: ЄСВ сплачує роботодавець; ПДФО і ВС вираховуються безпосередньо із зарплати працівника. Тому «чистими» людина отримує 3802 грн. Відтак, загальна щомісячна сума сплачених до бюджету податків складе 1960 грн (ЄСВ + ПДФО + ВС).
<p><i>Чи є правомірним вилучення податківцями готівки з каси боржника у рахунок погашення його податкового боргу?</i></p>	<p>Відповідно до ст. 95 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) контролюючий орган здійснює за платника податків і на користь держави заходи щодо погашення податкового боргу такого платника податків шляхом стягнення коштів, які перебувають у його власності, а в разі їх недостатності – шляхом продажу майна такого платника податків, яке перебуває у податковій заставі.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Стягнення коштів та продаж майна платника податків провадяться не раніше ніж через 60 календарних днів з дня надіслання такому платнику податкової вимоги. <p>Контролюючий орган на підставі рішення суду здійснює стягнення коштів у рахунок готівки, що належить такому платнику податків.</p>

	Стягнення готівкових коштів здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (п. 95.4 ст. 95 ПКУ).
<p><i>За яких умов контролюючий орган має право здійснити погашення податкового боргу шляхом продажу майна платника податків, яке перебуває у податковій заставі?</i></p>	<p>Погашення податкового боргу платника податків здійснюється на підставі рішення суду щодо надання дозволу на погашення усієї суми податкового боргу за рахунок майна платника податків, що перебуває у податковій заставі та прийнятого на його підставі рішення контролюючого органу шляхом продажу майна платника податків на публічних торгах та/або торговельними організаціями в порядку, визначеному підпунктами 95.7 – 95.21 ст. 95 ПКУ.</p>
<p><i>Хто вважається фізичною особою - резидентом України в розумінні ПКУ?</i></p>	<p>Відповідно до п.п. «в» п.п. 14.1.213 п. 14.1 ст. 14 розділу I ПКУ, фізична особа - резидент - це фізична особа, яка має місце проживання в Україні.</p> <p>У разі якщо фізична особа має місце проживання також в іноземній державі, вона вважається резидентом, якщо така особа має місце постійного проживання в Україні; якщо особа має місце постійного проживання також в іноземній державі, вона вважається резидентом, якщо має більш тісні особисті чи економічні зв'язки (центр життєвих інтересів) в Україні. У разі якщо державу, в якій фізична особа має центр життєвих інтересів, не можна визначити, або якщо фізична особа не має місця постійного проживання у жодній з держав, вона вважається резидентом, якщо перебуває в Україні не менше 183 днів (включаючи день приїзду та від'їзду) протягом періоду або періодів податкового року.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Достатньою (але не виключною) умовою визначення місця знаходження центру життєвих інтересів фізичної особи є місце постійного проживання членів її сім'ї або її реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності. <p>Якщо неможливо визначити резидентський статус фізичної особи, використовуючи попередні положення цього підпункту, фізична особа вважається резидентом, якщо вона є громадянином України.</p> <p>Якщо всупереч закону фізична особа - громадянин України має також громадянство іншої країни, то з метою оподаткування цим податком така особа вважається громадянином України, який не має права на залік податків, сплачених за кордоном, передбаченого ПКУ або нормами міжнародних угод України.</p> <p>Якщо фізична особа є особою без громадянства і на неї не</p>

	<p>поширюються положення абзаців першого - четвертого цього підпункту, то її статус визначається згідно з нормами міжнародного права.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Достатньою підставою для визначення особи резидентом є самостійне визначення нею основного місця проживання на території України у порядку, встановленому ПКУ, або її реєстрація як самозайнятої особи. <p>У разі якщо у розділі IV ПКУ використовується термін «резидент» у відповідних відмінках, під цим терміном розуміється «фізична особа - резидент».</p>
<p><i>Чи може фізична особа – громадянин, не зареєстрована суб'єктом господарювання, переглянути інформацію про наявність податкового боргу?</i></p>	<p>Фізична особа – громадянин, не зареєстрована суб'єктом господарювання, у меню «Стан розрахунків з бюджетом» приватної частини Електронного кабінету має доступ до своїх особових рахунків із сплати податків. Вхід до Електронного кабінету здійснюється через офіційний вебпортал ДПС.</p> <ul style="list-style-type: none"> • При зверненні до зазначеного меню Електронного кабінету відображається зведена інформація станом на момент звернення, що містить інформацію по відкритих інтегрованих картках платника. <p>Робота у приватній частині Електронного кабінету здійснюється з використанням кваліфікованого електронного підпису, що сертифікований у будь-якого Кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг.</p>
<p><i>Чи має право на здійснення господарської діяльності шляхом реалізації рекламної (сувенірної) продукції благодійний фонд у статусі неприбуткової установи?</i></p>	<p>До неприбуткових організацій, що відповідають вимогам п. 133.4 ст. 133 ПКУ і не є платниками податку на прибуток підприємств, віднесені, зокрема, благодійні організації (пп. 133.4.6 ст. 133 ПКУ).</p> <p>Загальні засади благодійної діяльності в Україні визначаються Законом України від 05.07.2012 р. № 5073-VI «Про благодійну діяльність та благодійні організації» (далі – Закон № 5073). Метою благодійних організацій не може бути одержання і розподіл прибутку серед засновників, членів органів управління, інших пов'язаних з ними осіб, а також серед працівників таких організацій (частина перша ст. 11 Закону № 5073).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Благодійні організації мають право здійснювати господарську діяльність без мети одержання прибутку, що сприяє досягненню їх статутних

	<p>цілей (частина четверта ст. 16 Закону № 5073).</p> <p>Це відповідає визначенню благодійної діяльності, під якою за п. 2 частини першої ст. 1 Закону № 5073 слід розуміти добровільну особисту та/або майнову допомогу для досягнення визначених цим Законом цілей, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отже, благодійна організація може здійснювати господарську діяльність (зокрема, розповсюджувати рекламну (сувенірну) продукцію) лише на некомерційній основі (без мети одержання прибутку) для досягнення статутних цілей.
<p><i>Чи враховується у податковому обліку для розрахунку амортизації вартість переоцінки основних засобів, здійснена при переході на міжнародні стандарти фінансової звітності?</i></p>	<p>Розрахунок амортизації ОЗ або нематеріальних активів здійснюється відповідно до національних П(С)БО або МСФЗ з урахуванням обмежень, встановлених пп. 14.1.138 ст. 14, підпунктами 138.3.2 – 138.3.4 ст. 138 ПКУ. За такого розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, передбачені національними стандартами бухгалтерського обліку, крім «виробничого» методу. Для розрахунку амортизації за п. 138.3 ст. 138 ПКУ визначається вартість ОЗ та нематеріальних активів без урахування їх переоцінки (уцінки, дооцінки), проведеної відповідно до положень бухгалтерського обліку.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Таким чином, для розрахунку амортизації у податковому обліку, яка враховується при визначенні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств, визначається вартість ОЗ без урахування їх переоцінки (уцінки, дооцінки), здійсненої в результаті переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності.
<p><i>Де розміщується інформація про перелік майна, яке перебуває у податковій заставі та підлягає продажу на аукціонах, а також про місце та час проведення таких аукціонів?</i></p>	<p>Під час продажу майна на товарних біржах контролюючий орган укладає відповідний договір з брокером (брокерською конторою), який вчиняє дії з продажу такого майна за дорученням контролюючого органу на умовах найкращої цінової пропозиції.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Інформація про перелік майна платників податків, призначеного для продажу, та про час та умови проведення торгів оприлюднюється відповідною біржею. <p>Організатор аукціону оприлюднює оголошення у засобах масової інформації та на власній вебсторінці. Також інформація щодо укладених договорів-доручень на</p>

	<p>реалізацію майна підприємств-боржників з уповноваженими організаціями та перелік такого майна розміщується у рубриці «Переліки» на головній сторінці офіційного вебпорталу ДПС України.</p>
<p>Яку податкову декларацію з плати за землю (земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності) і в які строки необхідно подати платнику плати за землю у разі зміни протягом року функціонального використання землі, зміни розміру орендної плати, настання інших факторів, що впливають на розмір податкового зобов'язання з плати за землю чи виявлення помилок?</p>	<p>Відповідно до п. 286.2 ст. 286 ПКУ платники плати за землю (крім фізичних осіб) самостійно обчислюють суму податку щороку станом на 1 січня і не пізніше 20 лютого поточного року подають відповідному контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки податкову декларацію на поточний рік за формою, встановленою у порядку, передбаченому ст. 46 ПКУ, з розбивкою річної суми рівними частками за місяцями. Подання такої декларації звільняє від обов'язку подання щомісячних декларацій.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Платник плати за землю має право подавати щомісяця звітну податкову декларацію, що звільняє його від обов'язку подання податкової декларації не пізніше 20 лютого поточного року, протягом 20 календарних днів місяця, що настає за звітним (п. 286.3 ст. 286 ПКУ). <p>Згідно з п. 286.4 ст. 286 ПКУ за нововідведені земельні ділянки або за новоукладеними договорами оренди землі платник плати за землю подає податкову декларацію протягом 20 календарних днів місяця, що настає за звітним. У разі зміни протягом року об'єкта та/або бази оподаткування платник плати за землю подає податкову декларацію протягом 20 календарних днів місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися такі зміни. При виникненні необхідності після граничного строку подання декларації для здійснення будь-яких уточнень податкового зобов'язання або уточнення даних минулих податкових періодів надається уточнююча декларація. Уточнююча декларація заповнюється з врахуванням даних останньої поданої декларації за рік, що уточнюється.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отже, якщо платник податку на поточний рік подав звітну декларацію з плати за землю, то при зміні протягом року функціонального використання землі, розміру орендної плати, настання інших факторів, що впливають на розмір податкового зобов'язання з плати за

	<p>землю чи виявленні помилок, такий платник має надати уточнюючу декларацію за місцезнаходженням земельної ділянки з врахуванням показників останньої поданої декларації за рік, що уточнюється, протягом 20 календарних днів місяця, що настає за звітним (в якому відбулися зміни).</p>
<p><i>Хто є податковим агентом згідно з ПКУ?</i></p>	<p>Згідно з п.п.14.1.180 п.14.1 ст.14 ПКУ податковий агент щодо податку на доходи фізичних осіб - юридична особа (її філія, відділення, інший відокремлений підрозділ), самозайнята особа, представництво нерезидента - юридичної особи, інвестор (оператор) за угодою про розподіл продукції, які незалежно від організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками та/або форми нарахування (виплати, надання) доходу (у грошовій або негрошовій формі) зобов'язані нараховувати, утримувати та сплачувати податок, передбачений розділом IV ПКУ, до бюджету від імені та за рахунок фізичної особи з доходів, що виплачуються такій особі, вести податковий облік, подавати податкову звітність контролюючим органам та нести відповідальність за порушення його норм в порядку, передбаченому ст.18 та розділом IV ПКУ.</p>
<p><i>Що таке «електронний кабінет платника»?</i></p>	<p>Електронний кабінет платника - це персональне автоматизоване робоче місце платника податків, доступ до роботи в якому здійснюється з будь-якого комп'ютера, підключеного до Інтернету, шляхом автентифікації з використанням електронного цифрового підпису та авторизації такого платника.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Електронний кабінет платника надає платникам податків можливість працювати з органами податкової служби дистанційно у режимі реального часу, а саме: <ul style="list-style-type: none"> - подавати декларації з використанням електронного цифрового підпису і переглядати подану та/або сформовану податкову звітність; - отримувати нагадування щодо строків подання звітності та сплати податків, зборів (обов'язкових платежів); - отримувати інформацію щодо особистих реєстраційних даних (податковий номер платника податків, назва платника податків, основний вид діяльності; П. І. Б. бухгалтера та директора тощо); - подавати заяви та отримувати в електронному вигляді довідки про відсутність заборгованості з податків, зборів,

платежів, що контролюються органами фіскальної служби;
- вести в електронному вигляді Книги обліку доходів та витрат;

- переглядати інформацію щодо стану своїх розрахунків з бюджетом, зокрема про заборгованість зі сплати податків, зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

- **Користувачами Електронного кабінету платника** є платники податків - юридичні особи та самозайняті особи - фізичні особи - підприємці та особи, які провадять незалежну професійну діяльність.

Для роботи в Електронному кабінеті платника необхідно здійснити наступні кроки:

перший крок - отримати електронні цифрові підписи, які видаються Акредитованими центрами сертифікації ключів;

другий крок - підключитись до мережі Інтернет та зайти до Електронного кабінету платника за адресою cabinet.tax.gov.ua або по гіперпосиланню "Електронний кабінет платника податків" на веб-сайті Державної податкової служби України;

третій крок - авторизуватись в Електронному кабінеті за допомогою особистого електронного ключа та розпочати роботу.

Платники податків, працюючи в електронному кабінеті платника отримують такі переваги у роботі:

- унеможливлення помилок в обов'язкових реквізитах поданої декларації, оскільки при створенні податкової звітності ці реквізити заповнюються автоматично даними платника податків, які наявні у базі даних органів податкової служби;

- унеможливлення випадків подання звітності не в повному обсязі, оскільки звітність приймається пакетом (декларація з усіма додатками);

- можливість здійснення перевірки складеного звіту на наявність арифметичних помилок;

- можливість збереження заповненої форми звіту у режимі "Чернетки" та використання її при створенні наступних звітів;

- можливість імпорту з бухгалтерських програм (наприклад, 1-С) сформованої електронної звітності, перетворення її у пакет документів з послідовним направленням до органів податкової служби;

- отримання квитанції про прийняття органами податкової служби надісланого звіту протягом декількох хвилин;

	<ul style="list-style-type: none"> - можливість перегляду всієї інформації щодо своїх розрахунків з бюджетом, у тому числі з урахуванням філій, відокремлених підрозділів, які знаходяться на території України, а також зобов'язань по сплаті певних податків, зборів, які, відповідно до чинного законодавства України, мають сплачуватися за місцем розташування об'єкта оподаткування (наприклад, плата за землю); - ведення Книги обліку доходів та витрат в електронному вигляді; - наявність податкового календаря, який забезпечує нагадування строків подання звітності та сплати податків, зборів; - отримання оперативної інформації щодо особистих реєстраційних даних, які наявні в базі даних органів податкової служби на час сеансу; - можливість подавати заяви та отримувати в електронному вигляді довідки про відсутність заборгованості з податків, зборів, платежів, що контролюються органами податкової служби.
<p><i>Як здійснює свою діяльність Акредитований центр сертифікації ключів органів юстиції України?</i></p>	<p>Акредитований центр сертифікації ключів органів юстиції України надає у користування споживачам послуг Центру надійний засіб електронного цифрового підпису Програмний комплекс користувача центру сертифікації ключів «ІТ Користувач ЦСК».</p> <ul style="list-style-type: none"> • Програмний комплекс має експертний висновок Держспецзв'язку, який підтверджує його відповідність вимогам нормативних актів України у сфері криптографічного захисту інформації.
<p><i>Які нововведення запроваджено у 2020 році щодо форм реєстраційних документів?</i></p>	<p>Наказом Інформаційно-довідкового департаменту ДПС від 11.03.2020 № 58 «Про затвердження форм реєстраційних документів для отримання електронних довірчих послуг» запроваджено нові реєстраційні картки, які дають змогу отримати кваліфіковані сертифікати електронної печатки фізичною особою – підприємцем для реєстраторів розрахункових операцій.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Переглянути та завантажити актуальні форми реєстраційних документів можливо у розділі «Отримання електронних довірчих послуг» на Сайті ДПС. <p>Клієнти Надавача зможуть отримати електронні довірчі послуги від Надавача на звичайні носії, враховуючи органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми</p>

	<p>власності для організації внутрішнього документообігу, без здійснення інформаційного обміну з іншими юридичними особами (пункт 4 Порядку використання електронних довірчих послуг в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах та організаціях державної форми власності затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 року № 749).</p> <p>Перелік суб'єктів господарювання, які здійснюють роздрібний продаж захищених носіїв ключової інформації розміщено на Сайті ДПС.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Перейти самостійно з незахищеного носія ключової інформації на незахищений або захищений носій ключової інформації можливо за допомогою електронного сервісу повторного (дистанційного) формування сертифікатів за електронним запитом.
<p><i>Де можна ознайомитись з інформацією щодо режиму роботи, розміщення пунктів обслуговування (відокремлених пунктів реєстрації) користувачів Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС та переліком документів, необхідних для отримання ЕДП?</i></p>	<p>Детальну інформацію щодо режиму роботи, розміщення пунктів обслуговування (відокремлених пунктів реєстрації) користувачів Кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг ІДД ДПС (далі – КН ЕДП ІДД ДПС) можна отримати на офіційному інформаційному ресурсі КН ЕДП ІДД ДПС (www.acskidd.gov.ua) за посиланням Головна/«Контакти»/«Пункти обслуговування» або Головна/«Отримання електронних довірчих послуг»/«Пункти обслуговування».</p> <ul style="list-style-type: none"> • Перелік документів, необхідних для отримання електронних довірчих послуг, наведено у розділі «Отримання електронних довірчих послуг» офіційного інформаційного ресурсу КН ЕДП ІДД ДПС (www.acskidd.gov.ua/Головна/«Отримання електронних довірчих послуг»), у підрозділі «Підготовка документів та реєстрація».
<p><i>Яку корисну інформацію можна отримати з розділу сайту ДПС «Отримання електронних довірчих послуг»?</i></p>	<p>У розділі «Отримання електронних довірчих послуг» сайту ДПС підприємцям можна отримати інформацією, необхідну для подальшої роботи, у тому числі переглянути перелік документів для отримання ЕДП та завантажити форми реєстраційних документів разом зі зразками заповнення.</p> <ul style="list-style-type: none"> • До початку реєстрації та отримання електронних довірчих послуг підприємцям необхідно обов'язково ознайомитись з такими

документами:

1. Витяг з Регламенту Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС;
2. Договір про надання ЕДП.

• **ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ**

1. Строк чинності кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів становить не більше 2 (двох) років з моменту їх формування.

2. Відповідно до положень Регламенту Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС кваліфіковані сертифікати відкритих ключів надаються виключно в електронному вигляді шляхом їх розміщення на офіційному інформаційному ресурсі Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС (<http://acskidd.gov.ua>).

3. У зв'язку з тим, що в межах електронних довірчих послуг не передбачено надання послуг з копіювання, друку та заповнення реєстраційних карток, бланків та інших документів, продаж або безоплатне надання носіїв ключової інформації, генерація особистих ключів виконується на носії користувача (з'ємні флеш-носії, оптичні носії CD/DVD, захищені носії ключової інформації тощо).

Слід зауважити, що кожен особистий ключ користувача повинен бути записаний на окремий носій інформації.

4. У разі отримання електронних довірчих послуг, до закінчення строку чинності кваліфікованих сертифікатів відкритих ключів, слід скасувати діючі кваліфіковані сертифікати відкритих ключів. Докладніше

5. Програмне забезпечення для роботи з кваліфікованим електронним підписом ви можете завантажити [ТУТ](#)

6. Ідентифікація особи, яка звернулася до Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС, здійснюється за паспортом громадянина України, а за його відсутності паспортом громадянина іншої країни із нотаріально засвідченим перекладом на українську мову, посвідкою на тимчасове/постійне проживання, посвідченням біженця або паспортом громадянина України для виїзду за кордон з відміткою про постійне місце проживання в іноземній державі.

• **ПІДГОТОВКА ДОКУМЕНТІВ ТА РЕЄСТРАЦІЯ**

Якщо ви ознайомились з Регламентом Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС та умовами Договору про надання електронних довірчих послуг та погоджуєтесь з порядком надання зазначених послуг, наступна інформація допоможе вам правильно підготувати необхідні документи.

	<p>Для завантаження форм реєстраційних документів та зразків їх заповнення, перегляду переліку документів, необхідних для реєстрації, з наведеного нижче переліку оберіть відповідну вам категорію та перейдіть за посиланням:</p> <p>юридична особа філії та представництва юридичної особи фізична особа іноземні представництва органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності договір про спільну діяльність/договір управління майном/угода про розподіл продукції технологічні сертифікати</p> <p>Якщо ви заповнили реєстраційні заяви, зібрали необхідні документи для реєстрації та отримання електронних довірчих послуг зверніться до будь-якого представництва Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС за вказаною на офіційному інформаційному ресурсі адресою.</p> <p>В разі виникнення питань стосовно вищенаведеної інформації ви можете надіслати їх на електронну поштову скриньку inform@acskidd.gov.ua, зателефонувати до Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС за номером, що є на сайті ДПС або звернутись до представництва у вашому регіоні.</p>
<p>Хто являється кваліфікованим надавачем електронних довірчих послуг (ЕДП)?</p>	<p>Юридична особа публічного права – Інформаційно-довідковий департамент ДПС у відповідності до пункту 3 наказу Міністерства юстиції України від 29.10.2018 № 3373/5 «Про затвердження Порядку ведення Довірчого списку» внесено до Довірчого списку, як Кваліфікованого надавача (Надавач) електронних довірчих послуг (ЕДП).</p> <p>Метою діяльності Інформаційно-довідкового департаменту ДПС, як Надавача є безкоштовне надання ЕДП органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям всіх форм власності, іншим суб'єктам господарської діяльності та фізичним особам.</p> <p>Функціонування Надавача забезпечується сучасним програмно-технічним комплексом у складі якого використовуються унікальні програмно-апаратні рішення, які забезпечують високий рівень надійності захисту інформації.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • До ЕДП, надання яких забезпечується Надавачем належать: <ol style="list-style-type: none"> 1. створення (за умови надання захищеного носія особистих ключів), перевірки та підтвердження кваліфікованого електронного підпису чи печатки; 2. формування, перевірки та підтвердження чинності кваліфікованого сертифіката електронного підпису чи печатки; 3. формування, перевірки та підтвердження кваліфікованої електронної позначки часу; 4. консультативні послуги у сфері ЕДП за зверненням користувачів.
<p><i>Що потрібно знати про підпис даних?</i></p> <hr/>	<p>Створення кваліфікованого електронного підпису:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оберіть тип носія особистого ключа, особистий ключ, введіть пароль захисту ключа та натисніть "Зчитати" <p>Тип носія особистого ключа:</p> <p>☒ Файловий носій (flash-диск, CD-диск, SD-картка тощо)</p> <p>☐ Захищений носій (е.ключ Алмаз-1К, Кристал-1 тощо)</p> <p>☐ SIM-картка</p> <p>Кваліфікований надавач ел. довірчих послуг:</p> <p><input type="text"/></p> <p>Особистий ключ (Key-6.dat, *.pfx, *.pk8, *.zs2 або *.jks):</p> <p><input type="text"/></p> <p style="text-align: center;">Обрати</p> <p>Пароль захисту ключа:</p> <p><input type="text"/></p> <p style="text-align: center;">Зчитати</p>
<p><i>Як здійснюється перевірка підписаних даних?</i></p> <hr/>	<p style="text-align: center;">Перевірка підпису (файлів)</p> <p style="text-align: center;">Оберіть підписані файли для перевірки та натисніть "Перевірити"</p> <p style="text-align: center;">Перетягніть або Оберіть</p> <p style="text-align: center;">підписані файли для перевірки (зазвичай, з розширенням p7s)</p>
<p><i>Як здійснюється повторне (дистанційне) формування сертифікатів за електронним запитом?</i></p> <hr/>	<p>On-line</p> <p>За допомогою Користувача ЦСК</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дистанційно сформувати нові сертифікати зможуть лише ті користувачі, які мають:

- чинні сертифікати (наприклад до закінчення строку чинності сертифікатів залишилося декілька днів);
- незмінні реєстраційні дані (ПІБ, адреса реєстрації місця проживання, код ЄДРПОУ організації тощо);
- особистий ключ, доступний лише користувачу та не є скомпрометованим.

ЗЧИТАТИ

ДІЮЧИЙ КЛЮЧ

ПІДПИСАТИ

ДОГОВІР

СТВОРИТИ

НОВИЙ КЛЮЧ

-
- **Формування нового сертифіката**

Оберіть тип носія діючого особистого ключа, діючий особистий ключ, введіть пароль захисту ключа та натисніть "Зчитати"

Тип носія особистого ключа:

- Файловий носій (flash-диск, CD-диск, SD-картка тощо)
  - Захищений носій (е.ключ Алмаз-1К, Кристал-1 тощо)
- Особистий ключ (Key-6.dat або *.pfx):

Обрати

Пароль захисту ключа:

Зчитати

Як здійснюється пошук сертифікатів та списки відкликаних сертифікатів (СВС)?

Пошук сертифікатів

Сертифікати Надавача СВС

Пошук сертифікатів за реквізитами власника

Код ЄДРПОУ:

Реєстраційний номер облікової картки платника податків*:

УНЗР ID картки:

Додаткові реквізити:

Інформація про сертифікати

Перевірка САПТСНА:

Отримати документ підписаний ЕДП

Пошук

*

- пошук сертифікатів здійснюється за серією та номером паспорта, якщо через релігійні переконання користувач відмовився від реєстраційного номеру облікової картки платника податків.

Що потрібно знати про процедуру скасування кваліфікованого сертифіката ключа?

Процедура скасування кваліфікованого сертифіката

Скасування кваліфікованого сертифіката ключа є достроковим припиненням його чинності. **Скасовані сертифікати ключів поновленню не підлягають!**

Часом скасування кваліфікованого сертифіката вважається час зміни його статусу в реєстрі сертифікатів Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС.

Клієнт зобов'язаний невідкладно звернутися до Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС за скасуванням кваліфікованого сертифіката у разі:

- компрометації особистого ключа користувача (факт або обгрунтована підозра того, що особистий ключ став відомий іншим особам, втрата можливості подальшого використання особистого ключа із будь-яких обставин, зокрема, втрата або пошкодження носія ключової інформації тощо);
- зміни відомостей, зазначених у кваліфікованому сертифікаті;
- виявлення помилок у реквізитах кваліфікованого сертифіката тощо.

Скасування кваліфікованого сертифіката за електронним запитом

Скасування кваліфікованого сертифіката за електронним запитом не потребує оформлення паперових документів та відвідування відокремленого пункту реєстрації Кваліфікованого надавача ІДД ДПС.

Зазначена процедура здійснюється цілодобово за допомогою кваліфікованого засобу електронного підпису чи печатки [«ІТ Користувач ЦСК-1»](#) та особистого ключа користувача.

Процедуру скасування власного кваліфікованого сертифіката за електронним запитом наведено в пп. 5.11. п.5 [Настанови користувача «ІТ Користувач ЦСК-1»](#) та у [«Відеоінструкції по скасуванню кваліфікованих сертифікатів за електронним запитом»](#).

Інформування користувача про скасування здійснюються в

режимі реального часу.

Скасування кваліфікованого сертифіката за заявою у письмовій формі

Письмова заява подається до Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС за встановленою формою.

Подання заяви на скасування кваліфікованого сертифіката здійснюється тільки протягом робочого дня Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС.

Додатково надається засвідчена власником копія* паспорта громадянина України або іншого документа, який унеможливує виникнення будь-яких сумнівів щодо особи, відповідно до законодавства про Єдиний державний демографічний реєстр та про документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи.

Обробка такої заяви та інформування клієнта здійснюється протягом двох годин з моменту отримання заяви.

У разі подання заяви відповідальною особою державної установи, також надається відповідним чином засвідчена копія** наказу про призначення такої особи.

Документи, що були підставою для скасування кваліфікованого сертифіката, фіксуються та зберігаються в Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС.

*- відмітка про засвідчення копії документа складається зі слів «Згідно з оригіналом», особистого підпису, ініціалів та прізвища, дати засвідчення копії.

** - відмітка про засвідчення копії документа складається зі слів «Згідно з оригіналом», назви посади співробітника відповідального за виготовлення, засвідчення та видавання копій, його особистого підпису, ініціалів та прізвища, дати засвідчення та скріплюється відбитком печатки (за наявності).

Скасування кваліфікованого сертифіката у телефонному режимі

Заява в усній формі подається клієнтом (підписувачем) до Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС засобами телефонного зв'язку за номером (044) 284-00-10, при цьому користувач повинен повідомити адміністратору реєстрації наступну інформацію:

- ідентифікаційні дані власника кваліфікованого сертифіката;
- ключову фразу голосової автентифікації.

Заява в усній формі приймається тільки у випадку позитивної автентифікації (збігу голосової фрази та ідентифікаційних даних користувача з інформацією в реєстрі сертифікатів).

 [Завантажити заяву про зміну статусу кваліфікованого сертифіката відкритого ключа](#)

<p>Що потрібно знати про процедуру блокування кваліфікованого сертифіката?</p>	<p>Процедура блокування кваліфікованого сертифіката</p> <div data-bbox="742 403 1380 806" data-label="Image"> </div> <p>Користувач має право за власним бажанням здійснити блокування кваліфікованого сертифіката. Під блокуванням кваліфікованого сертифіката розуміється тимчасове призупинення чинності кваліфікованого сертифіката строком до 30 календарних днів.</p> <p>Після блокування кваліфікованого сертифіката, клієнт може протягом тридцяти календарних днів поновити строк чинності кваліфікованого сертифіката. Блокований кваліфікований сертифікат буде автоматично скасований Кваліфікованим надавачем ЕДП ІДД ДПС, якщо протягом зазначеного строку клієнт не поновить його чинність.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Блокування кваліфікованого сертифіката за електронним запитом <p>Блокування кваліфікованого сертифіката за електронним запитом не потребує оформлення паперових документів та відвідування відокремленого пункту реєстрації Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС.</p> <p>Зазначена процедура здійснюється цілодобово за допомогою кваліфікованого засобу електронного підпису чи печатки «ІТ Користувач ЦСК-1» та особистого ключа користувача.</p> <p>Процедуру блокування власного кваліфікованого сертифіката за електронним запитом наведено в пп. 5.10. п.5 <u>Настанови користувача «ІТ Користувач ЦСК-1»</u> та у <u>«Відеоінструкції по блокуванню кваліфікованих сертифікатів за електронним запитом»</u>.</p> <p>Інформування підписувача про блокування здійснюється в режимі реального часу.</p>

- **Блокування кваліфікованого сертифіката за заявою у письмовій формі**

Письмова заява подається до Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС за встановленою формою.

Подання заяви на блокування кваліфікованого сертифіката здійснюється тільки протягом робочого дня Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС.

Додатково надається засвідчена власником копія* паспорта громадянина України або іншого документа, який унеможлиблює виникнення будь-яких сумнівів щодо особи, відповідно до законодавства про Єдиний державний демографічний реєстр та про документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи.

Обробка такої заяви та інформування клієнта здійснюється протягом двох годин з моменту отримання заяви.

У разі подання заяви відповідальною особою державної установи, також надається відповідним чином засвідчена копія** наказу про призначення такої особи.

Документи, що були підставою для блокування кваліфікованого сертифіката, фіксуються та зберігаються в Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС.

*- відмітка про засвідчення копії документа складається зі слів «Згідно з оригіналом», особистого підпису, ініціалів та прізвища, дати засвідчення копії.

** - відмітка про засвідчення копії документа складається зі слів «Згідно з оригіналом», назви посади співробітника відповідального за виготовлення, засвідчення та видавання копій, його особистого підпису, ініціалів та прізвища, дати засвідчення та скріплюється відбитком печатки (за наявності).

- **Блокування кваліфікованого сертифіката у телефонному режимі**

Заява в усній формі подається користувачем до Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС засобами телефонного зв'язку за номером (044) 284-00-10, при цьому користувач повинен повідомити адміністратору реєстрації наступну інформацію:

- ідентифікаційні дані власника кваліфікованого сертифіката;
- ключову фразу голосової автентифікації.

Заява в усній формі приймається тільки у випадку позитивної автентифікації (збігу голосової фрази та ідентифікаційних даних Користувача з інформацією в реєстрі Користувачів).

 [Завантажити заяву про зміну статусу кваліфікованого сертифіката відкритого ключа](#)

Що потрібно знати про процедуру поновлення строку чинності кваліфікованого сертифіката?

Процедура поновлення строку чинності кваліфікованого сертифіката

Поновлення строку чинності кваліфікованого сертифіката можливе лише для заблокованих кваліфікованих сертифікатів, термін блокування яких не скінчився.

Для здійснення поновлення строку чинності кваліфікованого сертифіката, заявник подає до Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС, письмову заяву встановленого зразка.

Подання заяви на поновлення сертифіката ключа здійснюється тільки протягом робочого дня Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС.

Додатково надається засвідчена власником копія паспорта громадянина України або іншого документа, який унеможливує виникнення будь-яких сумнівів щодо особи, відповідно до законодавства про Єдиний державний демографічний реєстр та про документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи.

Обробка такої заяви та інформування користувача повинні бути здійснені протягом двох годин з моменту отримання заяви.

У разі подання заяви відповідальною особою державної установи, додатково надається відповідним чином засвідчена копія наказу про призначення такої особи.

Кваліфікований сертифікат, який заблоковано у зв'язку зі зміною відомостей зазначених у сертифікаті ключа повинен бути скасований та поновленню не підлягає.

- **Документи, що були підставою для поновлення кваліфікованого сертифіката, фіксуються та зберігаються в Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС.**

[Завантажити заяву про зміну статусу кваліфікованого сертифіката відкритого ключа](#)

Системи, які підтримують використання сертифікатів Кваліфікованого надавача ЕДП ІДД ДПС
(за консультаціями щодо використання зазначених сервісів потрібно звертатись до власників сервісів):

Електронний сервіс
"Електронний кабінет платника"

ProZorro

Спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для формування та подання звітності до "Єдиного вікна подання електронної звітності"

ОЦІНКА Online

Петиції Президенту України

Система електронної взаємодії органів виконавчої влади

Електронна звітність
Державної служби статистики України

Портал електронних послуг пенсійного фонду України

Державна казначейська служба України
Є-Звітність

Електронні послуги Мін`юсту

Загальнодержавний портал державних закупівель

Національне агентство з питань запобігання корупції

Міністерство соціальної політики
"Послуга призначення допомоги при народженні дитини"

ЄДЕБО Міністерства освіти та науки України

Система відбору арбітражних керуючих

Електронні послуги Мінсоцполітики
Призначення житлової субсидії

Електронні адміністративні послуги
Міністерство внутрішніх справ України

Електронні послуги Міністерства екології
та природних ресурсів України

Електронні послуги
Державної архітектурно-будівельної
інспекції України

Єдиний портал
адміністративних послуг

iGov.org.ua

Електронні послуги
Державного земельного кадастру

Пілотний проект iGov.org.ua

Єдиний веб-портал
використання публічних коштів

Електронний суд

ОН-ЛАЙН БУДИНОК ЮСТИЦІЇ

Подача боржниками та організаторами
аукціонів відомостей про справи про
банкрутство

Автоматизована система "Реєстр територіальних громад"

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Особистий кабінет киянина

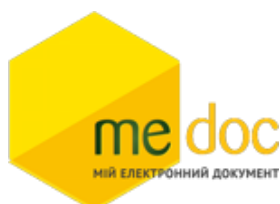
Особистий кабінет для мешканців міста Дніпра

Особистий кабінет львів'янина

TAXER

M.E.Doc

звітність і документообіг

СОТА

iFin

Соната

QD PROFESSIONAL

РЕФОРМА
Helsi

DOCUMENT.ONLINE

Art-Звіт

Liga_REPORT

FREDO

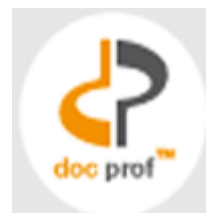
УСУАН

СПЕД

FossDoc

ДОКПРОФ

АРМ "Лізинг КТЗ"

АРМ "Суб'єкт ОТК"

АРМ "Торгівля КТЗ"

АРМ "Автошкола"

Вчасно

InStaCo

Онлайн - бухгалтерія
Dilovod.ua

- Даний перелік не є вичерпним. Існують також інші програмні продукти та он-лайн сервіси, які підтримують використання кваліфікованих електронних підписів чи печаток, сертифікати яких сформовано Кваліфікованим надавачем Електронних довірчих послуг Інформаційно-довідкового Департаменту Державної податкової служби України.
- Даний перелік може бути доповнений програмними продуктами чи он-лайн сервісами, у разі направлення розробником листа на електронну адресу inform@acskidd.gov.ua з інформацією про підтримку кваліфікованих електронних підписів чи печаток сертифікати яких сформовано Кваліфікованим надавачем Електронних довірчих послуг Інформаційно-довідкового Департаменту Державної податкової служби України.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Офіційний портал Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
2. Офіційний портал Кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг Інформаційно-довідкового Департаменту Державної податкової служби України. URL: <https://acskidd.gov.ua/>
3. Вісник Державної податкової служби України. Офіційно про податки. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100016399-styagnennya-podatkovogo-borgu-vidpovid-na-zapitannya-platnikiv-podatki>

Глава 2. Формули для вирішення практичних завдань з податкового менеджменту

<p>Очікуване виконання податкового бюджету визначається:</p>	$EB = \sum_{i=1}^n B_i \times P_i \times 100\%,$ <p>де EB - очікуване виконання податкового бюджету; <i>B</i> - і-е виконання податкового бюджету; <i>P_i</i> - ймовірне відхилення і-го виконання податкового бюджету; <i>n</i> - загальне число можливих варіантів виконання податкового бюджету.</p>
<p>Стандартне відхилення виконання податкового бюджету вимірює розкид величин. Чим більше стандартне відхилення виконання податкового бюджету, тим більше його мінливість і вищий податковий ризик:</p>	$\sigma = \sqrt{\sum_{i=1}^n (B_i - B_f)^2 \times P_i},$ <p>де δ - стандартне відхилення виконання податкового бюджету; <i>B</i> - і-й виконання податкового бюджету; <i>B_f</i> - найбільш ймовірне відхилення; <i>n</i> - загальне число можливих варіантів виконання податкового бюджету.</p>
<p>Квадрат стандартного відхилення виконання податкового бюджету (δ^2) називають дисперсією розподілу виконання бюджету по податках. Загальною мірою ризику служить розмах варіації показника виконання бюджету по податках:</p>	$R = B_0 - B_p,$ <p>де <i>B₀</i> - податковий бюджет за оптимістичною оцінкою; <i>B_p</i> - податковий бюджет по песимістичній оцінці. Значення стандартного відхилення може бути недостатнім при порівнянні ризиків або невизначеностей, оскільки не враховує величину ризику, що припадає на одиницю очікуваного виконання бюджету по податках. З метою визначення відносного ризику бюджету розглядається коефіцієнт варіації (CV - coefficient of variation).</p>
<p>Коефіцієнт варіації є мірою відносної дисперсії (ризик), що припадає на одиницю очікуваного виконання податкового бюджету. Він визначається як частка стандартного відхилення і очікуваного показника виконання бюджету:</p>	$CV = \left(\frac{\sigma}{B_f} \right) \times 100,$ <p>де δ - стандартне відхилення виконання податкового бюджету; <i>B_f</i> - розподіл усіх виконання податкового бюджету. Чим більше CV, тим більший відносний ризик виконання бюджету по податках.</p>

<p><i>Методика, що дозволяє кількісно оцінити бюджетний ризик через урахування ймовірності виникнення можливих втрат бюджету: ступень ризику можна оцінити як добуток ймовірності можливих втрат на величину цих втрат:</i></p>	$W = pH \times H,$ <p>де W - величина ризику; pH - ймовірність втрат; H - величина цих втрат.</p>
<p><i>Допустимий рівень податкових ризиків (допустимий ризик) можна визначити як певний компроміс між бажаним найменшим рівнем небезпеки і техніко-економічними можливостями його реалізації. Прийнятний (допустимий) ризик є нелінійною функцією наступних складових:</i></p>	$RD = f \{T(S), R(S), S(T, R)\},$ <p>де RD - допустимий ризик; T - технічно досяжний результат; R - ресурсно-економічні можливості по його реалізації; S - система умовно-суб'єктивних факторів.</p>
<p><i>Рівень податкового навантаження на 1 суб'єкта господарювання (P) розраховується:</i></p>	$P = \Sigma H \div K$ <p>де ΣH – сума всіх податків, сплачуваних у бюджет суб'єктами господарювання, грн.;</p> <p>K - кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання.</p>
<p><i>Рівень податкового потенціалу країни (ПП) можемо розрахувати по формулі:</i></p>	$ПП = \sum_{i=1}^n ПБ_i \times C_i$ <p>де ПБ – податкова база і-го податку; n – кількість податків; C – середньозважена ставка і-го податку, обчислена за видами податкової бази.</p>
<p><i>Узагальнюючим показником ефективності використання інструментів податкового регулювання може бути коефіцієнт еластичності податків. Він характеризує зміни податкових надходжень під впливом визначальних економічних факторів (валового національного продукту,</i></p>	$E = \frac{\Delta ПН}{\Delta ВВП}$ <p>де $\Delta ПН$ – відсоткова зміна податкових надходжень; $\Delta ВВП$ – відсоткова зміна визначального фактору. Коефіцієнт еластичності податків показує, на скільки відсотків змінюються податкові надходження при зміні визначального фактору на 1 %. Даний коефіцієнт може бути більше, дорівнює або менше одиниці. Якщо він дорівнює одиниці, то частка податкових доходів держави в ВВП залишається стабільною. Якщо коефіцієнт більше</p>

<p><i>доходів населення, рівня роздрібних цін і т. ін.). Коефіцієнт еластичності податкових надходжень (Е) розраховується:</i></p>	<p>одиниці, то податкові доходи збільшуються швидшими темпами, ніж зростає ВВП, і питома вага податкових доходів в ВНП зростає. При коефіцієнті менше одиниці частка податкових надходжень у ВВП знижується. Податкову систему вважають еластичною, якщо коефіцієнт еластичності податків вищий за 1.</p>
<p><i>Після закінчення встановлених Податковим кодексом України строків погашення узгодженого грошового зобов'язання на суму податкового боргу нараховується пеня із розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день:</i></p>	$\text{Пеня} = \frac{\text{Сума податкового боргу} \times \text{Кількість днів існування боргу} \times \text{Річна облікова ставка НБУ}}{365} \times 120\%$ <p>На суми грошового зобов'язання, визначеного платником податків або податковим агентом, - після спливу 90 календарних днів (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), нараховується пеня за кожний календарний день прострочення у його сплаті, включаючи день погашення, із розрахунку 100 відсотків річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.</p> <p>Суми пені зараховуються до бюджетів або державних цільових фондів, до яких згідно із законом зараховуються відповідні податки.</p>
<p><i>Фактичний рівень податкового навантаження (ПНф) розраховується як відношення суми сплачених податків (податкових надходжень зведеного бюджету), включаючи обов'язкові відрахування до державних цільових фондів, до ВВП:</i></p>	$\text{ПН}_f = (\text{П}_c + \text{В}) / \text{ВВП} \times 100\%$ <p>де П_c – сума сплачених податків; В – сума обов'язкових відрахувань у державні соціальні фонди; ВВП – валовий внутрішній продукт.</p>
<p><i>Потенційний рівень податкового навантаження (ПНп) розраховується як відношення суми нарахованих податків до зведеного бюджету, включаючи обов'язкові відрахування до державних цільових фондів, до ВВП:</i></p>	$\text{ПН}_n = (\text{П}_n + \text{В}) / \text{ВВП} \times 100\%$ <p>де П_n – сума нарахованих податків.</p>
<p><i>Податкове навантаження з податку на прибуток (ПНпп) розраховується як відношення сумарних надходжень податку на прибуток (ПП) до фінансового результату прибуткових підприємств</i></p>	$\text{ПН}_{\text{пп}} = \text{ПП} / \text{ФР} \times 100\%$

<p>(ФР): Податкове навантаження з податку на доходи фізичних осіб (ПНДФО) розраховується як відношення сумарних надходжень податку (ПДФО) до суми доходів, відносно яких сплачується даний податок (Д):</p>	$\text{ПН}_{\text{ПДФО}} = \text{ПДФО} / \text{Д} \times 100\%$
<p>Податкове навантаження з податку на додану вартість (ПНПДВ) розраховується як відношення сумарних надходжень податку на додану вартість (ПДВ) до кінцевих споживчих витрат домогосподарств (ВД):</p>	$\text{ПН}_{\text{ПДВ}} = \text{ПДВ} / \text{ВД} \times 100\%$
<p>Показник рівня оподаткування юридичних і фізичних осіб (ПНюф) розраховується як відношення середньозваженого навантаження з основних податків (ПН_{ср}) до сумарної частки основних податків у ВВП (Ч):</p>	$\text{ПН}_{\text{юф}} = \text{ПН}_{\text{ср}} / \text{Ч} \times 100\%$
<p>Середньозважене навантаження ПН_{ср} з основних податків, що формують доходи бюджету, можна розрахувати:</p>	$\text{ПН}_{\text{ср}} = \sum_i (\text{В}_i \times \text{О}_i / \text{Б}_i)$ <p>де О_і – обсяги окремих видів податків у доходах зведеного бюджету; В_і – частка окремого виду податку в сумарному обсязі основних податків, що формують доходи бюджету у визначеному році; Б_і – базові показники для нарахування відповідного податку.</p>
<p>Частку податків, що формують дохідну частину бюджету, у ВВП можна розрахувати:</p>	$\text{Ч} = \sum_i (\text{О}_i / \text{ВВП}_i)$ <p>де ВВП_і – обсяг ВВП за відповідний рік.</p>
<p>Величина рівня оподаткування може бути визначена послідовним зменшенням доданої вартості пропорційно</p>	$\text{ПН} = [1 - (1 - \text{П}_\text{д})(1 - \text{П}_\text{п}) / (1 + \text{П}_\text{ф})] / (1 - \text{У}_\text{н})$ <p>де ПН – рівень податкового навантаження в країні;</p>

<i>податковим ставкам:</i>	<p>Пд – середня величина ставки ПДВ; Пп – середня величина ставки прибуткових податків; Пф – середня величина ставки єдиного соціального внеску; Ун – питома вага непрямих податків у загальній сумі податкових надходжень. Усі складові формули використовують у долях одиниці. Середні ставки податків та зборів потрібно розраховувати шляхом ділення суми надходжень відповідних податків на базовий показник для їх нарахування.</p>
<i>Показник податкового навантаження на макрорівні можна розрахувати:</i>	$ПН = \frac{Пс+В+П+ЗПДВ}{ВВП} \times 100\%$ <p>де ПН – податкове навантаження; Пс – сума сплачених податків; В – сума обов’язкових відрахувань у державні соціальні фонди; П – сума переплати податків; ЗПДВ - заборгованість держави із відшкодування ПДВ.</p>
<i>Планову суму податкових платежів, можна розрахувати за величиною фонду оплати праці:</i>	$ПФОП = ФОП * Зф / 100$ <p>ФОП – сума фонду оплати праці, яка планується; Зф – зведена ставка податкових платежів від величини фонду оплати праці.</p>
<i>Планову суму податкових платежів, які входять у ціну продукції можна розрахувати:</i>	$Пц = Д * Зц / 100$ <p>Д - розмір доходу від реалізації продукції, який планується; Зц - зведена ставка податкових платежів, які входять у ціну продукції.</p>
<i>Планову суму податку на прибуток можна розрахувати:</i>	$Пп = Кп * Сп / 100$ <p>Кп - сума прибутку, який планується; Сп - ставка податку на прибуток.</p>
<i>Загальну суму податкових платежів підприємства, які плануються можна розрахувати:</i>	$Пз = ПФОП + Пц + Пп$
<i>Коефіцієнт ефективності податкового планування можна розрахувати:</i>	$Ке = Еп / Пз$ <p>Еп – економія податкових платежів завдяки податковому плануванню у певному періоді; Пз – сума податкових платежів.</p>
<i>Абсолютне зменшення податкових платежів, які сплачуються</i>	$\Delta Па = П1 - По$

<i>підприємством за певний час, в результаті застосування заходів ПП можна розрахувати:</i>	По, П1 - загальна сума податків, які сплачує підприємство відповідно в базовому та звітному (чи плановому) періоді.
<i>Відносне зменшення податкових платежів, які сплачуються підприємством за певний час, в результаті застосування заходів ПП можна розрахувати:</i>	$\Delta Пв = П1 * Оп1 / Оро - По$ <p>Оро, Оп1 - обсяги реалізації відповідно в базовому та звітному (чи плановому) періоді.</p>
<i>Рівень пільгового оподаткування підприємства можна розрахувати:</i>	$КП = \sum ПП / Пз$ <p>$\sum ПП$ - загальна сума податкових пільг, які використовуються підприємством згідно з чинним законодавством упродовж певного часу.</p>
<i>Ефективність діяльності служби податкового планування підприємства можна розрахувати:</i>	$Еф = Еп / Вс$ <p>Вс - витрати на утримання служби за певний період.</p>
<i>Коефіцієнт ефективності Пільгування можна розрахувати:</i>	$Кеп = Е / Взг$ <p>Е – економія, отримана в результаті використання пільг; Взг – загальна сума виручки від реалізації продукції (робіт, послуг).</p>
<i>Коефіцієнт пільгового Інвестування можна розрахувати:</i>	$Кін = Е / Ін$ <p>Ін – сума інвестицій, стосовно яких використовуються пільги.</p>
<i>Показник коректності податкового планування можна розрахувати:</i>	$Кпп = Ш / Е * 100$ <p>Ш – сума штрафних санкцій (включаючи адміністративні й фінансові санкції), нарахованих підприємству за некоректні заходи податкового планування.</p>
<i>Податки, що нараховуються, розраховуються:</i>	$Нн = (НБр - НБн) \times Сн - Лн$ <p>де Нн – нарахований податок; НБр – база оподаткування; НБн – база оподаткування, що не оподатковується; Сн – ставка податку; Лн – пільги з податку.</p>

<p><i>Після визначення нарахувань за податками здійснюється процес бюджетування податкових платежів, який передбачає визначення податкових виплат для складання графіків розрахунків з бюджетом та формування бюджету руху грошових коштів підприємства. Податкові платежі розраховуються:</i></p>	$Нв = Нн - Ан + Вр + Аб$ <p>де Нв – виплати по податках; Ан – раніше сплачені аванси по податках; Вр – виплати відповідно до графіків погашення реструктуризованої заборгованості, пені і штрафів; Аб – аванси по податках у рахунок майбутніх періодів.</p>
<p><i>Для складання прогнозного балансу руху грошових коштів здійснюється бюджетування податкової заборгованості. Отримані в результаті розрахунків параметри бюджетування податкових зобов'язань мають самостійне значення і використовуються для складання прогнозного балансу руху грошових коштів підприємства, планування податкових доходів (економії на податках) у складі податкового бюджету.</i></p>	$З = Зн + Нн - Зр - Нв$ <p>де З – заборгованість по податках на кінець періоду; Зн – заборгованість по податках на початок періоду; Зр – реструктуризована заборгованість.</p>
<p><i>Показник чистого прибутку підприємства (Пч), максимізація якого є методологічною передумовою визначення оптимального рівня випуску продукції при визначених податкових параметрах і ринковій кон'юнктурі:</i></p>	$Пч = Ц * Ов - Вз - Пз$ <p>де Ц – ринкова ціна продукції; Ов - обсяг виробництва конкретного виду продукції в натуральному вираженні; Вз - загальні витрати на виробництво продукції; Пз - загальна сума податкових зобов'язань.</p>
<p><i>Витрати ВС включають у себе матеріальні витрати на проміжне споживання (сировина і матеріали), заробітну плату персоналу, амортизаційні відрахування та інші витрати, які забезпечують нормальний процес виробництва (крім</i></p>	$Вз = ВС * Ов$ <p>де ВС - рівень середніх витрат на одиницю продукції.</p>

<p>податків):</p> <p><i>До групи відносних показників оцінки рівня податкового навантаження на підприємстві належать:</i></p>	<p>1. Коефіцієнт ефективності оподаткування (КЕ) показує величину чистого прибутку (ПЧ) на одиницю податкових витрат:</p> $Ке = Пч / Пз$ <p>2. Коефіцієнт оподаткування доходів (Кд):</p> $Кд = Пз / Д$ <p>де Д – сума доходу підприємства.</p> <p>3. Коефіцієнт оподаткування витрат (Кв):</p> $Кв = Пс / В$ <p>де Пс – сума податків, які відносяться на витрати виробництва (обігу), тобто зараховують до собівартості продукції (робіт, послуг); В – сума операційних витрат підприємства.</p> <p>4. Коефіцієнт оподаткування прибутку (Кп):</p> $Кп = Пп / Пр$ <p>де Пп – податки, які сплачуються з прибутку за певний період; Пр – балансовий прибуток підприємства за цей період.</p> <p>5. Загальний коефіцієнт оподаткування прибутку підприємства (Кзаг):</p> $Кзаг = Пч / Пз$ <p>де Пч - чистий прибуток підприємства, отриманий від усіх видів господарської діяльності за певний час.</p> <p>6. Коефіцієнт податкомісткості реалізованої продукції (Кпр):</p> $Кпр = Пз / Ор$ <p>де Ор - обсяг реалізації продукції за певний період.</p> <p>7. Коефіцієнт рівня оподаткування виробленої продукції.</p> <p>а) Коефіцієнт оподаткування одиниці продукції (Кр) характеризує середню по підприємству величину податків у розрахунку на одиницю продукції (Ов):</p> $Кр = Пз / Ов$ <p>де Ов – об'єм виробленої продукції.</p> <p>б) Коефіцієнт оподаткування одиниці продукції (Крн) для підприємств, які виробляють неоднорідну продукцію:</p> $Крн = Пзі / Ові$ <p>8. Дохід на 1 гривню сплачених податків (Дп):</p> $Дп = Д / Пз$ <p>В основі оптимізації податкового навантаження на суб'єкта підприємницької діяльності лежить податкове планування.</p>
--	---

Глава 3. Практичні завдання з податкового менеджменту

<p>Умова №1</p> <p>До оподаткування доходи групи платників із низькими доходами становили 80 000 тисяч гривень, доходи групи платників з високими доходами становлять 260 000 тисяч гривень. Сума сплачених податків групою платників із низькими доходами становить 9000 тисяч гривень, групою платників із високими доходами — 21 000 тисяча гривень.</p>	<p>Завдання</p> <p>Зробити висновок про тип податкової системи шляхом розрахунку ефективної податкової ставки. Підтвердити висновок про тип податкової системи шляхом виявлення характеру перерозподілу доходів громадян після сплати податків.</p>
<p>Умова №2</p> <p>Валовий внутрішній продукт (ВВП) держави за рік становить 250 млрд грошових одиниць, податкові надходження до зведеного бюджету становлять:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. прямі податки (ПП) — 40 млрд грошових одиниць; 2. непрямі податки (НП) — 60 млрд грошових одиниць 	<p>Завдання</p> <p>Необхідно визначити податкове навантаження на макрорівні.</p>
<p>Умова №3</p> <p>Податкові виплати (ПВ) підприємства за звітний рік становлять:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. з податку на прибуток — 3,5 тисяч гривень; 2. з податку на додану вартість — 0,9 тисяч гривень; 3. з податків та зборів, що входять до валових витрат, — 2,1 тисячі гривень; 4. з інших податків та зборів — 0,8 тисяч гривень. <p>Балансовий прибуток (БП) підприємства за звітний рік становить 18 тисяч гривень. Обсяг продажів із ПДВ (Пр) становить 690 тисяч гривень.</p>	<p>Завдання</p> <p>Необхідно розрахувати податкове навантаження на мікрорівні за різними методами.</p>
<p>Умова №4</p> <p>Актом камеральної перевірки донраховано податок з реклами у сумі 20 гривень. Період затримки платежу 32 доби. Ставка НБУ, яка діяла на момент виникнення податкового боргу 25% річних, на момент погашення — 24% річних.</p>	<p>Завдання</p> <p>Розрахувати суму адміністративного штрафу, фінансових санкцій та пені, які потрібно перерахувати до бюджету. Особи, відповідальні за податкові правопорушення — керівник підприємства та головний бухгалтер.</p>
<p>Умова №5</p> <p>Перевіркою встановлено, що громадянка надавала перукарські послуги без державної реєстрації. Протягом року її було притягнуто до адміністративної відповідальності за ті самі дії.</p>	<p>Завдання</p> <p>Необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. сформулювати сутність адміністративного правопорушення; 2. зазначити винних осіб; 3. визначити суму адміністративного штрафу, який буде

	<p>накладено на винних осіб Державною податковою службою за наведені правопорушення;</p> <p>4. визначити, ким виноситься рішення про притягнення до адміністративної відповідальності;</p> <p>5. вказати нормативну базу.</p>
Умова №6	Завдання
<p>Відповідно до договору купівлі-продажу №155 від 02.12.19 підприємство «Ранок» реалізує товар (продукти харчування) підприємству — покупцю «Вечір». Операції виконано в такому порядку:</p> <p>05.12 — відвантаження товару на загальну суму 1800 гривень;</p> <p>15.12 — отримання оплати від покупця — 1800 гривень.</p>	<p>Необхідно визначити розмір податкових зобов'язань, які нараховані продавцем за результатами виконання договору купівлі-продажу товару.</p>
Умова №7	Завдання
<p>Протягом звітнього місяця здійснено такі операції.</p> <p>1. Реалізовано товарів на території України на суму 50000 гривень (без урахування ПДВ).</p> <p>2. Здійснено первинну емісію цінних паперів на суму 6000 гривень.</p> <p>3. Нараховано та виплачено заробітну плату робітникам підприємства у розмірі 10000 гривень.</p> <p>4. Здійснено обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників — 4000 гривень.</p> <p>5. Закуплено канцелярські товари вітчизняного виробництва на суму 90 гривень (з урахуванням ПДВ).</p> <p>6. Надано шефську допомогу міській лікарні на суму 1500 гривень.</p> <p>7. Експортовано товарів на суму 180000 гривень.</p> <p>8. Отримано від постачальника матеріали для виробництва продукції — 2000 гривень (без урахування ПДВ).</p> <p>9. Придбано з ПДВ товари, вартість яких включається до складу валових витрат виробництва, на суму 24000 гривень.</p> <p>10. Надано цех у фінансовий лізинг. Отримано винагороду — 6000 гривень.</p>	<p>Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітнього місяця, якщо підприємство реалізує різні види продукції.</p>
Умова №8	Завдання
<p>Протягом звітнього кварталу здійснено такі операції:</p> <p>1. Відповідно до договору (загальна сума за договором 42000 гривень, включаючи ПДВ), що передбачає оплату взаємними постачаннями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у квітні підприємство відвантажило напівфабрикати на суму 22000 гривень (без ПДВ); - у травні на підприємстві оприбутковано товарів на суму 28000 гривень; 	<p>Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітнього кварталу, якщо підприємство реалізує різні види продукції.</p>

<p>- у червні отримано медикаменти, сума за накладною — 8400 гривень. Відвантажено комплектуючі, сума за накладною 13200 гривень.</p> <p>2. Відповідно до договору (загальна сума за договором 58500 гривень, включаючи ПДВ), що передбачає оплату грошима, підприємство реалізує готову продукцію. Операції були здійснені у такому порядку:</p> <p>- у квітні отримано часткову попередню оплату на поточний рахунок підприємства в сумі 30000 гривень;</p> <p>- у травні підприємством відвантажено готову продукцію. Відповідно до накладної сума склала 36000 гривень;</p> <p>- у червні отримано оплату продукції — 6000 гривень.</p>	
<p>Умова №9</p>	<p>Завдання</p>
<p>Підприємство-резидент на підставі договору купівлі-продажу з підприємством-нерезидентом одержало товар на суму 55303 доларів США (452 одиниці за ціною 74 долара США за одиницю), у тому числі транспортні послуги на території України на 210 доларів США (відповідно до рахунку-фактури) на умовах СРТ (перевезення оплачене до пункту призначення) м. Сум. Даний товар обкладається митом за ставкою 10%, ставка митного збору 0,2%. Курс НБУ на дату оформлення вантажної митної декларації — 5,54 гривень/доларів США.</p>	<p>Необхідно розрахувати фактурну вартість товару, митну вартість, суми мита, митного збору та ПДВ.</p>
<p>Умова №10</p>	<p>Завдання</p>
<p>Відповідно до Договору купівлі-продажу №196 від 12.11.08 підприємство «День» придбає комплектуючі вироби у підприємства — продавця «Ранок». Операції виконано в такому порядку:</p> <p>14.11 — перерахування оплати постачальнику на загальну суму 3000 гривень;</p> <p>02.12 — оприбуткування комплектуючих виробів. Загальна сума за накладною — 3000 гривень.</p>	<p>Необхідно визначити розмір валових витрат, які нараховані платником податку — покупцем комплектуючих виробів за результатами виконання договору купівлі-продажу.</p>
<p>Умова №11</p>	<p>Завдання</p>
<p>Протягом звітного кварталу підприємством здійснено такі операції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доходи від реалізації товарів, послуг та робіт становлять 360 000 гривень з урахуванням ПДВ. 2. Сума штрафів, неустойки та пені, отриманих за рішенням сторін договору, 2200 гривень. 3. Сума коштів у частині зайво сплаченого податку — 400 гривень. 4. Оприбутковано сировину для виготовлення товарної продукції на 18 000 гривень без урахування ПДВ. 5. Отримано токарний верстат — 400 000 	<p>Необхідно визначити суму податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету за результатами звітного кварталу.</p>

<p>гривень.</p> <p>6. Нараховано заробітну плату працівникам підприємства — 28 000 гривень.</p> <p>7. Здійснено нарахування від фонду оплати праці працівників підприємства — 11 200 гривень.</p> <p>8. Нараховано комунальний податок 1200 гривень.</p> <p>9. Балансова вартість запасів на початок звітного періоду становить 2500 гривень, на кінець звітного періоду — 6900 гривень.</p> <p>10. Амортизаційні відрахування звітного періоду — 1500 гривень.</p>	
<p>Умова №12</p> <p>За липень 2019 року робітникам нарахували за основним місцем роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. заробітну плату — 620 гривень; 2. лікарняні (виплати за листом непрацездатності) — 130 гривень. 	<p>Завдання</p> <p>Необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. визначити суму утримань до Пенсійного фонду та фондів соціального страхування за місяць; 2. розрахувати суму податку з доходів фізичних осіб, що необхідно утримати з робітника за місяць.
<p>Умова №13</p> <p>За вересень 2019 року робітнику нарахували:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. за основним місцем роботи: заробітну плату — 6500 гривень; премію — 1100 гривень; добові на відрядження — за 3 доби; 2. за неосновним місцем роботи нарахована сума заробітної плати становить 5400 гривень. 	<p>Завдання</p> <p>Необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. визначити суму утримань до Пенсійного фонду та фондів соціального страхування за місяць; 2. розрахувати суму податку з доходів фізичних осіб, що необхідно утримати з робітника за місяць.
<p>Умова №14</p> <p>Землекористувачем є приватне торговельне підприємство. Земельна ділянка займає площу 300 кв. м і знаходиться на території населеного пункту з кількістю населення 7 тисяч осіб. Населений пункт розташований на території історико-культурного призначення місцевого значення.</p>	<p>Завдання</p> <p>Необхідно розрахувати суму плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет кожним землевласником (землекористувачем) за рік.</p>
<p>Умова №15</p> <p>Громадянин Н. має у користуванні земельну ділянку загальною площею 1,2 га, у тому числі: рілля — 0,6 га, сіножаті — 0,3 га. Грошова оцінка земельної ділянки становить 12 800 гривень за 1 га. З 01.06 поточного року громадянина визнано пенсіонером.</p>	<p>Завдання</p> <p>Необхідно розрахувати суму плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет кожним землевласником (землекористувачем) за рік.</p>
<p>Умова №16</p> <p>Землекористувач — приватний підприємець, який займається наданням послуг. Земельна ділянка займає площу 450 кв. м і знаходиться на території населеного пункту з кількістю населення 2,5 тисяч осіб.</p>	<p>Завдання</p> <p>Необхідно розрахувати суму плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет кожним землевласником (землекористувачем) за рік.</p>

Умова №17	Завдання
Земельна ділянка, на якій розташована будівля, протягом року знаходиться у спільній власності двох осіб: приватного підприємства — 30%, організації інвалідів — 70% . Ділянка загальною площею 360 кв. м розташована на території історико-культурного призначення місцевого значення. Грошова оцінка земельної ділянки становить 330 гривень за 1 кв. м.	Необхідно розрахувати суму плати за землю, що підлягає перерахуванню в бюджет кожним землевласником (землекористувачем) за рік.
Умова №18	Завдання
Об'єктом оподаткування є легковий автомобіль з об'ємом двигуна 1600 куб. см.	Необхідно розрахувати річну суму податку з власників транспортних засобів для наземного транспортного засобу
Умова №19	Завдання
Об'єктом оподаткування є човен моторний з довжиною корпусу 7 м.	Необхідно розрахувати річну суму податку з власників транспортних засобів для водного транспортного засобу.
Умова №20	Завдання
Сільськогосподарське підприємство — виробник протягом поточного року має такі зареєстровані транспортні засоби: 1. трактори колісні з об'ємом циліндрів двигуна 3000 куб. см — 5 шт.; 2. автобуси для перевезення 14 людей з об'ємом циліндрів двигуна 3500 куб. см — 3 шт.; 3. автомобілі вантажні з об'ємом циліндрів двигуна 8500 куб. см — 10 шт.; 4. автомобілі легкові з об'ємом циліндрів двигуна 1200 куб. см — 6 шт.	Необхідно розрахувати річну суму податку з власників транспортних засобів, скласти розрахунок суми податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів.
Умова №21	Завдання
Громадяни мають намір зареєструвати шлюб.	Необхідно визначити суму державного мита (ДМ), що підлягає сплаті за вчинення дій громадянського стану.
Умова №22	Завдання
Громадянин подає позовну заяву про відшкодування моральних збитків у розмірі 1000 гривень.	Необхідно визначити суму державного мита (ДМ), що підлягає сплаті з позовної заяви, що подається до суду.
Умова №23	Завдання
Громадянка відчужує квартиру. Сума договору становить 150 000 гривень.	Необхідно визначити суму державного мита (ДМ), що підлягає сплаті за нотаріальні дії.
Умова №24	Завдання
Підприємство для виготовлення меблів придбало матеріалів на суму 15 000 гривень (з урахуванням ПДВ), а вартість виготовленої та реалізованої продукції складає 19 000 гривень (з урахуванням ПДВ).	Необхідно визначити суму податкового зобов'язання, суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету.

Умова №25	Завдання
Приватним підприємством: 1. одержано передплату від покупця згідно контракту – 50 000 гривень; 2. відвантажено продукції за контрактом на суму – 60 000 грн.; 3. отримано аванс від покупця згідно договору – 18000 грн.; 4. придбано матеріалів від постачальника, згідно контракту на суму – 24000 грн.	Необхідно визначити величину ПДВ, який підлягає сплаті в бюджет, або величину бюджетного відшкодування.
Умова №26	Завдання
Підприємство реалізує лікарські препарати для населення. В червні виручка від реалізації ліків склала 6000 гривень. В цьому ж місяці підприємство закупило партію ліків для продажу на суму 4200 гривень, також проведена оплата за оренду магазину в розмірі 1800 гривень (в т.ч. ПДВ – 300 гривень).	Необхідно розрахувати платежі до бюджету з ПДВ за червень поточного року.
Умова №27	Завдання
Валові доходи підприємства за квартал склали 8000 гривень, валові витрати – 5000 гривень, квартальна сума амортизації – 1000 грн.	Необхідно визначити податок на прибуток, відкоригувавши валові доходи на суму ПДВ.
Умова №28	Завдання
Виручка від реалізації продукції складає 120 000 гривень. При цьому матеріальні витрати підприємства склали 60 000 гривень. Витрати з оплати праці робітникам склали 15 000 гривень.	Необхідно знайти прибуток, податок на прибуток та чистий дохід.
Умова №29	Завдання
Витрати за звітний період: сировина і матеріали з ПДВ 480 790 гривень. Нарахована заробітна плата основним робітникам 23 600 гривень. Нарахований єдиний внесок 1 897 гривень. Процентні витрати за кредитно-депозитними операціями 800 гривень. Амортизація основних виробничих засобів 1400 гривень. Доходи: Виручка від операційної діяльності 470 700 гривень. Одержані дивіденди з акцій 8300 гривень. Доходи від оренди майна 2169 гривень. Сума ПДВ 8000 гривень.	Необхідно нарахувати податок на прибуток підприємства за рік на підставі наведених даних.
Умова №30	Завдання
Працівник у січні місяці отримав заробітну плату у сумі 5500 гривень, а також нараховані 2000 гривень лікарняних, у т.ч. 1000 гривень за рахунок підприємства та 1200 гривень за рахунок Фонду державного соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Підприємство має 15 клас професійного ризику.	Необхідно визначити суми нарахувань та утримань єдиного внеску.

РЕКОМЕНДОВАНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ДЖЕРЕЛА

Базова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — №30. — Ст. 141.
2. Податковий кодекс України. Закон України № 2755-VI від 10 грудня 2010 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Додаткова:

1. Митний кодекс України. Закон України № 92-IV(92-15) від 11 липня 2002 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
2. Цивільний кодекс України. Закон України № 435-IV від 16 січня 2003 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 2464-VI від 08 липня 2010 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16 липня 1999 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
5. Господарський кодекс України. Закон України № 436-IV від 16 січня 2003 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про створення державної фіскальної служби» від 21 травня 2014 року № 160 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/160-2014-п>.
7. Положення про Державну фіскальну службу України. Затверджено Постановою КМУ від 21 травня 2014 р. № 236 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-п>.
8. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» № 755-IV від 15 травня 2003 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
9. Закон України «Про заставу» № 2654-XII від 2 жовтня 1992 із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2654-12>.
10. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» № 2343-XII від 14 травня 1992 року зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>.
11. Закон України «Про виконавче провадження» від 21 квітня 1999 року № 606-XIV зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/606-14>.
12. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23 лютого 2006 року № 3480-IV зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
13. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12 липня 2001 № 2658-III зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>.
14. Закон України «Кодекс України про адміністративні правопорушення». Кодекс введено в дію з 1 червня 1985 Постановою Верховної Ради Української РСР від 7 грудня

1984 р. № 8074-Х зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

15. Закон України «Кримінальний кодекс України» від 5 квітня 2001 року № 2341-III зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

16. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 року № 2346-III зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство Верховної Ради України. [Portal. Rada.gov.ua](http://Portal.Rada.gov.ua).
2. Офіційний портал Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
3. Офіційний портал Кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг Інформаційно-довідкового Департаменту Державної податкової служби України. URL: <https://acskidd.gov.ua/>
4. Вісник Державної податкової служби України. Офіційно про податки. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100016399-styagnennya-podatkovogo-borgu-vidpovid-na-zapitannya-platnikiv-podatki>

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Навчальний посібник

М. Я. Купчак, А. В. Саміло

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

79007, Україна, м. Львів, вул. Клепарівська, 35

тел./факс: +38 (032) 233-00-88

e-mail: mail@ubgd.lviv.ua

Підписано до друку 30.11.2020

Гарнітура Times. Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Друк офсетний. Ум. друк. арк. 12,33.

Наклад 100 примірників

Друк ФОП «Стадник С. О.» ідент. 28359010

м. Львів, пр. Свободи 43/6

vizutka.sviatoslav@gmail.com